

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

79'uncu Birleşim 13 Nisan 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	360
II.- GELEN KÂĞITLAR	364
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	390
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>390:394</i>
1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'taki geri dönüşüme ilişkin gündem dışı konuşması	390:391
2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'te yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması	391:393
3.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	393:394
IV.- AÇIKLAMALAR	394,412,417,420,426,431, 438,452,461
1.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ihaleye açılmasına ilişkin açıklaması	394

2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, şehit ve gazilerin değerlendirilme kriterlerine ilişkin açıklaması	394
3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, ruhsatsız veya yapı kullanım izin belgesi olmayan konutlardaki vatandaşların fatura tarifesine ilişkin açıklaması	394:395
4.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, okul sağlığına ilişkin açıklaması	395
5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 31 Mart Vakası'nın 113'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	395
6.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması	395:396
7.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, devlet ve vakıf üniversitelerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması	396
8.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kandıra Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması	396
9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adanalı çiftçilerin TARSİM'le ilgili sorunlarına ilişkin açıklaması	397
10.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Alper Tunga Uytun'un şehadetinin yıl dönümüne ve stokçuların ve zincir marketlerin yarattığı fahiş fiyat artışlarına yönelik yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması	397
11.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'deki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	397
12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, emeklilere, engellilere ve sosyoekonomik destek alanlara verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması	397:398
13.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep'te dağıtılan ucuz ekmek indirim kuponlarına ilişkin açıklaması	398
14.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması	398
15.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 11 Nisan Dünya Parkinson Hastalığı Günü'ne ilişkin açıklaması	398
16.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, inşaat sektörü yetkililerinin taleplerine ilişkin açıklaması	398:399
17.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın, Denizli'deki sulama sorununa ilişkin açıklaması	399
18.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması	399
19.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, ramazan ayına ve Alper Tunga Uytun'un şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması	399

20.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Adnan Menderes'in yetmiş yıl önce yaptığı bir konuşmaya ilişkin açıklaması	399:400
21.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun'da yaşanan sel felaketiyle ilgili verdiği önergeye ilişkin açıklaması	400
22.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Türkiye'deki üniversitelerin dünya çapındaki sıralamasına ilişkin açıklaması	400
23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, barınma sorununa, elektrik zamlarının geri çekilmesi gerektiğine, gençlerin yaşadığı endişeye ve emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması	400:402
24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Alper Tunga Uytun'un şehadetinin 43'üncü seneidevriyesine ve Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'na katılan öğrencilerimizin başarılarına ilişkin açıklaması	402
25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Nevala Kasaba'ya, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının yayınladığı insan hakları raporuna ve yeni ekonomik modelin çöktüğüne ilişkin açıklaması	402:404
26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, muharip gazilerin aldığı düşük maaşlara, ÇYDD'ye yapılan FETÖ kumpasının yıl dönümüne ve Türkan Saylan'ı saygıyla andığına, Dikmen Vadisi'ndeki kentsel dönüşüm projesinin Cumhur İttifakı'na mensup Belediye Meclisi üyeleri tarafından engellendiğine, Mariupol'den tahliye edilemeyen vatandaşlarımıza, Et ve Süt Kurumuna ilişkin bugün yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına ve BUMERZ'le ilgili iddiaların Yargıtaydan döndüğüne ilişkin açıklaması	404:405
27.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Havalimanı'nın uluslararası yolcu trafiği alanında dünyanın en yoğun 2'nci havalimanı olduğuna, kurulu enerji gücünde 100 bin megavat sınırını geçtiğimize, hazine taşınmazlarının çiftçilere satışına ve kiralanmasına, millî sporcularımızın uluslararası müsabakalardaki başarılarına ilişkin açıklaması	405:406
28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	406:407
29.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	407
30.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz Bölgesi'ndeki zirai don olayına ve Karadeniz Fındık İhracatçıları Birliği Başkanının yaptığı rekolte açıklamasına ilişkin açıklaması	412
31.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te dağıtılan ucuz ekmek indirim kuponlarına ilişkin açıklaması	412
32.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, astsubayların beklentilerine ilişkin açıklaması	413

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	417
34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	418
35.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un 78'inci Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	418:420
36.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	420
37.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, Sudan'da tarım alanındaki çalışmalara ilişkin açıklaması	420:421
38.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Kayserili Başyazıcı şirketinin Yozgat Boğazlıyan'da yarattığı çevre tahribatına ilişkin açıklaması	421
39.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 2020 KPSS mağdurlarının sorunlarına ilişkin açıklaması	421
40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	426
41.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	426
42.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	426:427
43.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	427
44.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	427
45.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	427:428
46.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, enflasyona ve yoksulluğa ilişkin açıklaması	431

47.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adanalı çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması	431
48.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Türk polis teşkilatının 177'nci kuruluş yıl dönümü ile Polis Haftası'na ilişkin açıklaması	431:432
49.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, yüksek elektrik ve doğal gaz fiyatlarına ilişkin açıklaması	432
50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, saray rejiminin kaldırdığı gensoru maddesinin geriye getirilmesi için yüce Meclisin bir irade koyması gerektiğine ve bugünkü uluslararası anlaşmayı bir fiilî gensoru olarak değerlendireceklerine ilişkin açıklaması	438
51.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	438:439
52.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	452
53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	461:462

V.- ÖNERİLER**407,413,420,421,428,
431,463***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**407:412,413:417,420,
421:425,428:430,431*

1.- İYİ Parti Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, otobüs ve uçak biletlerindeki yüksek zamlar ve yüksek bilet fiyatlarına bağlı olarak şehirler arası seyahatte yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	407:412
2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Silivri Cezaevindeki işkence sonucu ölümlerin araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	413:417,420
3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, üniversite öğrencilerinin sorularının araştırılması amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	421:425,428:430,431

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

463

1.- Danışma Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 102'nci yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2022 Cumartesi günü saat 14.00'te toplanmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin Grup Başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin Genel Başkanlarına talepleri hâlinde beşer dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

463

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

425,430,445

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

425

2.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

430:431

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

445:446

4.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

446:447

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

433,439,447,452,462,464

A) KANUN TEKLİFLERİ

433:438,439:445,447:452,

452:461,462,464

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189)

433:438,439:445,447:452,

452:461,462

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190)

464

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191)

464

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

439

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, uluslararası sözleşmelerde kürsüyü yöneten hiçbir başkan vekilinin konuşmacının sözünü kesmediğine, kendisinin de o usule aynen riayet edeceğine ve bir hakaret olana kadar konuşmacıların sözlerini kesmeyeceğine ilişkin konuşması

439

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

465

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, bebek bezi ve hijyenik pedlerin fiyat artışlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61432)

465:468

2.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018-2021 Mart tarihleri arasında tehdit edildiği gerekçesiyle kolluk güçlerine başvuran kadınlara, 2016-2022 yılları arasında intihar eden, öldürülen, taciz ve şiddete uğrayan kadın sayılarına,

İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61547), (7/61548)

469:471

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın 2002-2022 yılları arasındaki projelerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61809)

472:474

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz, Şanlıurfa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne,

İzmir Milletvekili Cemal Bekle, Roman vatandaşlarımızın durumuna,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, vakıf yükseköğretim kurumları ve öğretim elemanlarının özlük haklarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, 14-20 Nisan Şehitler Haftası'na,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, yaşanan ekonomik krizin inşaat sektörüne etkisine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Adana'nın Kozan ilçesinde yaşanan kazada şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilediğine ve ramazanşerifi tebrik ettiğine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Hatay'ın kara yolu sorununa,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, büyük ve güçlü Türkiye'yi inşa etmek için çok çalışacaklarına,

Bahkesir Milletvekili İsmail Ok, sığınmacıların ülke güvenliği için yaratacağı sorunlara,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 8 Nisan Romanlar Günü'ne,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Akhisar-Gördes Yolu'nun tamamlanmamasına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, 7-13 Nisan Dünya Sağlık Haftası'na,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, emeklilerin bayram ikramiyelerinin asgari ücret tutarında olması gerektiğine,

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, üreticilere yönelik desteklerin sürdürülmesi ve Mersin'in tarımsal potansiyelinin değerlendirilmesine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesinin otobüs alımındaki kandırmacasına,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, demokratik taleplerini dile getiren öğrencilerin yaşadıkları sıkıntılara,

Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz, Cizre'deki HDP ilçe binasına yapılan polis baskınına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir parti devleti olmadığına,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, TÜİK'in açıklamış olduğu enflasyon rakamına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, EYT'liler ve öğrenim kredisi alan öğrencilere,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz, 12-18 Nisan Kalp Sağlığı Haftası'na,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, yük ve yolcu taşımacılığı yapan işletmelerin yaşadıkları ekonomik sıkıntılara,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, Kırklareli'de yaşanan sığınmacı sorununa,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, fiyat artışlarına ve ülkede yaşanan değerler erozyonuna,

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, icra ve iflas dairelerine gelen dosya sayısındaki artışa,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Mareşal Fevzi Çakmak'ın vefatının 72'nci yıl dönümüne, Profesör Doktor Zekeriya Beyaz'ın vefatına, Cemal Kaşıkçı davasına, Cumhurbaşkanının söylem ve eylemlerinin birbiriyle çelişmesinin Türkiye'nin itibarını zedelediğine, İYİ Parti iktidarında yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının sağlanacağına ve emeklilere asgari ücretin altında aylık verilmemesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Mareşal Fevzi Çakmak'ın vefatının seneidevriyesine, Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'i rahmet ve minnetle andığına; Türk polis teşkilatının 177'nci, Türk Tarih Kurumunun 91'inci kuruluş yıl dönümüne ve millî sporcularımızın uluslararası organizasyonlardaki başarılarına,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Cizre'deki HDP ilçe binasına yapılan polis baskımına, Kobani soruşturması kapsamında bugün yapılan gözaltı operasyonuna ve iktidarın öncelikle atadığı kayyumlardan hesap sorması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Mareşal Fevzi Çakmak ile Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Bey'i ölüm yıl dönümlerinde rahmet ve minnetle andığına, Meclis gündemiyle ilgili öncelikle muhalefetin bilgilendirilmesi gerektiğine, İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun kendisine atfedilen haksız eleştirileri ülkeye döndüğünde cevaplayacağına, CHP Grubunun verdiği emeklilerin bayram ikramiyesini düzenleyen kanun teklifine, İzmir depremi mağdurlarına iktidarcı önerilen kentsel dönüşüm kredisine, Cemal Kaşıkçı davasına ve Vladikavkaz Sınır Kapısı'nda şoförlerimizin yaşadıkları sorunlara,

Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, Şanlıurfa'nın 102'nci kurtuluş yıl dönümüne, Türk polis teşkilatının 177'nci kuruluş yıl dönümüne, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, 24-25 Ocakta Tokat'ta yaşanan kar afetinden etkilenen çiftçilere, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar Çevre Hizmetleri Birliğinin Avrupa'ya yaptığı geziye,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, marketlerdeki yüksek fiyatların sorumlusunun çiftçiler olmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 12/4/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, tarım sektöründe girdi olarak kullanılan ürünlerin fiyatlarındaki artışın sebebinin tespit edilmesi ve bu artışa engel olacak önlemlerin belirlenmesi, temel gıda maddelerinin toplumun tüm kesimleri tarafından ulaşılabilir olmasını sağlayacak politikaların tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 12/4/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu ve arkadaşları tarafından, yoksulluğun nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (18006 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 11/4/2022 tarihinde Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve arkadaşları tarafından, ülkemizdeki konut kiralalarında son yıllarda yaşanan artışların nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3362 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Nisan 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, Trakya Üniversitesi personeli Murat Derin'in seyahat özgürlüğünün Yunan makamlarınca kısıtlanmasına,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, AKP'nin ülkeyi getirdiği duruma,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, Vladikavkaz Sınır Kapısı'nda şoförlerimizin yaşadıkları sorunlara,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa ili Eyyübiye ilçesindeki 1.600 öğretmenin ek ders ücretinin yatırılmasına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 11 Nisan Sağlık Teknikerleri ve Teknisyenleri Günü'ne,

Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü, atanamayan öğretmenlere ve sözleşmeli, ücretli öğretmenlik uygulamalarına,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, 2021 yılında AK PARTİ Hükümetinin gerçekleştirdiği yatırımlara,

Antalya Milletvekili Kemal Bülbül, Cizre'deki HDP ilçe binasına yapılan polis baskına,

Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir, enflasyonun kontrolden çıktığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, (2/3961) esas numaralı 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir, Silivri 5 No.lu Cezaevinde yaşanan hak ihlallerine, kötü muamele ve işkenceye,

Çanakkale Milletvekili Jülide İskenderoğlu, kadın kooperatiflerinin geldiği noktaya,

Ankara Milletvekili Gamze Taşcier, Ankara Büyükşehir Belediyesinin Elektrikli Otobüs Dönüşüm Projesi'ne,

Niđe Milletvekili Selim Gültekin, Niđe'ye yapılacak güneş enerjisi yatırımlarına,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, yeni anne olan Gazeteci Zeynep İrmak Öcal'ın çalışma hakkının gasbedilmesine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı:21),

2'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı:184),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı:186),

Görüşmeleri tamamlanarak, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrasındaki hüküm çerçevesinde tekliflerin tümünün açık oylaması 14 Nisan 2022 Perşembe gününe bırakıldı.

4'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:189),

5'inci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:190),

Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık, Şanlıurfa'da sulama birliklerinin elektrik sorununa ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 13 Nisan 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.23'te birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 137

13 Nisan 2022 Çarşamba**Milletvekili Teklifi**

1.- Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Erkan Baş ve 3 Milletvekilinin; Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4390) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.04.2022)

Rapor

1.- 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (S. Sayısı: 326) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eczacılık Fakültesinin fiziki altyapı ve kadro imkânlarının iyileştirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61901) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, Cumhurbaşkanlığında gerçekleştirilen bir organizasyona dair iddialara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61902) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.03.2022)

3.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 1915 Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61903) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen bir davete ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61904) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

5.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Kuzey Marmara Otoyolu Projesi kapsamında imzalanan sözleşmelerde değişiklik yapıldığı iddiasına ve Projeye ilgili çeşitli verilere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61905) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

6.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sürecinde kaçak kazı yapıldığı iddiasının araştırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61906) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

7.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde atış talimi için kullanılan bir alanda bir kişiye ait cansız bedeninin bulunmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61907) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

8.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, vakıf üniversitelerinde çalışan akademisyenlerin maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61908) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

9.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Şırnak'ın Uludere ilçesinde bir çocuğa yönelik cinsel saldırı vakasının araştırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61909) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, il bazlı olarak sevgi evlerinde görevlendirilen manevi rehber sayısına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61910) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2022)

11.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, AFAD tarafından yapılan görevde yükselme sınavına dair iddialara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61911) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

12.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015'den bu yana gerçekleşen trafik kazalarında yaşamını yitiren kişi sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61912) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

13.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, İstanbul Kalkınma Ajansı kalkınma kurulu üyeliğinde yapılan değişikliğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61913) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

14.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Türk Şeker Tarım A.Ş'nin faaliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/61914) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

15.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkûmun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61915) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

16.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61916) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

17.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61917) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

18.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde görevli infaz memurlarına yönelik iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61918) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bafra T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun kötü muameleye maruz kaldığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61919) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkûmun götürüldüğü hastanede kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61920) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin yargılamanın yenilenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61921) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

22.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61922) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

23.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61923) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

24.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Aksaray T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61924) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

25.- Siirt Milletvekili Sıdk Taş'ın, cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61925) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

26.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61926) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

27.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, bir haber sitesine uygulanan erişim yasağına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61927) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Malatya Akçadağ M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61928) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevinde bulunan bir tutuklunun yargılanma sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61929) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

30.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017-2022 yılları arasında geçici sığınmacı, sığınmacı, göçmen ve mülteci statüsünde olup suça karışan kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61930) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Erzurum ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61931) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Erzincan ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61932) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Düzce ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61933) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Çankırı ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61934) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Bitlis ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61935) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Diyarbakır ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61936) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Batman ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61937) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

38.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında ülke genelindeki icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61938) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

39.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2022 yılları arasında kimliği belirlenemeyen kadın cesetlerine DNA testi yapılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61939) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Bayburt ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61940) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Bingöl ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61941) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Van ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61942) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Rize ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61943) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

44.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında İstanbul ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61944) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

45.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Muş ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61945) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Kars ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61946) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Karabük ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61947) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

48.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Isparta ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61948) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

49.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Gümüşhane ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61949) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Mardin ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61950) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

51.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Siirt ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61951) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Şırnak ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61952) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

53.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Hakkâri ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61953) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Kilis ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61954) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

55.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Ağrı ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61955) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

56.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Aksaray ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61956) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2021-2022 yılları arasında Ardahan ilinde bulunan icra dairelerindeki dosyalara dair çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61957) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinin kapasite sorununa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61958) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde tek kişilik koğuştaki kalan bir mahkûma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61959) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

60.- İstanbul Milletvekili Salıha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir cinsel taciz olayının kovuşturulmasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61960) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

61.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ın Uludere ilçesinde yaşanan bir cinsel istismar olayına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61961) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

62.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61962) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

63.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, ASDEP personeli arasındaki statü farklarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61963) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

64.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ülkemizdeki kadın sığınmaevlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61964) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

65.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kronik hastalara yönelik elektrik desteğinin artırılması talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61965) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

66.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bir sendika hakkındaki rüşvet suçlamasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61966) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

67.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, İşsizlik Sigortası Fonunun yönetimine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61967) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamuda görev yapan üniversite mezunu işçilerin memur kadrosuna geçirilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61968) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

69.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, kamu kurum ve kuruluşlarının il ve yıl bazlı olarak açtıkları kadro sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61969) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

70.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Toplum Yararına Programlar kapsamında çalıştırılan işçi verilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61970) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

71.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, İşsizlik Sigortası Fonunun 2021 yılında yurt içi üretici fiyat endeksinin altında bir faiz getirisi sağlamasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61971) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

72.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, bir fabrikadaki işçilerin sorun ve taleplerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61972) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

73.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlıkça İzmirli depremzedelere yapılan kira yardımının geri istendiği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61973) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

74.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın özel koruma alanlarına dair yönetmelikte yapmış olduğu değişikliğe ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61974) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

75.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, TMSF tarafından el konan bir inşaat firmasının Kırıkkale'de tamamlanmayan projesi sebebiyle mağdur olanlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61975) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

76.- Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Saros FSRU Gemi İskelesi Projesinin çevresel etkilerine ve çeşitli verilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61976) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

77.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yapılan kamulaştırmalara ve restorasyon çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61977) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

78.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, AOÇ arazisinin bir bölümünün imara açılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61978) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bilecik İl Özel İdaresine yapılacak personel alımıyla ilgili iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61979) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

80.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, İzmir ve Elâzığ'da meydana gelen depremlerden sonra inşa edilen konutlarla ilgili sorunlara ve bazı hak sahiplerine konut verilmemiş iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61980) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

81.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2019-2022 yılları arasında İngiltere'den Türkiye'ye gönderilen plastik atıklara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61981) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

82.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'de 2018-2022 yılları arasında yıllara ve ilçelere göre belediyelere yapılan hibelere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61982) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

83.- Karabük Milletvekili Hüseyin Avni Aksoy'un, Safranbolu'da kentsel sit alanında imar planı değişikliği yapılıp yapılmadığına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61983) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

84.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, ithal edilen atıklara ve çevreye etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61984) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

85.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı ilindeki şehir planlaması ile alt ve üst yapı sorunlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61985) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

86.- Tekirdağ Milletvekili Faik Öztrak'ın, Batı Trakya'da bulunan bir Türk mezarlığının tahrip edilmesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61986) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

87.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, özel koruma alanlarına dair yönetmelikte yapılan değişikliğe ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61987) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

88.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, Bakanlık tarafından doğal gaz kullanımının azaltılması yönünde şirketlere yazı gönderildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61988) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

89.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Başkentgaz'ın abonelerden ek bağlantı bedeli talep etmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61989) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

90.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Ulubey ilçesinde bulunan bir taş ocağı işletmesi için inceleme yapılması talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61990) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

91.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61991) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

92.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, kur korumalı Türk lirası mevduat hesabı uygulaması kapsamında açılan hesaplara ve hesap sahiplerine yapılan ödemelere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61992) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

93.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, KİT'ler ve bağlı ortaklıklarında görevli personel ve taşeron sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61993) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tasfiye halindeki tasarruf finansman şirketleri tarafından mağdur olan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61994) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

95.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, tasfiye halindeki tasarruf finansman şirketleri hakkında yürütülen çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61995) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

96.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Altınordu ilçesindeki bir akaryakıt istasyonunun yapılaşma alanının izinsiz artırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61996) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

97.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61997) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

98.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Nevruz Bayramı kutlamalarında meydana gelen bazı olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61998) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

99.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2016 yılında KHK ile görevinden ihraç edilen bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/61999) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

100.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Van'ın Hacıbekir ilçesinde bir gruba kolluk kuvvetleri tarafından kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62000) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

101.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkûmun götürüldüğü hastanede kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62001) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

102.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde gerçekleştirilen nevrüz kutlamalarında gözaltına alınan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62002) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

103.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62003) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

104.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62004) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

105.-İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde atış talimi için kullanılan bir alanda bir kişiye ait cansız bedeninin bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62005) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

106.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde atış talimi için kullanılan bir alanda bir kişiye ait cansız bedeninin bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62006) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

107.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde atış talimi için kullanıldığı iddia edilen bir alanda bir kişiye ait cansız bedeninin bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62007) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

108.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62008) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

109.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Suriyeli mültecilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62009) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

110.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın sosyal yardım talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62010) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

111.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bilecik İl Özel İdaresine yapılacak personel alımıyla ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62011) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

112.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Diyarbakır'da Nevruz kutlamalarına kolluk kuvvetlerinin müdahalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62012) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

113.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'da Nevruz kutlamalarına kolluk kuvvetlerinin müdahalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62013) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

114.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kayıp silahlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62014) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

115.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, yer değiştirme yönetmeliği hakkında görüş bildiren polis memurlarına soruşturma açıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62015) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

116.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, uyuşturucu kaçakçılığı ve kullanımının önlenmesi ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62016) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

117.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015'den bu yana gerçekleşen trafik kazalarında yaşamını yitiren ve sağ kurtulan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62017) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

118.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2017'den bu yana intihar eden Bakanlık personeli sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62018) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

119.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kolluk kuvvetleri tarafından kötü muameleye maruz kaldığını iddia eden bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62019) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

120.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016-2021 yılları arasında zırlı araçların sebep olduğu kazalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62020) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

121.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2022 yılları arasında kimliği belirlenemeyen kadın cesetlerine DNA testi yapılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62021) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

122.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016-2022 yılları arasında uyuşturucu kaçakçılığı ve organize suç örgütleriyle irtibat kapsamında hakkında adli işlem uygulanan personel sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62022) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

123.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Adana Sarıçam Geçici Barınma Merkezindeki mülteci ve sığınmacı sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62023) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

124.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Adana Sarıçam Geçici Barınma Merkezinde bulunan sığınmacı çocukların İstanbul'daki bazı özel yurtlara kaydedildikleri iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62024) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

125.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van ilindeki uyuşturucu kullanımı ve ticareti ile ilgili istatistikî verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62025) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

126.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de bulunan Paşalimanı Koyundaki arazilerin satışına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62026) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

127.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki bazı tarihî eserlerin tahrip edildiği ve çalındığı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62027) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

128.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının 1. Mezopotamya Turizm ve Gastronomi Fuarı'na katılmamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62028) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

129.-Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, 2021 yılı itibarıyla kayıp veya çalıntı eser sayısına ve bazı sanat eserlerinin akıbetine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62029) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

130.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'in Konak ilçesinde bulunan tarihi Vali Konağı'nın restore edilmesi talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62030) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

131.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Boğaziçi Üniversitesi Kurumsal İletişim Ofisinin öğretim üyeleri ile öğrencilerin etkinliklerini duyurmadığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62031) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

132.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, sosyal medyada ve basında yer alan bir etkinliğe ait görüntülere ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62032) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.03.2022)

133.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Bursa'nın Osmangazi ilçesinde bir okul müdürünün verdiği karma eğitime aykırı talimata ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62033) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

134.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, İstanbul'da bir özel yurttan yaşanan şiddet olayına ve özel yurtlara yönelik tedbirlere ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62034) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.03.2022)

135.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62035) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

136.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, İstanbul'da bir öğrenci yurdunda yaşanan çocuklara şiddet olayına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62036) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

137.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, bir vakıf üniversitesinde çalışan akademik personelin sorun ve taleplerine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62037) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

138.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin Merkezefendi ilçesinde bulunan bir lisede verilen eğitim ile ilgili bazı iddialara ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62038) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

139.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, otizm sendromlu çocukların eğitimine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62039) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

140.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Boğaziçi Üniversitesi Lisans Yönetmeliğinde yapılan değişikliğe ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62040) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

141.-Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında seçmeli ders olarak Kürtçe dersini seçen kişilere dair çeşitli verilere ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62041) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

142.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2002-2021 yılları arasında ülkemizin ithal ettiği ve ürettiği savunma ekipmanlarının ne kadarının yerli üretim yoluyla karşılandığına ilişkin Millî Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62042) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

143.-Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, Konya Asker Hastanesi ile Sarayönü Devlet İlçe Hastanesine dair bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62043) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

144.-Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bir sendika tarafından dağıtıldığı iddia edilen hediye çeklerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62044) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

145.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, çocuk felci ile mücadele çalışmalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62045) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

146.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2018-2021 yılları arasında çocuk aşılama oranlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62046) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

147.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015-2022 yılları arasında trafik kazası sebebiyle hayatını kaybeden kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62047) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

148.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, madde bağımlılığıyla mücadeleye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62048) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

149.-Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, hızlı antijen testlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62049) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

150.-Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'ın Şefaathil ilçesinde bulunan bir sağlık merkezinin yeniden hizmete açılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62050) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

151.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Kızılay'ın kan stoklarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62051) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

152.-Kırkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, toplu iş sözleşmesince ilave ödeme kapsamına girmeyen hizmet kollarının hak kayıplarının giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62052) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

153.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015 yılından bu yana yurt dışında kiralanan ve satın alınan tarım arazilerine ve bu arazilerde yetiştirilen ürünlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62053) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

154.-Sinop Milletvekili Barış Karadeniz'in, kedi ve köpek mamalarındaki KDV oranının düşürülmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62054) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

155.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında iklim krizinin neden olduğu hava olaylarının yol açtığı zarara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62055) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

156.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, iklim krizinin etkileri karşısında çiftçilerin korunması için yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62056) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

157.-Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli'nin içme suyunun karşılanması amacıyla Armağan Barajında yürütülen inşaatın sonlandırıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62057) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

158.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, gübre fiyatlarında yaşanan artışa ve gübre temininde yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62058) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

159.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, temel gıda ürünlerinde stokçuluğun önlenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62059) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

160.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, atık gübrelerin ekonomiye kazandırılması çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62060) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

161.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, çiftçilere yönelik gübre ve mazot desteğine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62061) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

162.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Et ve Süt Kurumunca et fiyatlarına yapılan zamma ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62062) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

163.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, et ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62063) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

164.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2019'dan bu yana ülkemize getirilen atık ve çöp malzemelere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62064) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

165.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, atık ayçiçek yağından yeniden yağ üretildiği iddiasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62065) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

166.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerindeki ödemeler konusunda yaşanan sıkıntıların giderilmesi talebine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62066) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

167.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, temel gıda ürünlerinde stokçuluğun önlenmesine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62067) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

168.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Rusya-Ukrayna savaşının nakliyecilere yönelik olumsuz etkilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62068) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

169.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, mobilya sektörünün ham madde sorununa ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62069) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

170.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, 1915 Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62070) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

171.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Giresun'daki Çömlekçi-Doğankent yolunun bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62071) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

172.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'da bulunan Esenyurt-Bayadı-Eskipazar kara yolunun onarılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62072) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

173.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Yatağan geçiş yolunun revize edilmesi projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62073) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

174.-Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Ankara-Adana arası direkt uçuş seferlerinin artırılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62074) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

175.-Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'ın, Tekirdağ'da bulunan iki hastaneyi şehre bağlayan köprülerin bağlantı yollarının yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62075) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

176.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kablo Tv ihalesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62076) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

177.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çiçekli köyünün elektrik ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62077) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

178.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Ermişler köyünün elektrik ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62078) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

179.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Dibekkaya köyünün elektrik ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62079) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

180.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Güvendik köyündeki elektrik kesintisine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62080) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

181.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çayarası köyüne futbol sahası yapılması talebine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62081) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

182.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çengilli köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62082) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

183.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Bölükbaşı köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62083) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

184.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Duranlar köyünün içme suyu ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62084) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

185.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Güvendik köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62085) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

186.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Kozlu köyünün içme suyu, yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62086) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

187.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Ürker köyünün içme suyu, yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62087) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

188.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karacaören köyünün içme suyu, yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62088) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

189.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı Büyükpirveli köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62089) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

190.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Eskigeçit köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62090) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

191.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Kocaköy köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62091) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

192.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Çanaksu köyünün altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62092) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

193.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Bozyiğit köyünün altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62093) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

194.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı İncilipınar köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62094) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

195.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Dibekkaya köyündeki köprüünün yenilenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62095) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

196.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Melikköy köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62096) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

197.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Karabağ köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62097) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

198.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Katranlı köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62098) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

199.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Başköy köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62099) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

200.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62100) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

201.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Akören köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62101) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

202.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Düzgeçit köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62102) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

203.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Güllhayran köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62103) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

204.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Mahirbey köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62104) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

205.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Yenice köyünün yol, içme suyu, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62105) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

206.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'a bağlı Halefoğlu köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62106) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

207.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'a bağlı Boğatepe köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62107) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

208.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şirinköy köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62108) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

209.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Bayırbağı köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62109) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

210.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Tut köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62110) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

211.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şatıroğlu köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62111) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

212.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Doyumlu köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62112) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

213.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Tomruktaş köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62113) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

214.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Küçükçatak köyünün altyapı sorununa ve yaylada bulunan göletin kurumasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62114) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

215.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Kösel köyünün altyapı ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62115) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

216.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karakuş köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62116) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

217.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Kayalık köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62117) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

218.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Alem köyündeki hayvanların içme suyu ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62118) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

219.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı Demirkent köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62119) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

220.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Eren köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62120) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

221.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Kekeç köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62121) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

222.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karaboncuk köyünün altyapı ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62122) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

223.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çiçekli köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62123) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

224.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Ermişler köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62124) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

225.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çukurayva köyünün yol ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62125) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

226.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Çatak köyünün içme suyu ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62126) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

227.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Paslı köyünün içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62127) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

228.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Sorkunlu köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62128) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

229.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Camuşlu köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62129) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

230.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Telek köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62130) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

231.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Başköy köyünün altyapı ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62131) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

232.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Aşağısallıpınar köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62132) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

233.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Eskigazi köyünün altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62133) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

234.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Beyköy köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62134) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

235.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Darboğaz köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62135) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

236.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Baykara köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62136) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

237.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Yassıca köyünün içme suyu, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62137) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

238.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Sarıgün köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62138) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

239.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Balıklı köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62139) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

240.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Doğruyol köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62140) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

241.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı Kayaköprü köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62141) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

242.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Kırçıçeği köyündeki yol, altyapı ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62142) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

243.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Hasbey köyünün yol ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62143) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

244.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Bacalı köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62144) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

245.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Halıkışla köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62145) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

246.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Kilittaş köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62146) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

247.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yenigazi köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62147) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

248.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Şehitemin köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62148) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

249.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Akkoz köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62149) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

250.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kalebaş köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62150) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

251.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yukarısallıpınar köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62151) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

252.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Güllüce köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62152) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

253.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Mescitli köyünün altyapı ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62153) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

254.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yarkaya köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62154) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

255.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Odalar köyünün altyapı ve su sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62155) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

256.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Bozat köyünün yol sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62156) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

257.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kayalıboğaz köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62157) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

258.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Karapınar köyünün altyapı ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62158) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

259.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kazıkkaya köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62159) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

260.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı İnkaya köyünden geçen derenin üzerindeki köprülerin onarılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62160) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

261.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Armutlu köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62161) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

262.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Süngütaşı köyünün altyapı, içme suyu ve köprü sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62162) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

263.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Çardakçatı köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62163) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

264.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Boyalı köyünün altyapı ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62164) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

265.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Asbuğa köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62165) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

266.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Saklıca köyünün yol ve içme suyu sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62166) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

267.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Belencik köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62167) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

268.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Varlı köyünün yol, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62168) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

269.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Taşlıgüney köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62169) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

270.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Yeniköy köyünün içme suyu ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62170) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

271.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Derinöz köyünün yol, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62171) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

272.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Karakale köyünün içme suyu, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62172) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

273.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Gülyüzü köyünün yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62173) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

274.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Topkaya köyünün içme suyu, yol ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62174) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

275.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Türkmeşen köyünün yol, gölet ve altyapı sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62175) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

276.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı Esenyayla köyünün altyapı ve ulaşım sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62176) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.04.2022)

277.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Mahirbey köyüne okul yapılması talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62177) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

278.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Bayırbağı köyündeki ilköğretim okulu binasının yenilenmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62178) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

279.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Alem köyündeki ortaokulun onarım ve tadilat ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62179) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

280.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karakuş köyüne okul yapılması talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62180) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

281.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yukarısallıpınar köyündeki okulun onarım ve tadilat ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62181) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

282.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Tut köyündeki öğrencilerin okul servisi ihtiyaçlarının giderilmesi talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62182) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

283.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarı Karagüney köyünün ilkokul ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62183) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

284.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şatıroğlu köyündeki ilköğretim okulu binasının yenilenmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62184) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

285.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şirinköy köyündeki ilköğretim okulu binasının yenilenmesine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62185) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

286.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kazıkkaya köyündeki okul ve lojmanın onarılması talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62186) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

287.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kozan köyündeki okulun lojman ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62187) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

288.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yeniköy köyündeki sağlık ocağı lojmanının onarılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62188) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

289.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Köseler köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62189) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

290.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Alem köyünün sulama kanalı sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62190) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

291.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Camuşlu köyünün sulama kanalı sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62191) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

292.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Karabağ köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62192) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

293.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Güllayran köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62193) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

294.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Darboğaz köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62194) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

295.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karacaören köyünün sulama sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62195) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

296.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Selim ilçesine bağlı Yenice köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62196) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

297.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de devlet destekli hibe yöntemiyle yapılan besihanelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62197) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

298.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Taşköprü köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62198) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

299.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'a bağlı Boğatepe köyünün içme suyu sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62199) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

300.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Dibekkaya köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62200) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

301.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kozan köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62201) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

302.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Çamyazı köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62202) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

303.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kurbançayır köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62203) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

304.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Kayalıboğaz köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62204) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

305.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı İnkaya köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62205) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

306.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Mescitli köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62206) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2022)

307.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Dığor ilçesine bağlı Yeniköy köyündeki dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62207) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

308.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Paslı köyüne altgeçit ve menfez yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62208) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

309.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığının olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/62209) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

310.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TRT World kanalının bir sosyal medya platformunda yayınladığı videoya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/62210) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

311.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Suriyeli mültecilere verilen desteklere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/62211) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

312.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Edirne ilinin imam, müezzin ve kayyum ihtiyacına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/62212) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

313.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesine araştırma görevlisi alımında yaşandığı iddia edilen usulsüzlüğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/62213) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

314.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkûmların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62214) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

315.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir internet haber sitesine getirilen erişim yasağına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62215) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

316.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir internet haber sitesine getirilen erişim yasağına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62216) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

317.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, zırlı bir aracın sebep olduğu ölümlü bir kazaya yönelik dava sürecine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62217) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

318.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62218) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

319.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan hasta bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62219) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

320.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Batman T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkûmun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62220) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

321.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Maltepe 2 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkûmun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62221) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

322.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Muş E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hasta bir mahkûmun başka bir cezaevine gönderilmesine ve çeşitli iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62222) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

323.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62223) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

324.-İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayan kişilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62224) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

325.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kadına yönelik şiddet vakalarında meydana gelen artışa ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62225) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

326.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Elektrik Tüketim Desteği Yardım Programından yararlanma koşullarının yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62226) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

327.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62227) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

328.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren SGK sigorta prim desteğinin süresinin uzatılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62228) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

329.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, yaşadıkları illerden uzak yerlerde çalışan işçilerin bayram tatilinde şehirler arası ulaşım ücretlerinin karşılanması önerisine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62229) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

330.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, protez ve orteز cihazları için SGK tarafından karşılanan miktarın artırılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62230) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

331.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, TÜİK ve İŞKUR'un açıkladığı işsizlik oranları arasındaki farka ve işsizliğin düşürülmesine yönelik çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62231) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

332.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, plastik atık ithalatına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62232) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

333.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siverek Belediyesinin park ve bahçe ve peyzaj işlerini yapan firmaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62233) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

334.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Halfeti Belediyesinin park ve bahçe ve peyzaj işlerini yapan firmaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62234) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

335.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, plastik atık ithalatına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62235) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

336.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de kredi kullanmak isteyen depremzedelere kredi verilmediğine dair iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62236) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

337.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Birecik ilçesinde bazı mahallelerin içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62237) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

338.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62238) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

339.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Birecik Belediyesinin park ve bahçe ve peyzaj işlerini yapan firmaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62239) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

340.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Akçakale Belediyesinin park ve bahçe ve peyzaj işlerini yapan firmaya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62240) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

341.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62241) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

342.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Suroç ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62242) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

343.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62243) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

344.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62244) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

345.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62245) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

346.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62246) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

347.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62247) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

348.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde köyden mahalle statüsüne dönüştürülen idari birimlerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62248) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

349.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Ukrayna'dan Türkiye'ye gelen kişi sayısına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62249) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

350.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62250) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

351.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, doğal gaz şebekesi olmayan il ve ilçelere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62251) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

352.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62252) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

353.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62253) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

354.-İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, son 4 yılda kredi ve bursu kesilen öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62254) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

355.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, öğrenci yurdunda hayatını kaybeden bir kişiye ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62255) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

356.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62256) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

357.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bazı otoyol ve köprü projeleri için verilen destek ve garanti ödemelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62257) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

358.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de kredi kullanmak isteyen depremzedelere kredi verilmediğine dair iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62258) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

359.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, serbest ticaret anlaşması imzalanan ülkelerle olan ticaret hacmine ve çeşitli verilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62259) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

360.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ta bir siyasi parti tarafından yapılmak istenen basın açıklamasının engellenmeye çalışıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62260) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2022)

361.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, 21 Mart 2022 tarihinde yapılan bir operasyonda bir araçta patlayıcı madde ele geçirilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62261) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.03.2022)

362.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, 21 Mart 2022 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleştirilen Nevruz kutlamalarına katılanlara kolluk güçleri tarafından yapılan müdahaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62262) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

363.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır'daki Nevruz kutlamalarında gözaltına alınanlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62263) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.03.2022)

364.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioǧlu'nun, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde atış talimi için kullanılan bir alanda bir kişiye ait cansız bedeninin bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62264) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.03.2022)

365.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun intiharına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62265) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

366.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62266) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

367.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2021 yılındaki orman kundaklamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62267) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

368.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Suriyeli göçmenlerle ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62268) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

369.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62269) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

370.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü bünyesindeki koro ve topluluklarda görev yapan sanatçılardan farklı illerde geçici görevlendirilenlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62270) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

371.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, şartlı eğitim yardımı kapsamında yapılan yardım miktarına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62271) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

372.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62272) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

373.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Türkiye'de ikili eğitim yapan okullara dair bazı verilere ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62273) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

374.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, taşınmalı eğitim nedeniyle kapanan köy okullarına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62274) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

375.-Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, taşınmalı eğitim hizmeti veren servis firmalarının desteklenmesi talebine ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62275) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

376.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, son 3 yıl içinde sınavsız yapılan şube müdürü atamalarına ilişkin Millî Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62276) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

377.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Millî Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62277) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

378.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Karadeniz'deki mayın tehlikesine karşı alınan önlemlere ilişkin Millî Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62278) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

379.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62279) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

380.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sigara içme yasağının kapsamının genişletilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62280) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

381.-Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya'nın Manavgat ilçesine yeni bir devlet hastanesi yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62281) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

382.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62282) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

383.-Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, yem fiyatlarındaki artışın etkilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62283) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.03.2022)

384.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla'da yanan ormanlık alanlardaki ağaçların kesimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62284) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

385.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kuraklığın özel çevre koruma bölgeleri ile diğer koruma alanlarına olan olumsuz etkisinin giderilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62285) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

386.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62286) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

387.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesinde bulunan tarımsal sulama tesisinin bakım ve onarımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62287) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

388.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kamuya ait şeker fabrikalarından özelleştirilen şeker fabrikalarına şeker satışı yapıldığı iddialarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62288) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

389.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, iklim krizi ile mücadele ve orman yangınlarına yönelik alınan tedbirlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62289) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

390.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, orman yangınları sonrasında yanan alanlara yönelik çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62290) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

391.-İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, orman yangınlarıyla mücadele ve yangın söndürme hava araçlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62291) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

392.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, bir tarım kredi kooperatifinde yolsuzluk yapıldığı iddiasına ve kooperatiflerin denetimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62292) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

393.-Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun, Batı Karadeniz kıyılarında görülen yunus balığı ölümlerine ve bu konuda atılacak adımlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62293) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

394.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Et ve Süt Kurumunun et fiyatlarına yaptığı zamma ve Kurumun mağazalarının ülke genelinde yaygınlaştırılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62294) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

395.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, son 20 yılda orman sınırları içine alınan arazilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62295) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

396.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2021 yılında meydana gelen orman yangınlarını söndürmek için istihdam edilen işçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62296) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

397.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62297) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

398.-İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Avrupa'dan ülkemize getirilen katı ve sıvı atık miktarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62298) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

399.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2016-2021 yılları arasında otomotiv sektöründe kullanılan ürünlerin ithalatı için ödenen miktara ve yurt içinde üretilmeleri için yapılan çalışmalara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62299) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

400.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın olası siber saldırılara karşı aldığı önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62300) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

401.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bazı otoyol ve köprü projeleri için verilen destek ve garanti ödemelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62301) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

402.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, SRC 5 ehliyetine sahip olmadığı halde tehlikeli madde taşımacılığı yapan şoförlerin denetimine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62302) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

403.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Ağrı'dan İzmir'e direkt uçuş yapılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62303) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2022)

404.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, KGM'nin İzmir'in Kınık ilçesindeki Işınlar Mahallesi'nde zeytinlik alana yakın kalker ocağı ve kırma eleme tesisi kurmak üzere başvuruda bulunduğu iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/62304) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.04.2022)

13 Nisan 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya) , Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79^{uncu} Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Uşak'taki geri dönüşümlle ilgili söz isteyen Uşak Milletvekili Sayın İsmail Güneş'e aittir.

Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'taki geri dönüşüme ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geri dönüşüm ve Uşak ilimizin geri dönüşümdeki rolü hakkında şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hem dünyada hem de ülkemizde tüketim hızla artarken bunu karşılayacak yeterli tarım arazilerine ve su imkânlarına maalesef sahip değiliz. Muhalefet milletvekilleri zaman zaman burada kürsüye çıkarak, zaman zaman ekranlar başında bizim yurt dışından çöp ithal ettiğimize dair söylemlerde bulunmaktadır.

Değerli milletvekilleri, işin aslı nedir, bunu sizlerle paylaşmak istiyorum: Pet şişeler, konfeksiyon atıkları, çöplerden toplanan elbiseler muhalefet milletvekillerine göre çöp ama bize ve Uşak sanayicisine göre bunlar ham maddedir. Nasıl mı? Burada gördüğümüz şu pet şişesi ve konfeksiyon atıkları normalde Uşak ilimize geldikten sonra “şifanoz” veya “karnet” denilen işlemde geçirilerek, divtilerek elyaf hâline getirilmektedir, şu hâle getirilmektedir ve bundan sonraki aşamada bunlar “open-end” denilen makinelerde işlenerek ip hâline getirilmektedir, ondan sonraki safhada bunlar örme veya dokuma makinelerinde örülerek veya dokunarak şu şekilde kumaş hâline getirilmekte, sonra da konfeksiyon olarak dikilmektedir. Demek ki bunlar çöp değil, geri dönüşümün ham maddesidir. Türkiye'deki geri dönüşümün yaklaşık yüzde 72'si Uşak ilimizde gerçekleştirilmektedir.

Uşak ilimize, İstanbul ve Bursa başta olmak üzere, çeşitli illerden yaklaşık günde 1.700 ton yani 80-100 kamyon tekstil atıkları gelmektedir. Ayrıca, bu işleme kapasitesinin yüzde 50'si kadar miktarın yurt dışından ithalatına Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız ve Ticaret Bakanlığımızın kontrolünde izin verilmektedir. Muhalefet milletvekilleri sanki Türkiye Avrupa'nın çöplüğüymiş gibi algı yaratmaya çalışmaktadırlar, böyle bir şeyin olması imkânsızdır; söylediklerinin gerçekle uzaktan yakından alakası yoktur, bu algıyı halkımıza yaymak için birkaç münferit ve olumsuz örnekleri sürekli gündemde tutmaktadırlar. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızın ve Ticaret Bakanlığımızın sıkı kontrolleri altında temiz ve işlenebilecek malların ithalatına izin verilmektedir; geri dönüşümü yapılmayacak, standartlara uygun olmayan hiçbir maddenin ithalatına asla izin verilmemektedir.

Geri dönüşümün lokomotifi olan Uşak ilimizdeki yaklaşık 500 işletmede kadın istihdamının yoğunlukta olduğu 14 bin çalışan sayesinde yıllık 485 bin ton tekstil atığı işlenerek yıllık yaklaşık

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalarına katılmaktadır.

436 milyon ton katma değerle Türkiye ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Eğer tekstil atıklarını işleyerek ekonomiye kazandırmayıydık, eğer biz bunları çöp kabul etseydik:

1) Bunların bertarafı için 17,2 milyon dolar harcamamız gerekecekti.

2) Yine bunları pamuk olarak yurt dışından ithal etseydik yaklaşık 17,2 milyon dolar ithalat yapmak zorunda kalacaktık.

3) Eğer bu kadarlık pamuğu ekerek elde etmek isteseydik bugün Türkiye’de normalde 4 milyon 778 bin dekar araziye pamuk ekimi yapılırken buna ilave olarak 2 milyon 850 bin dekar araziye daha pamuk ekme zorunda kalacaktık ve şimdi o alanlara ektiğimiz ürünleri asla ekemeyecektik.

4) Sadece arazilerin ekilmesi için değil bugün 1 kilogramlık pamuklu tekstil ürünü elde etmek için yaklaşık 10 ton suya ihtiyaç vardır. Uşak’ta tekstil geri dönüşümüyle oluşturulan ürünleri pamuk ekerek elde etmek isteseydik tam 4,8 milyar metreküp su kullanacaktık. Neticede geri dönüşüm sayesinde 4,8 milyar metreküp su tasarruf etmiş oluyuz, bu da 54 milyar metreküp olan Türkiye’nin yıllık su tüketiminin yüzde 8,9’una tekabül etmektedir.

5) Sadece bunlar mı? Hayır. Pamuk kullanırsanız renklendirmek için boyamanız gerekecektir. Geri dönüşüm ham maddeleri işlenmeden renklerine göre ayrıldığından ayrıca bir boyama işlemine tabi tutulmadığı için hem boya masrafından hem de çevre kirliliğinden kurtulmuş olacağız.

Geri dönüşüm sayesinde Uşak ilimiz tarlasız pamuk, koyunsuz yün üretmektedir.

Ayrıca, Uşak ilimizde tekstil dönüşümü haricinde 2 adet alüminyum geri dönüşümü, 2 adet pet şişeden polyester, elyaf geri dönüşümü, 20 adet pet şişeden kırma yoluyla plastik kırma ve granül maddesi geri dönüşümü, 1 adet kablo geri dönüşümü, 9 adet kesilmiş hayvanların yün geri dönüşümü, araba lastiklerinin kauçuk üretimini yapan firmalar bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Geri dönüşümün çok önemli hâle geldiği dünyada, milletvekilleri olarak biz, sektörün işini zorlaştırmaktan ziyade olumlu davranışlarımızla, enerji ve istihdam desteği gibi desteklerle sektörün önünü açarak hem çevre temizliğine katkıda bulunmuş olacağız hem ekonomiye katkıda bulunmuş olacağız hem de doğal kaynaklarımızı korumuş olacağız.

Geri dönüşümün öncüsü olan ve pek çok tarihî ve doğal güzellikleri olan Uşak ilimize tüm milletvekillerimizi, vatandaşlarımızı bekler; Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Gaziantep’te yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın Bayram Yılmazkaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Yılmazkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya’nın, Gaziantep’te yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; hepimizi Gaziantep’li hemşehrilerim adına saygıyla selamlıyorum.

Geçmişin ve geleceğin bir arada yaşandığı kadim şehir Gaziantep deyince akla tarihî, turistik ve doğal güzellikleri ile yemekleri, baklavası, Antep fıstığı, kırmızı biberi, üzümü, zeytini önde gelen; gastronomide öncü, ihracat rekorları kıran, refah içinde bir şehir gelmekteydi. Ama derler ya, dışı seni, içi beni yakar güzel Antep’imin.

Bugün Antep’e gittiğinizde, emeklisinden işçisine, esnafından köylüsüne, üreticisinden sanayicisine hemen hemen herkesin sorunu var ama Gaziantep’in, Gaziantep’inin yaşadığı bu sorunları beş dakikada anlatmak tabii ki mümkün olmayacak. Öncelikle, Türkiye’nin en pahalı kentleri arasında yer alan Gaziantep’te işsizlik almış başını gidiyor. Şehir o kadar pahalı ki asgari ücretle geçinmek imkânsız hâle gelmiş, iş arayan gençlerin feryat talepleri artık yüreğimizi dağlıyor. Üniversiteli işsiz sayısının en fazla olduğu şehirlerden biri Gaziantep. Ekonomik koşullar ve fiyat artışları Türkiye genelinde olduğu gibi Gaziantep’teki çarşı ve pazara da yansımış durumda, yaprak kırdamıyor. Kan ağlayan esnaf “Ömrümüz boyunca böyle bir devir yaşamadık, fiyatlar günlük hatta saatlik değişiyor.”

diye isyan ediyor. Ekonomik nedenlerle imtihanlarda Gaziantep 1'inci sırada. Bir tarafta çarşı pazardaki yüksek fiyatlar, diğer tarafta market ve gıda fiyatları vatandaşları illallah ettirdi. Gaziantep, memleketimde kavurma dürümü 20 TL'ye, ciğer dürümü 40 TL'ye, 1 tepsi patlıcan kebabı 400 liraya mal oluyor maalesef değerli arkadaşlar; Antep'li bu çok iyi bilir. Geçen yıl 70-80 lira olan iftar menüleri 150-200 TL arasında değişmekte. Asgari ücretli bir gün bile olsa dışarıda iftar yemeğine ailesiyle gidemez hâle geldi maalesef. Vatandaş ve esnaf sadece pahalılıktan değil, fiyat artışında yaşanan istikrarsızlıktan dolayı geleceğinden endişe duyuyor.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin en hızlı emlak fiyat artış oranının gerçekleştiği illerden biri olan Gaziantep'te kiralık ve satılık dairelerde yaşanan astronomik yükselişler nedeniyle kimse evlerin yanına yaklaşmıyor. Antep'li vatandaşlarımız son yılların en pahalı konut fiyatları ve en pahalı kiralalarıyla karşı karşıya. Antep'e gelen görevli memurlar memleketimize gelmek istemiyor, görev süresi dolunca da hemen kaçıyor. Gaziantep'imde hırsızlık, yoksulluk, işsizlik almış başını gidiyor. Hırsızlar, çaldıkları malzemeler ellerinde, gece birbirlerine selam vererek Antep sokaklarında cirir atıyor.

Diğer yandan, Gaziantep'in en büyük sorunlarından biri de Genel Başkanımızın da sorup cevabını alamadığı Suriyeli sığınmacılar. Sayın Genel Başkanımızın Göç İdaresine sorduğu soruları ben de buradan soruyorum: Sığınmacıların kaçına vatandaşlık verdiniz ve hangi güvenlik soruşturmalarından geçirdiniz? Sınırlarımızın delik deşik edilmesini neden izliyorsunuz, amaç ne, neyin hazırlığındasınız? Milletimizin ve ülkenin geleceğini ilgilendiren bu önemli sorulara cevap vermediğinize göre umudunuzu memleketi teslim ettiğiniz Suriyelilere bağlamışsınız galiba. Bunların kayıt dışı çalıştırılması, güvenlik, eğitim problemleri, ekonomik yüklerinin yanı sıra demografik yapımızın değişmesi büyük bir sorun teşkil etmektedir.

Mülteci artışıyla birlikte Gaziantep'te uyuşturucu almış başını gidiyor. Gençlerimiz uyuşturucu bataklığına saplanmış durumda. Ucuz temin edilen ateş/buz uyuşturucusu kullanımı 11 yaşa kadar düşmüş olup neredeyse her aileye girmiş durumda.

Değerli arkadaşlar, plansız yapılan projeler ile çarpık betonlaşma sonucu, yeşili az olan Gaziantep daha havasız ve ormansız bırakılmakta. Antep halkı için mahkemede iptal edilen tugay imar projesi tekrar pişirilip önümüze getiriliyor. Belediyeler borç batağında, para yok, Antep'te satacak yer bırakmadılar, gözleri de hâlen tugay arazisinde.

Değerli arkadaşlar, gelelim çiftçi ve köylümüze: Diğer illerimizde olduğu gibi Gaziantep'te çiftçi de perişan köylü de. Girdi kalemlerinin başında gelen mazot, elektrik, ilaç ve gübre fiyatları uçtu; çiftçi ne ekebiliyor ne de biçebiliyor. Kuraklık arttı, sulama da pahalı olduğu için fıstık ağaçlarımız ve tarlalarımız kuruyor. Bu yüksek maliyetler yüzünden çiftçi üretemez duruma gelmiş. Defalarca burada söyledik; iktidar, fındığa verdiği desteği üvey evlat gibi davrandığı Antep fıstığından esiriyor. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en önemli geçim kaynağı olan Antep fıstığına destekleme mutlaka yapılmalıdır.

Değerli arkadaşlar, ihracatta büyük başarıları imza atan ancak zor şartlar altında çarkları çevirmeye çalışan fedakâr Gaziantep'li sanayicilerimiz, ayakta durmaya çalışan esnafımız yüksek elektrik ve doğal gaz faturaları yüzünden zorda. Bu olumsuzluklar sanayicimizin üretimine büyük darbe vurmaktadır. Özellikle şehrimizde organize sanayi bölgesinde yaşanan haftalık doğal gaz ve elektrik kesintileri nedeniyle üretim aksamıştır, makine ve tesisatlar zarar görmüştür. Hükûmetin beceriksizliği yüzünden siparişlerini zamanında teslim edemeyen sanayiciler hem cezai müeyyideler nedeniyle büyük zararlara uğramakta hem de pazar kaybetmektedirler.

Değerli arkadaşlar, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin en gelişmiş şehri olmasına rağmen geçtiğimiz günlerde Gaziantep Belediyesinin 126 bin yoksul aileye günlük 450 bin ekmeği 1,5 liradan alabilmesi için vermiş olduğu indirim kuponu desteği –bu, kuponun bire bir görüntüsü– aslında Gaziantep'teki durumun ne kadar içler acısı olduğunu gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Gaziantep halkını ucuz ekmeğe muhtaç hâle getirdiniz. Maharet insanların alım gücünü bitirip evine ekmeğ alamayacak duruma getirmek değil, maharet

insanlarımızı ekmeğe muhtaç hâle getirmemektir, her vatandaş gibi herhangi bir fırınımızdan ekmeği alabilecek ekonomik refaha kavuşturabilmektir.

Sonuç olarak değerli arkadaşlar, sizler sokağa çıkamıyorsunuz ama güzelim Antep’imde sokağa çıktığınızda esnafımızdan köylümüze, yoksul vatandaşımızdan sanayicimize kadar Gaziantep’te herkes dertli. Eğitimden sağlığa, ekonomiden sosyal yaşama hemen her alanda yıllardır birikmiş olan sorunlarla boğuşan Gaziantep halkı artık bu sorunların kalıcı olarak çözülmesini istiyor. İnşallah, bu çözümleri bizim iktidarımızda yapacağız diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı 3’üncü söz, Diyarbakır’ın sorunları hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Sayın Remziye Tosun’a aittir.

Buyurun Sayın Tosun. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun’un, Diyarbakır’ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

REMZİYE TOSUN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli arkadaşlar, belediyeler kayyumlarla soyup soğana çevrilirken burada güzellemler yapılmıyormuş. Ben de Amed milletvekili olarak size gerçeklerden bahsedeyim: 2016 yılından itibaren, kayyumların birçok yolsuzluk ve usulsüzlüklerinden bahsettik ancak işler o kadar çılgıncıdan çıkmış ki her gün yeni skandal duyuyoruz ve görüyoruz.

Amed’de kayyum belediyeleri, personelin görevde yükselmesi için sınav yapıyor ancak bu sınavı son güne bırakıyor, birkaç saatliğine panoya asıyor. Gelin görün ki başvurular sadece BEM-BİR-SEN üyelerinden, bu sendikaya özel sınavlar açmışlar sanki. Bu şekilde, geri kalan 500’e yakın personelin sınavı hak kazanmasına rağmen hakları gasbediliyor, kayyum ise yeni bir usulsüzlükle tarihe geçiyor.

Devam edelim. Amed kayyumu “S” plaka ihalesi duyurusunu yapıyor. İhaleye dair, Servisçiler Odası mahkemeye başvuruyor. Bakın, Diyarbakır 1. İdare Mahkemesi, dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varıyor. Mahkeme, 22 Martta yürütmeyi durdurma kararı veriyor; 23 Martta, kararın hemen ertesi günü kayyum, ihaleyi yapıyor. İhalelerin hukuksuz olmasıyla birlikte, Servisçiler Odası kentte servis ihtiyacı olmadığını, ihalenin rant amaçlı yapıldığını söylüyor.

Başka bir ihaleden bahsedeyim: Kulp Otogarı. 2018 yılında Kulp İlçe Otogarı 1 milyon 950 bin liraya inşa edildi. O tarihten bugüne Kulp Otogarı işlemiyor. Neden mi? Çünkü doğru dürüst bir çalışma yapılmamış, inşaat bittikten sonra zeminde göçükler ve toprak kaymaları oluşmuş. 2019 yılında atanan Amed kayyumu ise ilçe otogarıyla ilgili iki ayrı ihale duyurusu yapıyor. Birincisi, Kulp İlçe Otogarı’nın Silvan’a taşınması; ikinci ihale ise Kulp’ta yeni bir otogar ihalesi.

Usulsüzlükler devam ederken kayyum, son üç yılda 150 milyona yakın bütçeyi ağaç alımına harcadı. Park ve Bahçeler Müdürlüğü’nün 2022 yılı bütçesinin 500 milyona yakın olduğu ve bütçenin şimdiden tüketildiğinden bahsediliyor. Özellikle Sakarya ve Kocaeli’den ağaçlar alınıyor, dikiliyor, o ağaçlar kuruyor, tekrar alım yapılıyor. Halka hiçbir yararı olmayan, kentin iklimiyle alakası olmayan ağaçlar getiriliyor. Çalınıp çırpılanın kılıfını bu şekilde uyduruyorlar çünkü kimse ağaçları bir bir saymıyor ve alımlar kent dışından yapıldığı için faturalar ne kadar gösterilmiş takip edilemiyor. Ağaç alımlarında Kamu İhale Kanunu’nun 3/a maddesine göre yine usulsüzlükler yapılıyor.

Şu anda belediyelerde şantaj ve usulsüz atama skandalı konuşuluyor. Başlı başına kayyumlar ve kayyumların atadıkları hukuksuzken bir de üzerine BİM market zincirinden daire başkanı ithal edildiğini duyuyoruz.

Kayyumların yaptığı yolsuzluk ve usulsüzler halkın varlıklarını ekonomik açıdan talan etti ancak esas talan etmek istenilen Kürt halkının varlığı, dili, kültürü, tarihi ve hafızası. Örneğin, Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu, 1953 yılında Ermeni mimar tarafından yapılan Turistik Palas Otel’i tescilli olmasına rağmen yıkıyor. Bundan birkaç yıl önce Sur’un tarihi taşlarını çalarak inşa edilen kemikli et ciğer restoranı kaçak olmasına rağmen ve Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu kaçak

yapıyı tespit etmesine rağmen müdahale etmiyor. Kaçak yapının sahibi kim biliyor musunuz? Dönemin Diyarbakır Vakıflar Bölge Müdürünün yeğeni DİYANET-SEN Şube Başkanı.

Halkın yararlandığı kadın, dil, kültür gibi kurumlarımızı kapatıp Türk-İslam sentezine ideolojik olarak yeni bir kurum modeli oluşturmaya çalışıyorsunuz. Sur'da Ulu Cami'de bilgilendirme panosu yapılıyor ve kent neredeyse tamamının ana dili Kürtçeye yer verilmiyor, Kürt düşmanlığı yapan kişinin ismi ise ormanlara veriliyor. İşte, sizin icraatınız budur; bu halkın varlığını ve tüm değerlerini yok saymak, talan etmek. Ancak bilin ki Kürt halkının onayını almadan hiçbir çalışma yapamazsınız, bu halkı yok sayarak hiçbir yere varamazsınız; sizden öncekiler de bu deneyimi tattı, sizden sonra gelecekler de tadacaktır.

Belediye Eş Başkanlarımız Gültan Kışanak ve Selçuk Mızraklı şahsında tüm yoldaşlarımıza saygılarımı, sevgilerimi yolluyorum; bizi izleyen tüm halkımızı selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Gülüm...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İstanbul Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ihaleye açılmasına ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Şişli Etfal Hastanesi, yüz yirmi iki yıl boyunca Şişli ve çevre ilçelerdeki insanlara nitelikli sağlık hizmeti veren bir devlet hastanesiydi. “Deprem riski var.” deyip Seyrantepe ve Büyükdere'ye taşındınız, sonra da “Depreme dayanıksız.” dediğiniz binayı ofis dönüşümlü, tadilat amaçlı ihaleye açtınız. Diyelim ki deprem riski var, bunun bilimsel raporları nerede? Neden paylaşmıyorsunuz? Hadi, paylaşmadınız, neden yerinde dönüşüm yaparak hastanenin yerinde faaliyetine devam etmesine izin vermediniz? Diyelim ki hastane binaları güçlendirme yapılmayacak durumda ve yıkımı zorunluysa o hâlde açtığımız ihale neyin nesi? Ofise dönüştürmek için mi halkın sağlığını ve yaşamını hiçe saydınız? Hastane arazisinde rant amaçlı projeler hedeflendiği açık. Sizin için esas olan halkın sağlığı, yaşam hakkı değil, sermayenin varlığı ve sürekliliği. Şişli halkına, Kâğıthane, Beşiktaş ve Beyoğlu ilçelerinde yaşayan insanlara nitelikli sağlık hizmeti sunan, bölge halkının en büyük güvencesi olan Şişli Etfalden elinizi çekin, ihaleyi iptal edin.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

2.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, şehit ve gazilerin değerlendirilme kriterlerine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde şehit ve gazilerimiz, farklı kriterlere göre 5 kanunda değerlendirilmektedir. Öncelikle bu yasal dağınıklık çözülmelidir. Terörle mücadele dışında atışta, tatbikatta, nöbette, intikalde ateşli silahla ya da patlayıcıyla ve bunun gibi başka sebeplerle şehit ya da gazi olanlar 5434 sayılı Yasa'ya tabiler. Askerin 5434'te ne işi var? Oradan çıkarılmalıdır.

Özel hastanelerden ücretsiz yararlanma hakları ellerinden alınmıştır. Ciddi ihtiyaçları olanlar var, bu konu ivedi çözülmelidir. Serbest seyahat kartları evlere şenlik; hem şehit yakını hem gazi, gazi yakını hem de vazife malulü üçü birden yazıyor; bu nasıl iştir? Çözüm, bu grubun da 2330 sayılı Nakdi Tazminat Kanunu'na geçirilmesi ve sosyal haklardan yararlanmalarını diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

3.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, ruhsatsız veya yapı kullanım izin belgesi olmayan konutlardaki vatandaşların fatura tarifesine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tek adam rejiminin ülkemizi içine sürüklediği ekonomik buhran şüpheşiz en çok yoksul kesimi vurdu; 3,5 milyon hanenin elektriği kesildi, faturalarını zar zor ödeyenler de başka zorunlu

ihtiyaçlarından kısıyorlar. Yine ruhsatsız veya yapı kullanım izin belgesi olmayan konutlarda oturan vatandaşlar şantiye yani ticarethane tarifesiyle elektrik ve su faturalarını ödüyorlar. Zaten yüksek olan faturalar bunlara çok çok daha fazla geliyor ve bizi arayan vatandaşlar “Artık faturalardan intihar noktasına geldik. Bizim kullanımımız hanedir, konuttur, bu tarifieden tarifelendirilsin faturalarımız.” diyorlar. Buradan sesleniyorum iktidara: Ruhsatsız veya kullanım izin belgesi olmayan konutlardaki vatandaşların tarifesini konut tarifesine çevirin.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, okul sağlığına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, okullar eğitim kuruluşlarımızdır; aynı zamanda binlerce öğrenci, öğretmen ve çalışanıyla toplumsal bir yapıdır. Okuldaki kişi sayısı, okul çevresi sağlığı etkileyen faktörlerdir. Ayrıca çocukların gelişimi ve gelişimle ilgili sorunları da önemli bir toplum birimidir. Bu nedenle halk sağlığının önemli bir uygulama alanı da okul sağlığıdır. Okullarda okul sağlığı ekibi oluşturulmasında büyük yarar vardır. Küçük okullarda ise oluşturulacak ortak okul sağlığı birimiyle hizmet verilmelidir. Okul sağlığı biriminin amacı sağlığı korumak ve geliştirmek olmalıdır. Bu kapsamda bir yandan sağlık hizmeti verilirken çocukların periyodik muayeneleri ve takipleri yapılmalıdır. Okul dönemi aşları çocuklara mutlaka yapılmalıdır. Sağlıklı ve güvenli okul çevresi oluşturulmalıdır. Okulda sağlıklı beslenme uygulamaları yapılmalı ayrıca sağlık eğitimi verilmeli, uygun fiziksel aktivitelerin yapılması sağlanmalıdır. Bu, çocuklarımız açısından çok önemlidir.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 31 Mart Vakası'nın 113'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Miladi takvime göre 13 Nisan 1909'da gerçekleşen ve tarihe Sultan Abdülhamit'in tahttan indirilmesi olarak geçen 31 Mart Vakası'nın bugün 113'üncü yıl dönümü. Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde meydana gelen çalkantılı siyasi olayların şüphesiz en önemlilerinden biri; bazı tarihçilere göre bir isyan, bazı tarihçilere göre de tertip olan 31 Mart Vakası'dır. Sultan Abdülhamit Han bu olaylar sonrasında 27 Nisan 1909'da tahttan indirildi. Abdülhamit'in tahttan indirilip sürgüne gönderilmesinin ardından yönetimi ellerine geçirenlerin attığı yanlış adımlarla 4 milyon kilometrekare büyüklüğündeki bir imparatorluk çöktü. Sultan Abdülhamit, tahtına mal olmasına rağmen kardeş kanı dökülmesin diye bu olaylara müdahale etmemiştir.

Otuz üç yıl Osmanlı Devleti'ni ayakta tutarak âdeta yeniden ihya eden cennetmekân Sultan Abdülhamit Han'ı bu vesileyle rahmetle yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çakır...

6.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Şehitler Haftası'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Şehitler Haftası'nda vatani, bayrağı ve mukaddesat uğruna canlarını seve seve feda eden aziz şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum. İnanç dünyamız,

peygamberlikten sonra gelen en yüce makam olarak şehitlik mertebesini işaret etmektedir. Başka kelimeden Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın dizeleriyle tüm şehitlerimizin anısını yâd etmek istiyorum:

“Ey şehitler tepesi andımız olsun,
Bu gömülen şehitler üstüne.
Seni elden bırakmayacağız haşre dek,
Düşmedikçe birer birer üstüne.
Sen karanlık, sen yarının nazlı gündüzü
Al vaktimizi götür hemen götür seher üstüne,
Yeniden yaşayalım,
Uğruna ölünen değer üstüne.
Allah'ım bu seferlik izin ver,
Yazamadık tunca, mermer üstüne:
Nakşolunsun andımız,
Yerler gökler üstüne...”

Tekrar şehit olmak için dünyaya dönmeyi arzu eden şehitlerimizin emanetleri emanetimizdir diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

7.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, devlet ve vakıf üniversitelerinde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Uzun bir süredir devlet ve vakıf üniversitelerinde yaşanan sorunları Meclis gündemine getiriyorum. Üniversitelerde yaşanan sorunların başında Cumhurbaşkanının kişisel, keyfi ve siyasi saiklerle yaptığı rektör atamaları geliyor. Atanan rektörlerin de önemli bir kısmı, akademik kadroları çoğunlukla siyasi saiklerle liyakatsiz kadrolara teslim ediyorlar.

Diğer taraftan, dün de gündeme getirdiğim üzere Nişantaşı, Bilgi ve Maltepe Üniversiteleri başta olmak üzere bazı vakıf üniversitelerinde ciddi sorunlar yaşanıyor. Akademisyenlere hak etmedikleri çalışma koşulları dayatılıyor, aynı zamanda yasal hakları olan hak ettikleri ücretleri eksik ödeniyor. Birçok akademisyen güvencesiz çalışma koşullarıyla mağdur edilmekte, hatta işten çıkarılmaktadır. Şu ana kadar YÖK'ten bu konuda bir açıklama yapılmadı, bunun üzerine YÖK Başkanından bir kez daha randevu talep ettim ve bir an önce bu talebime dönüş bekliyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

8.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kandıra Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli 2004 yılında büyükşehir belediyesine dönüşünce tarım ve hayvancılıkla uğraşan ve mahalleye dönüşen 262 adet köyümüzün refah seviyesini artıracak tarımsal ve hayvansal ürünlerin işleneceği sanayi alanları, çevre düzen planı ve nâzım imar planlarına işlendi. Bu alanlarda kurulacak fabrikalarda tarımsal ve hayvansal ürünleri yetiştiren çiftçimizin emeği değerlendirilecek. Bunlardan ilki olan Kandıra Gıda İhtisas OSB'de altyapı çalışmaları devam ediyor. 106 adet sanayi parseli mevcut olup 74 adet yatırımcı fabrikalarını kurmak üzere hazır beklemekte. Üretimi, istihdamı ve ihracatı teşvik edecek olan OSB'de 10 bin kişiye istihdam sağlanacak. Bu projeye emek veren başta Yönetim Kurulu Başkanı ve Yatırımcı Mehmet Başol olmak üzere Yönetim Kuruluna teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Barut...

9.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Adanalı çiftçilerin TARSİM'le ilgili sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son üç senedir Adana'da aşırı yağış, sıcak, don, dolu, su taşkını ve sel nedeniyle birçok ekili ve dikili tarım alanı zarar görmüş, tarımsal üretimimiz yara almış ve çiftçilerimiz mağdur olmuştur. Çiftçilerin zararının karşılanması için var olduğu söylenen Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) ise bize göre işlevsel değildir. Üreticilerimiz prosedür zorluğu, bürokratik güçlük ve eksperlerin gösterdiği tavır nedeniyle mağdur durumda. Geçenlerde Adana'da don afeti yaşandı, sert çekirdekli meyve ve narenciye bahçelerinde çiçeğe dönmüş ağaçlar kurudu. TARSİM ise meyveyi sigorta kapsamında değerlendirip ağacı ve çiçeği hesaba katmıyor. Bu yaman bir çelişki değil mi? Çiçek olmazsa meyve olur mu? Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı olmayan, sigortadan yararlanamayan üreticilerimizin de TARSİM'le ilgili sorunlarına çare bulunsun. TARSİM için tümüyle yapısal düzenleme yapılması gerekmektedir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

10.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Alper Tunga Uytun'un şehadetinin yıl dönümüne ve stokçuların ve zincir marketlerin yarattığı fahiş fiyat artışlarına yönelik yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

13 Nisan 1979'da Cuma namazı çıkışında alçakça şehit edilen Alper Tunga Uytun ağabeyi ve bütün şehitlerimizi rahmetle ve minnetle anıyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum. Davaları davamız, emanetleri onurumuzdur.

Türkiye'miz tarımsal üretimde kendi kendine yetebilen sayılı ülkelerden biridir. Tedarikçilerin, komisyoncuların ve zincir marketlerin işlettiği fiyat yaklaşımı sebebiyle üreticilerimiz emeklerinin karşılığını alamamakta, vatandaşlarımız ise kâr marjı sebebiyle mağduriyet yaşamaktadır. Stokçuların ve zincir marketlerin yarattığı fahiş fiyat artışlarına yönelik çiftçi kooperatifleri güçlendirilmeli, vatandaşlarımızın fırsatçıların insafından kurtarılması adına ağır yaptırımlar uygulanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

11.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir'deki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Balıkesir'de de tarım ve hayvancılık alarm veriyor. Toprakların işlenerek ekime hazır hâle getirilmesi gereken dönemde olmamıza rağmen çiftçi maliyetlerin çok yüksek olması nedeniyle toprağını süremiyor, gübre kullanamıyor, tohum alamıyor, tarlalar boş bekliyor. Önümüzdeki sezon tarımsal üretimde büyük azalma olmaması ve kıtlıkla karşılaşmamak için ivedi olarak bu ekim döneminde çiftçimize mazot, gübre ve tohum desteği verilmesi hayati önem taşımaktadır. Aksi takdirde yüksek olan gıda fiyatları daha da yükselecek ve vatandaş daha da mağdur olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kasap...

12.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, emeklilere, engellilere ve sosyoekonomik destek alanlara verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Kimsesizlerin kimsesi, sessizlerin sesi olacağız.” diye geldiniz ama üç beş yerden ballı maaş almasını biliyorsunuz. Bakanlar, bakan yardımcıları, eski milletvekilleri üç beş yerden ballı maaş alıyor. Öte yandan ise bu ekonomik darboğazda halk aç, halk mutsuz. Kuş sütünün olmadığı iftarları

iştahla açılıyorsunuz, AK PARTİ’li belediyelerin düzenlediği davullu, zurnalı, tefli sahur törenleri yapıyorsunuz, öbür tarafta da insanlar katıksız iftar açıyor.

Gelin, bu bayram, emeklilere bir asgari ücret, engellilere bir asgari ücret, 600-800 lira verdiğiniz sosyoekonomik destek alanlara bir asgari ücret yardım yapalım, onların da bayramı bayram olsun.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

13.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan’ın, Gaziantep’te dağıtılan ucuz ekmek indirim kuponlarına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde olduğu gibi seçim bölgem Gaziantep’te de vatandaşlarımız geçim sıkıntısı çekiyor. Gördüğünüz fotoğraf, ucuz ekmek indirim kuponunun fotoğrafı. 2 lira 50 kuruş olan ekmeği, 1 lira daha ucuza almaları için vatandaşlara indirim kuponu dağıtıldı. Sarayın lüksü için milyonlarca lira harcanırken benim hemşehrim ucuz ekmek kuponuna mahkûm olmuş durumda. Bu ucuz ekmek indirim kuponu, Hükûmetin utanç vesikasıdır. Sanki ülkede savaş durumu mu vardır? Bu, iktidarımızın bittiğinin göstergesidir. Cumhuriyet Halk Partisine yıllarca “Vatandaşa karneyle ekmek dağıttı.” diyerek saldırdınız, oysa o yıllar savaş yıllarıydı. “Büyük lokma ye, büyük konuşma.” sözüne uymadınız. Bu halkı bitirdiniz, tükettiniz, perişan ettiniz. Az kaldı vaktiniz, yolcusunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

14.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’in, emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu 2015’te “Emeklilere dinî bayramlarda bir maaş ikramiye verilsin.” dediğinde, AKP önce “Kaynak nerede?” dedi, sonra 2018’de tıptış tıptış verdi. O zaman 1.000 TL vermişlerdi, bugün hâlâ emeklilere 1.100 lira bayram ikramiyesi veriliyor, ayıp yahu! Aradan geçen dört yılda sadece 100 lira. Zorlaşan hayat şartlarında emeklilerimize verilen bu bayram ikramiyesi yok hükmündedir. Emeklilerimize verilen bayram ikramiyesinin asgari ücret düzeyinde olması için teklif verdik, siz reddettiniz. Biz bunu 2015’te gündeme getirdiğimizde de reddetmiştiniz. Merak etmeyin, yapılacak ilk seçimde Allah’ın izniyle iktidara geleceğiz, emeklilerimize 4.253 lira asgari ücret kadar bayram ikramiyesini mutlaka vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

15.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz’ın, 11 Nisan Dünya Parkinson Hastalığı Günü’ne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

11 Nisan Dünya Parkinson Hastalığı Günü vesilesiyle Parkinson hastalığına dikkat çekmek istiyorum. Parkinson hastalığı yavaş ilerleyici, beyin hücrelerinde kayıplara neden olan ve alzheimer hastalığından sonra en sık görülen nörolojik hastalıktır. Türkiye’de 150 bin civarında Parkinson hastası bulunmaktadır. Dünya’da 65 yaş üzeri her 100 kişiden 1’i Parkinson hastasıdır. Parkinson hastalığının yavaş ilerlemesi nedeniyle tedavi için hastanın ve ailesinin hekimle uzun yıllar iş birliği yapması gerekmektedir.

Sağlıklı günler diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

16.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz’ın, inşaat sektörü yetkililerinin taleplerine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Pandemi süreciyle başlayan, Ukrayna-Rusya savaşıyla devam eden üretim ve tedarik zincirindeki bozulmaların dünyadaki olumsuz etkileri ülkemizi de kapsayacak şekilde hissedilmektedir. Üretim ve tedarik zincirinde yaşanan gelişmelerden ve savaştan en fazla etkilenen sektörlerden biri de inşaat sektörü olmuştur. Özellikle son birkaç ayda artan girdi maliyetleri konut satış fiyatlarında ve kiralama fiyatlarında yaşanan artışa neden olmaktadır. Bu da piyasada yaşanan enflasyon üzerindeki bir

baskı oluşturmaktadır. İnşaat sektöründe yaşanan girdi maliyetlerindeki artışın neden olacağı bir diğer durum da devam eden projelerin yarım kalma riski olacaktır. Tamamlanamayan projelerin sonucunda yaşanacak olan hukuki sıkıntılar bir tarafa şehirlerimizin yarım kalmış inşaat mezarlıklarına dönüşmesi hoş bir görüntü ortaya çıkarmayacaktır diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) - Yetkililerin bu konuyla ilgilenmeleri tüm sektör yetkililerinin talebidir. BAŞKAN – Sayın Sancar...

17.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın, Denizli'deki sulama sorununa ilişkin açıklaması

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Denizli'mizin Baklan, Çal, Çivril bölgesindeki Baklan Ovası'nda en çok gıda terörü, gıda krizi yaşadığımız ayçiçeği, mısır ve şeker pancarı yetişmektedir. İki yıldan bu yana Meclisimizden seslendiğimiz hâlde Sayın Tarım Bakanı maalesef sulamayla ilgili çiftçimize sorun çıkarmaya devam etmektedir. Yine, bu dönemde de ayçiçeğinin, mısırın ve şeker pancarının sulama bedelleri çiftçimizden peşin alınmış olmasına rağmen hâlâ bu yıl 2, 3 ve 4 sulama hakkı olan çiftçilere sulamanın verilemeyeceği söylenmektedir. Bugünden bile kriz başlamıştır. Ben Tarım Bakanını bu konuda sözde değil, özde desteklemeye davet ediyorum. Tekrar bu krizin yaşanmaması, ayçiçeğinde, şeker pancarında ve özellikle mısırdaki çiftçimizin yalnız bırakılmaması adına Tarım Bakanlığının acil önlemler alarak sulama sorununun çözülmesi önümüzdeki dönem yaşanacak gıdada ve ekonomideki krizin çözülmesine çok büyük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Koncuk...

18.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, yapılan araştırmalara göre tek kişinin yoksulluk sınırı 6 bin TL'yi, 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise 13 bin TL'yi aştı. Ancak bu şartlar göz önüne alındığında emeklilerimize tek kişilik yoksulluk sınırının altında ücret veriliyor, maaş veriliyor, hatta 1.500-2.500 TL gibi maaş alanlar da var. Şimdi, emekli ikramiyesi gündemde. Az önce sayın milletvekilleri de dile getirdiler asgari ücretle endekslenmesini, doğrudur. Marifet, 1.000 TL emekli ikramiyesini vermek değil, bu 1.000 TL'yi günün şartlarına uygun hâlde getirmektir. Maalesef, AK PARTİ, emeklilere bakıyor ama emekliler de AK PARTİ'nin yaptığı uygulamaları ibretle seyrediyor diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Sazak...

19.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, ramazan ayına ve Alper Tunga Uytun'un şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Teşekkürler Başkanım.

Çinde bulunduğumuz ramazan ayının Türk-İslam âlemine ve insanlığa hayırlı olmasını diliyorum.

13 Nisan 1979 tarihinde, İstanbul'da Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi son sınıf öğrencisiyken cuma namazı çıkışında Marksist-Leninist denilen emperyal uşakların saldırısı sonucu şehit edilen ülküdaşım Alper Tunga Uytun ve şahsında tüm şehitlerimizi, Hakk'a yürümüş gazilerimizi rahmetle yâd ederim. Aziz şehitlerimizi unutmamak, unutturmayacağız. Ruhları şâd, necip Türk milleti var olsun.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

20.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Adnan Menderes'in yetmiş yıl önce yaptığı bir konuşmaya ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekilleri, sizlere bundan yetmiş yıl önce bir siyasi liderimizin konuşmasından bir paragraf okuyacağım, takdiri sizlere bırakıyorum: “Esasen öteden beri milletçe kalkınmamızın düşmanı kesilmediler mi? Şimdiye kadar memleketin muvaffakiyetlerinden birisini dahi kale alıp bahsettiler mi?

Türk milletinin zekâ ve gayretlerinin mahsulü olan binbir eserden birisine dahi başlarını çevirip baktılar mı? Milletın olan her güzel şeyden birisini dahi benimseme faziletini gösterdiler mi? Hayır. Aksine, her muvaffakiyeti bir felaket, her güzel ve muhteşem eseri bir zarar diye göstermek için seneler ve senelerdir nasıl çırpındıkları milletçe bilmiyor muyuz?" Konuşma, rahmetli Adnan Menderes'e ait. Yetmiş yıl sonra da bir farkları yok, azıcık tekâmül yok. Kafa aynı, yapı aynı, maya aynı; 15 yenilgiden azıcık ders almayı öğrenin.

BAŞKAN – Sayın Tıǧlı...

21.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, Giresun'da yaşanan sel felaketiyle ilgili verdiği önergeye ilişkin açıklaması

NECATİ TİǒLI (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Hatırlanacağı üzere Giresun'da yaşanan sel felaketinde menfezin çökmesi sonucu 5 jandarma ve 1 operatörümüz şehit olmuştu. İl Özel İdaresi Genel Sekreteri kum ve çakıl ocaklarının derelerdeki faaliyetlerini kontrol edemediği gerekçesiyle görevden alınmıştı. Yeni İl Özel İdaresi Genel Sekreterinin kum, çakıl ocaklarına yönelik sıkı denetimleri sebebiyle siyasi baskıya maruz kaldığına yönelik ifadeleri var.

Sayın Başkanım, İçişleri Bakanının bu konu hakkında verdiği önergeye verdiği yanıtta şaşırtıcı bir detayı sizinle paylaşmak istiyorum. Afet yaşanmadan menfez bölgesinde risk raporu hazırlanmasına yönelik İl Genel Meclisi Grubumuzun verdiği önergeyi nasıl yok sayabildiler anlaşılır gibi değil. Vali, İl Genel Meclisi Başkanı böyle bir önergeye rastlayamamış; işte önerge Kıymetli Başkanım. CHP Grubunun böyle bir önergesi yokmuş, çok yazık. Bu kafayla yeni felaket risklerine yönelik tedbirler alınması mümkün olabilir mi? Kesinlikle olamaz.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

22.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Türkiye'deki üniversitelerin dünya çapındaki sıralamasına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dünya çapında yükseköğretim kurumlarını değerlendiren QS kuruluşu 2022 yılı için dünyanın en iyi üniversitelerini sıraladı; MIT 1'inci oldu, Oxford 2'nci, Cambridge ve Stanford 3'üncülüğü paylaştı, Harvard bunları takip etti. Türkiye'den hiçbir üniversite ilk 500'de yok; Koç Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, ODTÜ, Bilkent 511-600 aralığında; Boğaziçi, İstanbul Teknik, Ankara, Hacettepe, İstanbul Üniversiteleriye 701-1.000 aralığında sıralandı yani 500-1.000 bandında 208 üniversiteden sadece 9 üniversite yer aldı; bu durum çok düşündürücü. İktidar üniversitelerimizden siyasi elini çekmedikçe, öğretim elemanları atamasında sadece liyakat esas alınmadıkça, süslü binalar yerine laboratuvarlar, atölyeler kurulup uygulamalı eğitim yapılmadıkça ve en önemlisi, bunları organize edecek iyi yetişmiş, bilimselliği tartışılmayan vizyon sahibi profesörler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Müsavat Dervişoǧlu'na aittir.

Buyurun Sayın Dervişoǧlu.

23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoǧlu'nun, barınma sorununa, elektrik zamlarının geri çekilmesi gerektiğine, gençlerin yaşadığı endişeye ve emeklilere verilmesi gereken bayram ikramiyesine ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ Oǒ LU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Türkiye'de uygulamaya koyduğu yanlış ekonomi politikaları artık vatandaşlarımızın ev sahibi olma hayallerini de ortadan kaldırdı. Bunun yanında, büyük şehirlerde kiralar, orta ve alt gelirli vatandaşlarımız için, en temel insani ihtiyaçlardan biri olan barınma sorununu dahi aşamayacak noktaya sürüklendi. Memuru, işçisi, öğrencisi barınacak ev dahi bulamaz olmuş;

kiracı ev sahibine mahcup, ev sahibi de kiracıya mahcup durumda. Ancak bu durumda asıl mahcup olması gereken, vatandaşlarımız değil, bizatihi iktidarın kendisidir. İşte bu sebeple, İYİ Parti olarak, milletimize reva görülen bu ucube siyasi düzeni değiştirmek için geliyoruz; insanlarımızın yüzlerini güldürmeye, talihlerini döndürmeye gayret edeceğiz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara gelmeden önce elektriğin üretimi ve dağıtımını devletin mesuliyetindeydi. Böylelikle devlet elektrik fiyatlarındaki fahiş artışların önüne geçebilme imkânını taşıyordu ancak vatandaşı değil yandaşı gözeten özelleştirmeler neticesinde vatandaşın faturası kâr amacı güden yandaş şirketler tarafından kesilmeye başlandı. Zam, tanım itibarıyla, bir şeyin fiyatına ek yapmak ve fiyatını artırmaktır. Sizin ve yandaşlarınızın yaptığı, zam değil zulümdür. İYİ Parti olarak büyük Türk milletine sözümüzdür, temel kamu hizmetlerinde vatandaşlarımızın kâr amacı güden şirketlerin insafına terk edilmesine asla müsaade etmeyeceğiz çünkü bizim anlayışımıza göre, sanayicimize, çiftçimize ve tüm vatandaşlarımıza ucuz enerji sağlamak devletin en temel görevlerinden biridir. Buradan Hükûmete sesleniyoruz: Elektrik zamlarını geri çekin. Dilerim bu çağrıya kulak verirsiniz.

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye'nin istikbali olan gençlerimizin adaletsizlikten ve liyakatsizlikten dolayı yaşadığı huzursuzluğu, endişeyi hepimiz biliyoruz. Gençlerimizin bu topraklarda mezun olduktan sonra istedikleri işi yapamadıkları, ya iş bulamadıkları ya da ne bulurlarsa o işi yaptıkları bir Türkiye tablosu gözümüzün önündedir. Gençlerimizin, hayatı yaşamak yerine, hayata tutunduğu bir Türkiye tablosuyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İYİ Partinin kurulduğu ilk gün Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in “Gençler, ben bu yolu sizler olmadan yürümem.” sözleri sıradan bir slogan değil; bu, Sayın Genel Başkanımızın ve partimizin gençlere olan inancının bir göstergesidir. Bu inançla birlikte İYİ Parti iktidarında gençlerimizin kaybettiği umudu yeniden yeşertecek ve onlara hak ettikleri istikbali temin etmek için var gücümüzle çalışacağız.

Biliyorsunuz, asgari ücretin altında emekli maaşı alanlar var. Asgari ücretin bile altında aldıkları aylıkla geçim zorluğu yaşayan emekli vatandaşlarımız, dün Kabine toplantısı sonrası açıklama yapan Sayın Erdoğan'dan bir müjde bekliyordu, alacakları bayram ikramiyesine zam gözlüyorlardı fakat bu beklenti karşılık bulamamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Dün, buradan, bayramda torunlarına harçlık vermek, hediye almak isteyen emeklilerin bayram ikramiyelerine zam yapılmasının adil bir hak olacağını ifade etmiştim. Emekli vatandaşlarımızın bayramda alacakları emekli ikramiyeleri son dört yılda sadece yüzde 10 zamlanmıştır. Verilen 1.100 liralık bayram ikramiyesi günümüz şartlarında yüksek enflasyonla birlikte erimiştir. 2018 yılında enflasyon yüzde 20 iken bugün TÜİK'in açıkladığı rakamlarda yüzde 61 görünüyor, ki gerçek enflasyonun ziyadesiyle altındadır bu rakam. Dört yıl önce

dolar 4 lirayken, bugün 14,75 liraya tekabül ediyor. Yani 2018 yılında emeklilerimize verilen ikramiye 250 dolara denk geliyordu; bu rakam, bugün, 74 dolara kadar düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

DURŞUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Azalan alım gücüne karşı emeklilerin bayram ikramiyesi yerinde saymaktadır. Bugünün TÜFE'sine göre bakarsak, emeklilerimizin bayram ikramiyesi 2.860 lira olarak güncellenmelidir.

Emeklilere verilen bayram ikramiyesinin dört yıl önceki rakamla aynı olmaması gerektiğini ifade ediyor, konuyla ilgili Hükümeti görevini yapmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Levent Bülbül'de.

Buyurun Sayın Bülbül.

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Alper Tunga Uytun'un şehadetinin 43'üncü seneidevriyesine ve Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'na katılan öğrencilerimizin başarılarına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 13 Nisan 1979 tarihinde İstanbul Çengelköy'de cuma namazı çıkışında eli kanlı katiller tarafından şehit edilen Tunceli Çemişgezekli ülkücü şehidimiz Alper Tunga Uytun'u şehadetinin 43'üncü seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyor; ruhu şad, mekânı cennet olsun diyoruz.

Sayın Başkan, bu yıl 11'incisi düzenlenen, 31'i Avrupa ülkesi olmak üzere toplam 57 ülkenin katıldığı Avrupa Kızlar Matematik Olimpiyatı'nda öğrencilerimiz İrem Gülce Yazgan altın, Melek Güngör ve Sena Başaran gümüş ve Cemre Çetin bronz madalya kazanarak ülkemizi Olimpiyat'ta 2'nciliğe taşımışlardır. Başarılarıyla bizleri gururlandıran bu evlatlarımızı tebrik ediyor, kendilerine ve bütün öğrencilerimize başarılarla dolu bir hayat diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Nevala Kasaba'ya, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının yayınladığı insan hakları raporuna ve yeni ekonomik modelin çöktüğüne ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bazı mekânlar vardır, onlar yaşanan tarihsel travmaları temsil ederler. Dolayısıyla, toplumsal hafızada saklı kalması için özenle korunması gereken sembolik alanlardır bunlar. İşte, Siirt'te yer alan Nevala Kasaba da -Kasaplar Deresi- bu mekânlardan biridir. Nevala Kasaba'da, ağır insan hakları ihlallerine uğrayan, zorla kaybedilen, işkence ve faili meçhul cinayetler sonucu yaşamını yitiren yüzlerce insanın cenazesinin bulunduğu tahmin edilmektedir. İlk olarak 1989 yılında bir toplu mezar ortaya çıkarılmıştı, 8 kişinin cenazesine ulaşılmıştı ama sonra Siirt Valiliğinin talimatıyla bu kazılar durduruldu, o tarihten bugüne kadar herhangi bir adım da atılmadı. Öncesinde çöplük olarak kullanılan Nevala Kasaba daha sonra yapılaşmaya açıldı ve bu iş devam etmekte. Şimdi, Nevala Kasaba'nın derhâl koruma altına alınması gerekiyor, yapılaşmaya açılması yanlış bir adımdır; bunu söyledik ve söylemeye devam ediyoruz. İnsanlığa karşı işlenen suçlarda sahici ve samimi bir özrün bir adımı olarak görülebilir Nevala Kasaba'nın bir toplumsal hafıza mekânına dönüştürülmesi ama maalesef bu doğrultuda bir adım atılmıyor ve bu mekânda da çığneden ve gömülen insanlık onurunu onarmak yoluna gidilmiyor, tam tersi bir adım atılıyor.

Şimdi, buna yönelik çok sayıda sivil toplum kuruluşu, barolar bir açıklama yaptılar geçtiğimiz gün, bu yapılaşmaya karşı çıkarak Nevala Kasaba'nın korunması gerektiğini söylediler ve orada gömülü olan ölümlere ve ailelerine yönelik saygı gösterilmesi gerektiğini söylediler. Bugün de vekillerimiz oraya gitti -Grup Başkan Vekilimiz Meral Daniş Betaş başkanlığında bir vekil heyetimiz- benim bu

söylediklerimi ve belki ek birkaç cümleyi daha söyleyeceklerdi, bir açıklama yapacaklardı fakat ne oldu? Kolluk tabii izin vermedi, girişleri engellendi, açıklama yaptırılmadı. Sürpriz mi bu? Sürpriz değil yani iktidarın bu konudaki tutumunu biliyoruz, bir kez daha vekillerin bu ülkenin bir yerinde açıklama yapması engellenmiş oldu ama tabii bu mücadele devam edecek, Nevala Kasaba'nın aslında toplumun hafızası açısından önemli bir mekân hâline getirilmesi ve tarihsel gerçekliğe uygun bir mekân hâline getirilmesi mücadelesi devam edecektir; bunu da bir kez daha vurgulamış olalım.

Şimdi, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı her yıl çeşitli ülkelerdeki insan hakları uygulamalarını değerlendirdiği bir rapor yayınlıyor, biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu seneki rapor da yayımlandı yani iktidar mensupları okumuştur belki, okumadıysa birkaç noktayı hatırlatmak istiyorum. Hani, bizim için yabancı olan bir içeriğe sahip değil rapor. “Niye?” dersiniz, toplumsal ve siyasal muhalefetin neredeyse her gün hem bu Mecliste hem Meclis dışında, sokaklarda, meydanlarda dile getirdiği eleştiriler Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığının raporunda da görünür hâle gelmiş. Diyor ki raporda: “Hükümet temel özgürlükleri kısıtlamaya devam ediyor ve hukukun üstünlüğünden ödün veriyor.” Çok kibarca yazmışlar yani “Hukukun üstünlüğünden ödün veriyor.” diyerek; aslında, bizler biliyoruz ki hukukun üstünlüğü falan kalmamış vaziyette, bir hukuk devletinden bahsedemiyoruz. Devam ediyor rapor, yine çok bildiğimiz bir şeyi dile getiriyor, diyor ki: “Polis her eylemde aşırı güç kullanmaktadır.” Yani bütün dünya görüyor bu gerçekliği.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Devam ediyor rapor, diyor ki: “Son yıllarda polis gözetiminde ve cezaevinde işkence, kötü muamele iddialarında artış barizdir.” Demek ki bizim burada her gün konuştuğlarımızı bütün dünya görüyor. Rapor, CPT açıklamalarına ve raporlarına değiniyor ve “Türkiye’deki cezaevleri, insanlık dışı uygulama merkezleri hâline gelmektedir.” diyerek eleştiriyor; bunu da her gün konuşuyoruz, bugün yine konuşacağız. “Demirtaş ve Kavala'nın uğradığı haksızlıklar başta olmak üzere, ifade özgürlüğü, adil yargılama yok.” deniliyor. “Kadın hakları saldırı altında.” deniliyor, İstanbul Sözleşmesi'ne ve kadın cinayetlerine değiniyor. Eh, yani bizim her gün konuştuğumuzu, diyorum ya, bütün dünya görüyor, biliyor. Aslında iktidarın yapması gereken, bunları kınamak ve yalanlamak değil; bu ihlalleri, insan hakları ihlallerini, demokratik hak ve özgürlük ihlallerini, hukukun üstünlüğü ihlallerini sona erdirmek olmalıdır; bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Değirmek istediğim son bir nokta da yeni ekonomik modele ilişkin. Beş ay geçmedi, bu iktidarın yeni ekonomik modeli çöktü. Hedef neydi? Türkiye çok üretecek, dışarıya satacak, böylece hem üretim ve istihdam artacak hem de döviz gelip doları baskılayacaktı. Bunlar olurken dış ticaret açığı bitecek, cari açık ve bütçe açığı tarihe karışacaktı. Çok değil, beş ay geçti, bunların hiçbiri olmadı, bütün hedefler çakıldı. Yeni açıklandı, Merkez Bankası verilerine göre şubatı cari açık 2 milyar 707 milyon dolar arttı ve 5 milyar 154 milyon dolar olarak kaydedildi. On iki aylık cari işlemler açığı 21 milyar 845 milyon dolar olarak kayıtlara geçti. Yani dış ticaret açığı, cari açık ve bütçe açığının büyüdüğü bir

çöküş yaşamaya devam ediyor ekonomi bu iktidarın ekonomi politikaları sayesinde; bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son sözüm efendim.

Yeni ekonomik model, dediğim gibi, aradan beş ay geçmeden çökmüş oldu.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurun Sayın Özel.

26.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, muharip gazilerin aldığı düşük maaşlara, ÇYDD'ye yapılan FETÖ kumpasının yıl dönümüne ve Türkan Saylan'ı saygıyla andığına, Dikmen Vadisi'ndeki kentsel dönüşüm projesinin Cumhur İttifakı'na mensup Belediye Meclisi üyeleri tarafından engellendiğine, Mariupol'den tahliye edilemeyen vatandaşlarımıza, Et ve Süt Kurumuna ilişkin bugün yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararına ve BUMERZ'le ilgili iddiaların Yargıtaydan döndüğüne ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, birkaç hafta önce, muharip gazilerimizin aldığı 1.650 liralık çok düşük maaşları gündeme getirmiş, gaziler arasında ayrımcılık yapılmasının doğru olmadığını, tüm gazilere en yüksek gazi maaşının verilmesi gerektiğini, o noktada bir birleştirme yapılması gerektiğini önermiş, gruplara çağrıda bulunmuştu. Şu an yakamda Milas Muharip Gaziler Derneği Başkanının bütün üyeleriyle birlikte bana hediye ettikleri bir kravat iğnesi var, söz verdim Mecliste takacağım ve tekrarlayacağım diye. Bu sabah da İskenderun Muharip Gaziler Derneği tüm üyeleriyle birlikte aradılar, Türkiye'nin dört bir yanından bu çağrının Meclis tarafından duyulmasını istiyorlar. Kore Savaşı'nın, Kıbrıs Savaşı'nın savaşmış, yanında arkadaşları şehit düşmüş olan gazilerine 1.650 liralık maaş hak değildir, reva değildir. En üst gazi maaşında bütün gazilerimizin maaşlarının birleştirilmesi için yüce Meclisi bir kez daha göreve çağırıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, bugün 13 Nisan. 13 Nisan 2009'da Ergenekon soruşturması kapsamında Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin 33 şubesine eş zamanlı baskınlar yapılmıştı, bu bir FETÖ kumpasıydı. Türkan Saylan dâhil çok sayıda yönetici gözaltına alındı, sorgulandı, hasta hasta zulüm gördü. O dönemde Adalet ve Kalkınma Partisi de bu kumpası sahiplenmişti ama daha sonra nasıl bir kumpas olduğu ortaya çıktı. Bu kumpasın yıl dönümünde Türkan Saylan'ı bir kez daha saygıyla anıyor, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin idealerini benimsediğimizin altını bir kez daha çiziyoruz.

Sayın Başkan, Dikmen Vadisi'nin gönüllü, yerinde kentsel dönüşümü, Sayın Murat Karayalçın döneminde başlatılmış, dünyaya örnek olmuş başarılı bir projedir. Bu projenin 4'üncü ve 5'inci etapları Melih Gökçek döneminde projelendirilmiş, 2006 yılında evler yıkılmış ama bir türlü sonuç alınamamış ve hâlen daha evlerine kavuşamamış durumdadır. 2016 yılında Pasifik İnşaata verilse de bir türlü ilerleme sağlanmamıştır. Ankara Büyükşehir Belediyesine Mansur Yavaş'ın seçilmesiyle Sayın Yavaş bu çığılığı duymuştur ancak 2019'dan sonra Belediye Meclisinde yaptığımız bütün girişimler Cumhur İttifakı'na mensup Belediye Meclisi üyeleri tarafından reddedildiği için bir ilerleme sağlanamamaktadır. Buradan zaman zaman muhalefeti "İyi şeylere engel oluyorsunuz." diye suçlayanların 1.256 mağdurun sesini duymaları gerektiğini, Ankara Büyükşehirde yapmış oldukları partizanca engellemelerle bu mağduriyeti sürdürdüklerini ve bu konuda bir tutum değişikliğine gitmeleri gerektiğini hatırlatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Mariupol'de 50 civarında vatandaşımız var. Adalet ve Kalkınma Partisi hem Ukrayna'yla hem Rusya'yla dengeli bir politika yürütmekle, diplomasiyi sürdürmekle övünüyor ancak Yunanistan dahi bütün vatandaşlarını oradan tahliye edebilmişken bu 50 vatandaşımızın aileleri sürekli partileri arıyorlar. Bu konuya tutanak altında bir kez daha dikkat çekiyoruz ve her iki tarafla bu kadar iyi ilişkiler varken bu 50 vatandaşımızın bir an önce tahliyesinin sağlanması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkanım, elimizde çok ibret verici bir belge var. Aslında belge Et ve Süt Kurumuna ilişkin bir Cumhurbaşkanlığı kararı ama mesele şöyle bir rejim sorununa işaret ediyor: Biliyorsunuz, 23 Mart

günü, Cumhurbaşkanı kuyruklardan rahatsız oluyor diye Et ve Süt Kurumu yüzde 48 zam yaptı ve bunun kuyruğu bitireceğini söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 26 Mart günü Recep Tayyip Erdoğan “Kırmızı eti neden Uruguay’dan ithal edelim?” diye sordu ve “Kendi vatandaşımızın hayvanlarını kesimine destek verelim, Et ve Süt Kurumu ramazanda ucuz et satsın.” dedi. Bu sözü 26 Martta söyledi ve ramazan ayı içindi, bugün ramazanın 12’nci günü, nihayet dediği karar yayımlandı. Güya Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi hızlı karar verecek, sorunlara derhâl müdahale edecekti. Otuz günlük ramazanın on iki gününde, baştan da dört günlük bir gecikme var, on altı günde şu kararı yayınlayabilmiş bir yönetim anlayışından bahsediyoruz; bunu da milletvekillerimizin dikkatine sunuyorum.

Sayın Başkanım, son konum, bugün Yargıtay tarafından verilen bir kararla ilişkili.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biliyorsunuz, Man Adası’yla ilgili Sayın Genel Başkanımızın kamuoyunun gündemine taşıdığı iddialara, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanınca önce susulmuş, sonra ikraren kabul edilmiş ama “Gelen değil, giden değil, bana iftira atıldı.” deyip dava açılmıştı. 3 mahkemenin 3 hâkimi davadan önce değiştirilmişti ve 1 milyon liralık dava açmışlardı, 650 bin liralık da bir tazminata mahkûm edilmişti, çıkıp bunu “Gördünüz mü, yalan siyaseti çöktü.” diyerek ifade etmişlerdi. Sonuç? Yargıtay bugün karar verdi, karar diyor ki: “Yapılan tartışmada kamu yararı vardır.” Karar diyor ki: “İfade özgürlüğü kapsamındadır.” Karar diyor ki: “Açıklamalar olgusal temele dayalıdır.” Karar diyor ki: “İfade özgürlüğü sınırları içinde kaldığı ve davacıların kişilik haklarına saldırı oluşturmadığından, davalının tazminatla sorumlu tutulması yerinde görülmemiş, davanın tümünden reddine karar verilmiştir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bitireyim.

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, soruyoruz bakalım: O atanmış, son anda değişmiş 3 hâkimin verdiği kararlar bugün Yargıtayda bozuldu; ne diyeceksiniz? Soruyoruz: Bu BUMERZ neyin kısaltması? Ben diyorum ki: Burak’ın “BU”su -şirketin adı bu, vergiden kaçınmak için kurdukları, millet vergiler altında ezilirken güya vergiden kaçınıp vergi kaçırdıkları- Mustafa’nın “M”si, Erdoğan’ın “ER”i, Ziya eniştenin “Z”si. Bu BUMERZ’in varsa başka bir açıklaması, söylesinler ben mahcup olayım. Bu BUMERZ’le ilgili iddialar Yargıtaydan dönmüştür, tarih önünde mahkûm olunmuştur, yapılan algı operasyonu çökmüştür: Man Adası, Ağrı Dağı kadar gerçektir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Mahir Ünal’da.

Buyurun Sayın Ünal.

27.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Havalimanı’nın uluslararası yolcu trafiği alanında dünyanın en yoğun 2’nci havalimanı olduğuna, kurulu enerji gücünde 100 bin megavat sınırını geçtiğimize, hazine taşınmazlarının çiftçilere satışına ve kiralınmasına, millî sporcularımızın uluslararası müsabakalardaki başarılarına ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Her şeyden önce, siyasette her zaman konuştuğumuz: Aileler üzerinden, aile fertleri üzerinden siyaset yapmanın çirkinliğini her zaman ifade ettik, etmeye devam ediyoruz. Bu, Türk siyasetine yakışan bir şey değildir. Siyasetçilerin, hele hele Genel Başkanımızın, Cumhurbaşkanımızın ailesinin

ve aile fertlerinin isimlerinin siyasete alet edilmesi ve bu şekilde kullanılmasını şiddetle reddediyor ve kınıyorum; bunu da kayıtlara geçmesi açısından ifade ediyorum.

Burada bir yargı kararı varsa bu yargı kararının gerekçesine bakılır. Bu yargı kararının gerekçesi akli selimle değerlendirilir. Buraya getirilip burada aile fertleri üzerinden bir siyasi şova dönüştürülmesi ne Meclisin mehabetine uygundur ne de siyasetin etiğine uygundur.

Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; yine, Mariupol'dan 90 vatandaşımız getirildi. Çatışmalar devam ettiği için şu anda bir bekleme var; 30'a yakın vatandaşımızın olduğu biliniyor ve Dışişleri Bakanlığımız da bu konu üzerinde hassasiyetle duruyor ve taraflarla görüşmeleri gerçekleştiriyor. Burada, Türkiye Cumhuriyeti devletinin özellikle Ukrayna'da bırakın Türk vatandaşlarını, diğer ülkelerin vatandaşlarını bile kurtaran bir operasyon yaptığını unutmayalım ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin, kendi siyasi hesaplarımızı uğruna, uluslararası alanda yaptığı başarılı operasyonları gölgeleyecek bir dil ve üsluptan uzak duralım.

Sayın Başkan, yine Uluslararası Havalimanları Konseyi tarafından açıklanan 2021'in "Dünyanın En Yoğun 10 Havalimanı" ve "Uluslararası Yolcu Trafığı" verilerine göre İstanbul Havalimanı, uluslararası yolcu trafiği alanında 26,5 milyon yolcuyla dünyanın en yoğun 2'nci havalimanı olmuştur. Bu, sevindirici ve kıymetli bir gelişmedir. Bunu hem Genel Kurulla hem de bizi izleyen vatandaşlarımızla paylaşmak istedim.

Yine, kurulu enerji gücünde 100 bin megavat sınırını geçtiğimizizin de müjdesini paylaşmak istiyorum. Bu, şu açıdan önemli: Türkiye enerjide dışa bağımlılıktan hızla kurtuluyor, kurulu güç bakımından Avrupa'da 6'ncı, dünyada 14'üncü sıraya çıkmasıyla birlikte enerjide dışa bağımlılığını hızla azaltıyor. Bu da cari açığın azalması ve Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığı açısından oldukça büyük bir kıymete ve öneme sahip.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yine, 2020 yılı başından itibaren üç yıl süreyle hazine taşınmazını kullanan çiftçilerimize başka şart aramadan bu araziyi kiralama imkânı getiriyoruz; süresi bitenler araziye yeniden kiralayabilecek, on yıllık süreyi dolduranlar da satın alabilecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Son olarak, Sayın Başkan, Uluslararası Aerobik Jimnastik Turnuvası'nda altın madalya kazanan sporcumuz Emir Erişik'ı, Dünya Eskrim Şampiyonası'nda altın madalya kazanan Aleya Ertürk'ü, Peru'da düzenlenen Down Sendromlular Futsal Dünya Şampiyonası'nda bronz madalya kazanan Futsal Millî Takımı'mızı kutluyorum.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan benim BUMERZ'le ilgili söylediğim sözler üzerine bunu ayıpladığımı ve aileyi alet ettiğimi söylemiştir. O konuda kürsüden ya da yerimden söz talebim var, nasıl takdir ederseniz.

BAŞKAN – Yerinizden söz vereyim.

Buyurun.

28.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu, dünyada siyasetin de yaptığı bir tartışma, ben çok sağlıklı buldum bu değerlendirmeyi. Kendi ithamını tamamen haksız bulmamla beraber, bu konuda Yargıtayın verdiği karara dönüp bakalım -Türk milleti adına karar veriyor ya çünkü farklı görüştüysek kararı yargı verecek- diyor ki: "Olayımızda göz önünde tutulması gereken husus ise davalının

konuşmalarında dile getirdiği iddiaların kamusal çıkarlarla ilgili olup olmadığıdır. Toplumunu yakından ilgilendiren konuşmaların çerçevesinin baskın bir şekilde politik alanda kaldığı ve kamuyu ilgilendirdiği açıktır. Bu çerçevede Cumhurbaşkanı davacının yakınlarının adının geçtiği soruşturmaların ana muhalefet partisi lideri olan davalının sıkı ve yakın denetimi altında olması doğaldır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aramızdaki görüş ayrılığına Türk milleti adına karar veren ve mahkemenin itiraz mercisi olan üst mahkemenin verdiği karar budur. Dünyanın neresinde olursa olsun Cumhurbaşkanı -yürütmenin başının- oğlunun, kardeşinin, eniştesinin ve kendi soyadının baş harflerinden vergi cennetlerinde şüpheli işlemler yapan bir şirket varsa, bu şirketlerin kurucuları bu kişilerse; bu, siyasetin tam da konusudur. GRECO kriterleri bunun için vardır, bizim siyasi ahlak yasası önerimiz bunun için vardır. Sizin partinizin 3’üncü Başbakanı, 2’nci Genel Başkanı siyasi ahlak yasası çıkarmak istemiş “İl ve ilçe başkanı bulamayız.” uyarısı da ona onun için yapılmış, onun için partisinin başından ve Başbakanlıktan alınmıştır.

Takdirlerinize sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal.

29.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, hukuka aykırı bir durumu burada konuşmuyoruz. Tabii ki siyasi ahlakı, siyasi etiği konuşurken tam da tahkiri, tahfifi konuşuyoruz yani burada meselenin istihza içerisinde ele alınmasını konuşuyoruz. Tabii ki hukuk çerçevesinde bütün dünyada, iktidarda olan başkan, başbakan, cumhurbaşkanı, bunların yakınları; doğal olarak herkes, her bir vatandaş gibi hukuk önünde eşittir. Bunlarla ilgili bir tartışmayı konuşmuyoruz; biz burada bir tahkiri konuşuyoruz, hakareti konuşuyoruz ve tahfifi konuşuyoruz, bunun üzerinden bir siyaset yapma biçimini konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım Sayın Ünal.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Tabii ki siyaset bunu konuşacak ama siyaset bunu konuşurken bu konuyu konunun mehabetine, siyasi etiğe uygun bir şekilde konuşacak. Bunu “Yok efendim, baş harflerinden oluşuyor, son harflerinden oluşuyor, şundan oluşuyor...” gibi birtakım varsayımlar üzerinden alay konusu yapılarak konuşulmamayı kastediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Varsayım değil -tutanağa geçsin- sicil gazetelerinde yer alıyor bu şirket, çok net.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- *İYİ Parti Grubunun, Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, otobüs ve uçak biletlerindeki yüksek zamlar ve yüksek bilet fiyatlarına bağlı olarak şehirler arası seyahatte yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

13/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 milletvekili tarafından, otobüs ve uçak biletlerindeki yüksek zamlar ve yüksek bilet fiyatlarına bağlı olarak şehirler arası seyahatte yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 13/4/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şehirler arası otobüs biletlerine yapılan yüksek zamlar nedeniyle başta dar gelirli vatandaşlar olmak üzere binlerce öğrenci, kamu ve özel sektör çalışanlarının ikamet ettikleri, çalıştıkları veya okudukları şehirlerden ailelerinin ve yakınlarının yaşadıkları şehirlere gitme konusunda yaşadıkları seyahat sorunu hakkında vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomideki kötü gidişat, yapılan yüksek zamlar, kur ve enflasyon artışları ülkemizde her alanda kendisini iyice göstermeye başlamıştır. Sayın Cumhurbaşkanı işte “Gençlerimiz gezsin, dolaşsın.” diyor ama özellikle son dönemde ulaşım yapılan zamlarla beraber, inanın, bugün bir şehirden diğer bir şehre gitmekte bile maalesef zorlanıyorlar. Geçtiğimiz yıllarda mazotun fiyatı yaklaşık 7 TL/litreydi, bugün maalesef 20 liralardan üzerinde. Bugün, Samsun'dan Ankara'ya bir otobüs bileti 250 lira, Trabzon'dan yine Ankara'ya 300 lira, Trabzon'dan İstanbul'a otobüs biletlerinin fiyatı yaklaşık 300 lira. Bunun gidişi dönüşüyle beraber 600 lira yani.

Bugün sadece yolcuların mağduriyeti söz konusu değil, bu taşımacılığı yapan otobüs şirketleri de neredeyse iflasın eşiğine geldiler. Nakliye sektöründe çalışan arkadaşlarımız varsa bunun ölçüsü üç aşağı beş yukarı yüzde 30'dur yani otobüsler, kamyonlar arabanın randıman durumuna göre 100 kilometreyi ortalama 30 litreyle giderler ve gelirler. Bugün Ankara 700 kilometre yani Ankara'ya gelişin mazot miktarı 210-240 litre, dönüşüyle beraber yaklaşık 500 litre. 500 litre yakan bir otobüs şoförü, bugün -250 lira- 20 yolcuyla beraber gelse, gidiş dönüşü 10 bin lira, yaktığı mazot da 10 bin lira.

Geçen, bir otobüsçü arkadaşımız aradı, diyor ki: “Samsun'dan Ankara'ya 14 sefer yaptım, 22 bin lira zarar ettim yani taşıdığım yolcuyla sadece mazotu bile karşılayamadık.” Bunun, şoförü, amortismanı, tamiri, şusu busu da işin cabası. Yani bu şartlar altında ne otobüsçülerin ne de vatandaşlarımızın arena ziyaretleri dolayısıyla memleketlerine gitmesi mümkün görünmüyor. Yani bırakın uluslararası arenada seyahat etmesini, bugün bayram ziyaretlerine annesinin, babasının elini öpmeye gitmesi bile maalesef bu ücretlerle mümkün değil. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Peki, buna karşılık Hükümet ne yapıyor? “İyi olacak, güzel olacak, güzel günler göreceğiz; yeni yeni projelerimiz var, yeni hedeflerimiz var, yeni planımız var.” “Yeni” kelimesinden bile duyduğumuz anda artık nefret etmeye başladık. Biliyoruz ki her “yeni”nin arkasından muhakkak yeni bir zam gelecek, yeni bir enflasyon rakamı gelecek, yeni bir faiz rakamı gelecek de gelecek. Artık bunlarla bu işin yürütmesi mümkün değil. Hiç olmazsa, insanlar, şu bayram dolayısıyla bayram ziyaretlerine -hani “sılayırahim” diyoruz- gitsinler, gelsinler, büyüklerinin elini öpsünler ki bayram geleneklerine de uymuş olalım, bayramın gereklerini de yerine getirmiş olalım. Ne yapacağız? Hiç olmazsa, bunun

üzerindeki vergileri kaldırın; zaten bugün uçan kuştan, gelenden gidenden her şeyden vergi alıyorsunuz, bunları orta yerden kaldırın.

Peki, bundan sonra ne oldu? Tren yolu, “Trenler gelişsin.” diyorsunuz, en ucuzu tren fiyatları...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tren yolu çok kalabalık.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – E, onlarda da maşallahınız var yani onlarda da maşallahınız var; maalesef, her yerde tren hikâyeleri var, mesela, Samsun Hızlı Tren Projesi’nin daha projesi bile orta yerde yok, günlük soruyorlar: “Ne olacak bizim hızlı tren meselemiz?” Yani bugün bundan daha uyguna, trenden daha uyguna seyahat etme şansımız yok, hiç olmazsa tren yollarına belli önemi verin, tren yollarında belli çalışmaları yapın, bunları belli güzergâhlara açın da hiç olmazsa bayramda insanlar annesinin, babasının elini öpsün, bu zamları bunun üzerinden kaldırın. Ama görünen o ki bununla ilgili hiçbir şey söylediğiniz de yok.

Ekonomi Bakanı, vergilerle ilgili olan Maliye Bakanımız her seferinde çıkıyor “Merak etmeyin, bu yılın sonunda her şey düzelecek.” diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sabredin!

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bu yaz bir dahaki yaza, bu kış bir dahaki kışa, günler uzayıp gittikçe gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – “Sabredin, sabredin, sabredin...”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sabır taşı çatladı.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Biz de diyoruz ki milletin sabır taşı çatladı, artık sabredecek bir şey kalmadı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Yapabileceğiniz tek bir şey var, eğer bunların altından kalkamıyorsanız, bunlarla ilgili bir çabanız ve gayretiniz yoksa bunun bir tane çözümü var: Millete gitmek yani on yılda yapamadıklarınızı önümüzdeki bir yıl içerisinde yapma şansınız yok. Elinizdeki verilerde, elinizdeki sonuçlarda bununla ilgili müspet şeyler görünmüyor. O zaman demek ki milletin hakemliğine gitmekten başka çare yok. Ümit ediyoruz, milletin hakemliğine gidersiniz diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurun Sayın Gaydalı. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, İYİ Partinin vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, DİSK’in “Asgari Ücret Gerçeği 2022” başlıklı raporuna göre bugün Türkiye’de 10 milyon kişi asgari ücretle çalışıyor. Rapor, 3 milyon 400 bin işçinin asgari ücretin altında bir ücretle çalıştığını ve 1.500 liradan daha az ücretle çalışan işçi sayısının 1 milyon 700 bin olduğunu açıkladı. Resmî TÜİK verilerine göre işsiz sayısı 3 milyon 579 bin kişi; tabii, bu rakamların gerçek olduğuna da hiç kimse inanmıyor. Kayıt dışı çalışma, stajyerler, öğrenciler diye bu listeyi uzattığımızda karşımıza çıkan şey kocaman bir yokluk ve yoksulluk ülkesi hâline dönüştüğümüzdür. Hayat pahalılığı altında ezilen milyonlarca insanın artık sokağa çıkmaya, markete gitmeye, bir yakınının düğününe katılmaya dahi mecali kalmamıştır.

İktidarımızın bu ülkede uyguladığı başarısız ekonomi politikalarının sonunda seyahat gibi anayasal bir hak dahi lüks bir hâle geldi. Hani övünüyordunuz ya herkesin altında bu iktidar sayesinde arabası var diye, gözünüz aydın, halkın büyük bir kesimi arabalarına binemez oldu. Motorinde, benzinde ve LPG’de fiyatlar mehter takımı gibi iki ileri bir geri devamlı yükselme trendinde. Bugün, Bitlisli bir hemşehrimin kalkıp otobüsle çocuğunu İstanbul’a üniversite kaydına getirip dönmesinin maliyeti 2.200

lira, asgari ücretin neredeyse yarısı. Adana-Ankara arası 450 kilometrelik yol için otobüs bilet fiyatı Nisan 2021’de 80 lira iken bugün 200 lira, yüzde 100’ün üzerinde bir artış.

Bu artışlar sadece akaryakıt fiyatlarındaki artışlar değil, hayat pahalılığının doğrudan insanlar üzerindeki olumsuz etkileridir. “Sorun, global bir sorun.” diyerek masallarla bu ülkedeki insanları kandırmaya çalışmayın; bu sorun, iktidarınızın kötü ekonomi politikalarının sonucudur. Ham petrol fiyatları 2008-2009 yıllarında da 100 doların üzerine çıkmıştı ama böyle bir kaos yaşanmadı. “Ekonomik yönden berbat.” dediğiniz Almanlar, Türkiye’ye gelip ev alıyor, arsa alıyor, şehir şehir gezip tatil yapıyor; kendi vatandaşımız, otobüse binip Bitlis’ten Ankara’ya gelmek için eşinden dostundan borç alıyor; bırakın bu hikâyeleri.

Önümüzde hayırlısıyla Ramazan Bayramı var, insanlarımızın çoğu ailesini ziyaret edebilmek için para bulamayacak, emekli ebeveynler de torunlarına harçlık veremeyecek. Maliye Bakanı da gözlerinin ferisi sönmüş hâlde “Aralıkta enflasyon makul seviyeye inecek.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – Acaba bu makul seviye ne? Onu kendisi de bilmiyor.

Hani, 2023 hedefiniz 25 bin dolar fert başı millî gelirdi! Bunu da 2053’e mi ertelediniz? Sabır tavsiye edenlere de halk en geç Haziran 2023’e kadar sabreder, sonrası ise elbette daha güzel olacak.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Akaryakıtta gelen zamlar akaryakıtla can yakmaya devam ediyor; iğneden ipliğe dalga dalga zam yaratıyor, hayat pahalılığını artırıyor, yoksulluğu tırmandırıyor. Akaryakıt zamlarından şehirler arası otobüs biletleri de hâliyle nasibini aldı. TÜİK’in enflasyon sepetine göre bile 2021 Mart ile 2022 Mart arasında, son bir yılda şehirler arası otobüs biletlerindeki fiyat artışı yüzde 200. Şubat ayında İstanbul-Ankara arası otobüs yolculuğu için ortalama 220 lira ödenirken martta bilet ücreti 300 liraya çıktı, sadece bir aydaki artış yüzde 36. Bundan tabii ki en çok etkilenen de üniversite öğrencilerimiz, kamu çalışanlarımız. İstanbul’da okuyan bir öğrenci Ankara’ya ailesini görmeye gelip dönmek için 600 lira ödeyecek. Asgari ücretle geçinen bir aile için bu ne demek biliyor musunuz? Maaşının yedide 1’ini otobüs biletine harcamak demek. Hâl böyle olunca, üniversite öğrencilerimiz ailelerini görmeye gidemiyor. Çocuklarını görmek isteyen aileler aralarında çocuğunu görmeyi sıraya bağladılar; bir seferinde anne, diğer seferinde baba gitmek zorunda kalıyor. İktidar bunun farkında mı; ülkeye getirdikleri, millete getirdikleri sefaletin üzünlüğünü yaşıyor mu acaba? CHP’nin Gençlik Kollarına bile, otobüs bileti almak için her gün yüzlerce üniversite öğrencimiz başvuruyor. Bakın, bundan bir yıl önce Hatay’dan İstanbul’a giden bir otobüsün akaryakıt, köprüler, otoyollarla maliyeti 6 bin lira iken bugün 20 bin liraya çıkmış durumda. Hatay’dan İstanbul’a giden bir otobüsün maliyeti yüzde 350 artmış durumda. Buna ne şehirler arası sefer düzenleyen otobüs firmalarının ne de vatandaşın dayanacak gücü var.

Bakın, değerli milletvekilleri, önümüz bayram. Geçtiğimiz yıllarda, bayramdan bir ay önce otobüs firmalarının on günlük taşıma kapasitesi dolardı, şimdi bayrama kalmış yirmi gün, ne arife günü için ne de bayram günü için otobüsler kapasitelerini hâlâ doldurmuş değiller. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Vatandaş otobüs biletini alamıyor, öğrenciler ailelerini göremeyecek, yurt odalarında

bayramı kimsesizler gibi geçirecekler. Otobüs firmaları kan ağlıyor, iflasın eşiğine gelmişler. Milleti bu duruma getiren iktidara yazıklar olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Sırça saraylarda oturanlara, koltuklarını korumak için milletini düşünmeyenlere, dövizi serbest uçuşa geçirerek motorinin bir yılda yüzde 200’ün üzerinde artmasına sebep olanlara sesleniyorum: Şehirler arası çalışan otobüslere akaryakıtı vergisiz verin veya ÖTV’yi sıfırlayın, KDV’yi de yüzde 8’e çekin. Yolcu gemilerine, feribotlara, ticari yatlarla, jetlere ÖTV’siz akaryakıt veriyorsunuz ama neden otobüslere, çiftçinin traktörüne, nakliyecinin kamyonuna aynı kolaylığı sağlamıyorsunuz? Bu mu adalet? Milleti bayramda anasından-babasından, çocuğundan ayrı bırakmayın. Otoyolları, köprüleri, tünelleri otobüsler için ücretsiz yapın. Lüks, şatafat içinde yaşarken milleti sürüklediğiniz sefaletten, girdiğiniz kul hakkının hesabından öteki dünyada zaten kaçamayacaksınız; burası da net ama aynı zamanda, bayramda kimsesiz bıraktığınız, bir araya gelmekten mahrum bıraktığınız o ailelerin sandıkta soracağı hesaptan da kaçamayacaksınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Güzelmansur.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurun Sayın Yegin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkelerin ve yönetimlerin kendi imkân ve kabiliyetlerinin ötesine geçen, farklı sınamaların yaşandığı dönemler olur hayatta. Bu dönem, aslında, sadece kendi ülkemizde, bu güzel vatanımızda, yurdumuzda değil, dünyada bütün alanlarda, bütün konularda hissedilen bir sıkışmışlık var iktisadi hayatta. Bir pandemi yaşadık -konumuz petrol, akaryakıt fiyatları- pandemiden önce 40 dolar olan petrolün varil fiyatı pandemiyle beraber, kısıtlamalarla, yasaklamalarla, kapanmalarla beraber 20 dolarlara kadar inmişken, aşının bulunması, varyantların hafiflemesi, pandemiden çıkılacağına dair bir umudun oluşmasıyla beraber talebin artışıyla sürekli yükselerek 75-80 dolarları aşmış, sonra 80 doların biraz altında bir denge yakalamıştı. O zamana kadar, hani, o “Hiçbir şey yapmadı.” dediğiniz Hükümet, o artış pompa fiyatına yansımamış, vatandaş, sadece vatandaş değil taşımacılık sektörü, birçok sektör etkilenip fiyat zamları da oluşmasın, enflasyonu tetikleyici bir etki yapmasın diye eşel mobil sistemini kurarak, ÖTV alacağından vazgeçerek pompaya yansımamasını dengeleyici bir süreç yönetmişti. Umudu şuydu, dedi ki: “Bu pandemi inşallah bitecek ve normal bir üretime geçecek bütün dünya, arz talep dengesi bir yerde kesişecek ve her şey dengeye oturacak.” Ama öyle olmadı, tam oradan çıkıyoruz derken -yani birçok başka başka olay sayabiliriz ama- işte, buyurun, yanı başımızda hemen Rusya-Ukrayna savaşı başladı. Rusya’nın müdahalesiyle beraber 130-140 dolarlara çıkan bir varil fiyatıyla karşılaştık petrolde. Sonra herkes bu konuda önlem almaya çalıştı, birtakım açıklamalar geldi; Amerika kritik rezervlerinden günde 1 milyon varil olmak üzere toplam 180 milyon varil, bir uluslararası örgüt 120 milyon varil, toplam 300 milyon varille bu açığı destekleyeceğine ve bir şekilde fiyatı dengeleyeceğine ilişkin açıklamalar yapılmasıyla beraber bir parça 100 doların altına inen petrolün varil fiyatı, Putin’in “Ukrayna’yla müzakere süreci dağıldı, hedeflerimizin sonuna kadar gideceğiz.” açıklamasıyla beraber, bugün, zannediyoruz 109-110 dolarlara kadar çıktı. Dolayısıyla, olağanüstü bir dönem yaşıyoruz. Bu olağanüstü dönemde sizin kabiliyetiniz, sizin ortaya koyduğunuz çaba, sizin ortaya koyduğunuz gayretin çok daha ötesine geçerek farklı meydan okumalarla, farklı sınamalarla karşı karşıya kaldığımız bir coğrafya, bir tarih ve bir zamandan geçiyoruz. Devlet, elindeki bütün

imkânlarını kullanarak özellikle taşımacılık ve ulaşım alanının en büyük maliyetlerinden bir tanesi olan bu akaryakıtla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...eşelmobil sistemiyle ÖTV'nin büyük bir kısmından vazgeçerek yahut da işte, taşınmalı eğitimde oluşan maliyetlerin yükünü o esnafın üzerinden almak gibi kanunlar çıkararak veya farklı farklı alanlarda birçok icraatı hayata geçirmeye çalışıyor, uygulamaya çalışıyor. Bu konuda, önümüzdeki süreçte de inşallah, umudumuz, her şeyin normale dönerek biraz daha bu fiyatların aşağı doğru gelmesi. Bölgesel olaylarla ilgili bu fiyatlar bu şekilde yukarı doğru gittikçe, bu ister istemez bütün herkesi, bütün ülkeleri, bütün sektörleri ve bütün kişileri etkileyecek bir süreçte doğru evrilecektir.

Ben şöyle düşünüyorum: Sizin belediyeleriniz de ulaşım yaptıkları zamları keyfi olarak yapmıyorlar herhâlde. Dolayısıyla, herkesin etkilendiği bir süreç var. Dolayısıyla, inşallah, dünyamız normalleşecek, pandemiden çıkışla beraber, savaşların bölgemizde yok olmasıyla, bitmesiyle beraber her şey bir düzene oturacaktır.

Hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Adıgüzel...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- *Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Karadeniz Bölgesi'ndeki zirai don olayına ve Karadeniz Fındık İhracatçıları Birliği Başkanının yaptığı rekolte açıklamasına ilişkin açıklaması*

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Karadeniz Bölgesi'nde hava şartlarındaki olumsuzluklar zirai don olayına neden olmuştur. Dün ve önceki gün yaşanan aynı sıkıntı, bu şekilde don olayına sebep olmuştur ilave olarak. Üreticiler don olayını yetkililere bildirdiğinde zamanında tespit yapılmıyor. Neden vaktinde gelinmiyor? Çünkü yeterince ekspertiz yok. İyi de bu fındık karanfil yani çiçek hasar gördüğü zaman bir süre sonra düşüyor, vaktinde gelinmediğinde bu hasar tespit edilmiyor, dolayısıyla vatandaş bundan mağdur oluyor. Tarım Bakanını göreve davet ediyorum.

Yine, Karadeniz Fındık İhracatçıları Birliği Başkanı geçtiğimiz günlerde bir rekolte açıklaması yaptı, “Don olayı yok.” dedi. Bu şekilde bu sezonda rekolte açıklanması yasaktır, yetkilileri bu konu hakkında işlem yapmaya davet ediyorum. Rekoltenin açıklanacağı zaman da açıklama yapacak kurum da bellidir, yetkilileri göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

31.- *Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te dağıtılan ucuz ekmek indirim kuponlarına ilişkin açıklaması*

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Türkiye'de cumhuriyet tarihinin en önemli ekonomik krizi yaşanıyor. Yurttaşlarımız bırakın yoksulluğu, açlığın dibini yaşıyorlar; iktidar sözcüleri her fırsatta “Kriz yok, aç ve açıkta olan da yok.” dese de açlık her alanda hissediliyor.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi açlık yaşayan Gaziantep'lilere ekmeği 1 TL indirimle almaları için ekmek indirim kuponu dağıtıyor ama bu ekmek indirim kuponu, maalesef, her yerde de geçerli değil ancak belirli fırınlarda geçerli. Aslında, bu bir çeşit ekmek karnesi; insanlarımızı, halkımızı ekmeğe muhtaç ettiniz. Bu gidişle siz gideceksiniz; bu gidiş gidişat değil; halkımızın yaralarını bir an önce sarın diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

32.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, astsubayların beklentilerine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1999 yılında, emekliye ayrılacak albay, yarbay ve kıdemli astsubaylar için belirli oranda görev ve temsil tazminatı verilmesiyle ilgili kanun çıkarıldı. Albay ve yarbaylara hemen uygulanan kanun için “Astsubaylara daha sonra uygulanacak.” denilmişti; kıdemli astsubaylar yirmi üç yıldır kanunun kendileri için uygulanmasını bekliyorlar.

Yine, yüz kızartıcı suçlar ve terör suçları dışında ceza alan memurların cezaları affedildi ve sicilleri silindi ancak astsubaylar bu haktan yararlanamadı. Diğer kamu görevlilerine uygulanıp kendileri için uygulanmayan bu yasaların kendileri için de uygulanmasını bekleyen binlerce astsubayımız var. Şanlı ordumuzun mensubu olmaktan her zaman gurur duyan astsubaylarımızın haklı talepleri daha fazla mağduriyet yaratmadan çözümlidir.

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Silivri Cezaevindeki işkence sonucu ölümlerin araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

13/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

13 Nisan 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından Silivri Cezaevindeki işkence sonucu ölümlerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (18030 grup numaralı) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/4/2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, 11 Nisan tarihinde Silivri 5 No.lu Cezaevinde toplu intiharların yaşandığına ve mahpusların ölümüne sürüklendiğine dair haberler yansımıştı kamuoyuna. Bu haberler üzerine Özgürlükçü Hukukçular Derneği bir heyet gönderdi cezaevine ve heyet, içerisinde kurum müdürünün de bulunduğu 60'a yakın gardiyanın mahpusların bulunduğu bir koğuşu bastığı, koğuşta “Sizlerle film çekeceğiz.” şeklinde tehditlerde bulunduğu, özellikle 6 mahpusu darbettiği, işkence yaptıkları ve buna karşı, bu işkence ve kötü muameleye karşı mahpusların da toplu intihar girişiminde bulunduğu ve bu toplu intihar girişimi sonucunda Ferhan Yılmaz isimli mahpusun da yaşamını yitirdiği bilgilerini kamuoyuyla paylaştı. Yine, cezaevi idaresinin, yaşananları ailelerine aktarmamaları için mahpusların telefon hakkını gasbettiğini kamuoyuyla paylaştılar. İHD, bu cezaevinde yaşanan duruma ilişkin bir

açıklamada bulundu. İHD'nin yaptığı açıklamaya göre, sayım sırasında mahpusların darbedildiği, sürekli işkence yapıldığı, yine mahpusların intihara zorlandığı bilgileri paylaşıldı. Yine, bu darbedilen tutukluların ve mahpusların revire çıkarıldıklarında darbedilmedikleri konusunda beyanda bulunmaya zorlandığı ifade edildi. 8 mahpusun Silivri Devlet Hastanesine kaldırıldığı, kötü muamelenin hâlâ devam ettiği, yine bu mahpusların avukatlarıyla görüşmelerine, aileleriyle görüşmelerine izin verilmediği paylaşıldı. İntihara sürüklenen Coşkun Ağca, Tolga Okçu, Abdulmenav Çetin, H. Masal, Ali isimli mahpuslara dair de hâlâ bir bilgi alınmadığı ifade edildi. Mahpuslar seslerini duyurmak için gerçekten artık çılgık atıyorlar. Sadece Silivri Cezaevinde değil, aslında birçok cezaevinde bugün benzer uygulamalar yaşanıyor. Bu uygulamalar artık rutin hâle geldi. Patnos L Tipi Cezaevinde mahpus Ersin Aslan ailesini telefonla arayarak benzer şeyler ifade ediyor. Yine, kötü muameleye maruz kaldıklarını, gardiyanların gruplar şeklinde koğuşlarını bastığını, bu baskın sürecinde kendilerine kötü muamelede bulunduğunu, işkence yapıldığını ifade etmiş. Bu işkence sonucunda Bilal Babahan, Vedat Kalın ve Ferit Kaşçı isimli mahpusların yaralandığını, Bilal Babahan'ın iki yerinden kolunun kırık olduğunu ve kolunun şu anda bile askıda olduğunu ifade ediyorlar, diğer tutukluların da darptan kaynaklı vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralandığını ifade etmiş. Gardiyanların tekrardan kendilerine saldırı düzenleyeceği konusunda kaygılarını aileleriyle paylaşmışlar. Aileler bu bilgiyi bize de aktardılar. Bunun üzerine ben kendim de Patnos L Tipi Cezaevi idaresini aradım ama maalesef, ne zaman Patnos ve diğer cezaevleriyle ilgili hak ihlalleri gündeme gelse cezaevlerine ulaşmak mümkün değil, resmen ölü balık taklidi yapıyorlar. Buradan bir kez daha cezaevi idarelerine, bu kötü muamelede bulunan kişilere ve sorumlulara da söylemek istiyorum: İşkence insanlığa karşı suçtur ve bunun zaman aşımı yoktur, bu işlenen suçlardan kaynaklı kendileri de yargılanacaktır.

Yine, bütün bu iddialara ilişkin, bizim partimizin milletvekillerinin de içinde bulunduğu insan hakları örgütlerinin ve avukatların olduğu bir heyet -daha önce de Iğdır Cezaevine ilişkin bu tür iddialar gündeme gelmişti- hem Iğdır S Tipi Cezaevine hem Patnos Cezaevine ziyarette bulunacaklar, bunlara dair görüşlerini de kamuoyuyla paylaşacaklardır.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde hiçbir zaman cezaevlerinde insan haklarına uygun uygulamalarda, muamelelerde bulunulmadı ama maalesef, bu dönemde yani AKP döneminde cezaevlerinde yaşanan keyfiyet de hiçbir dönem yaşanmadı, resmen şiddetin örgütlendiği laboratuvarlara dönüştürüldü cezaevleri. Yani denetim yok, hesap verebilirlik yok, resmen bir keyfîlik söz konusu cezaevlerinde. Son dönemlerde artan şüpheli ölümler, intihar girişimleri çoğalmaya başladı. Bizler açısından bu tesadüfi değildir, cezaevlerinde uygulanan özel politikaların sonucudur. Yani binlerce insan zaten yandaş yargının eliyle adil, hukuka uygun bir şekilde yargılanmadı; insanlar cezaevlerine atıldı, yıllarca ceza verildi hatta cezası bitenlerin bile infazı yakılıyor, infazı yakıldığı için tahliye edilemiyor, resmen cezaevinde rehin tutulmaya çalışılıyor. Yani açıkçası, dışarıda insanlara yönelik bu kin, öfke içeride, cezaevlerinde de sürdürülüyor. Nasıl bir intikam, nasıl bir kin anlamak mümkün değil ama şunu bir kez daha hatırlatmak isterim: 80 darbecileri, Mamak, Metris ve Diyarbakır Cezaevlerinde yaşadıkları vahşetle tarihe geçtiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Bitiriyorum Başkan.

Sizler de o dönem Diyarbakır, Metris ve Mamak Cezaevlerinde yaşanan vahşetle yüzleşileceğine dair yıllarca propaganda yaptınız ama sizin döneminizde, dönüp baktığımızda, her yer Diyarbakır'a, her yer Metris'e, her yer Mamak'a dönüştü ve sizlerin de bu konuda tarihe bu kara lekeyle gireceğinizi söyleyebilirim.

Değerli arkadaşlar, yine, günlerdir sivil toplum örgütleri, bizler, aileler, avukatlar cezaevlerinde yaşanan bu hak ihlallerine ilişkin Meclisten Adalet Bakanlığına çağrıda bulunuyoruz. Yani sorumluluğunuzu yerine getirin. İnsanlar feryat fğan ailelerini arıyorlar; öldürülebileceklerini, intihara sürüklediklerini söylüyorlar ama Adalet Bakanlığı sanki cezaevleri onun yönetiminde değilmiş, sanki onun sorumluluğunda değilmiş gibi susup, herhangi bir açıklama yapmıyor. O açıdan da bu cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri, kötü muamele, işkence ve özellikle toplu intihara sürüklenme

üzerine bu araştırma önergemizin kabul edilmesi, bunun bir an önce incelenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrikulu.

Buyurun Sayın Tanrikulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de konuyu araştırmaya çalıştım ve biraz önce telefonuma bu fotoğraf düştü. Değerli arkadaşlar, tüylerim diken diken. Batmanlı Ferhat Yılmaz... Bakın, otopsi raporunda -daha çıkmadı da- “Kalp krizinden öldü.” diye yazılmış. Değerli arkadaşlar, bakın, bu, cezaevinde olmuş. Yani biraz vicdan varsa, gerçekten biraz vicdan varsa, bakın, biraz vicdan varsa, biraz, bunun nasıl bu hâle geldiğinin sorulması lazım ya; sorulacağı yer de burası, Meclis. Değerli arkadaşlar, bunun gibi binlerce vaka var. Biraz önce abisiyle görüştüm, gerçekten ağladım telefonda ya, utandım insanlığımın ya! Ya, siz Türkiye’yi ne hâle getirdiniz? Gerçekten, Türkiye’yi ne hâle getirdiniz ya! 12 Eylül darbecileri, bakın, kendilerine “darbeci” denilmesinden rahatsız değildi ama “işkenceci” denilmesinden rahatsızdı; o nedenle Diyarbakır Cezaevini, Mamak Cezaevini görüşmeye açtılar, gazetecilere açtılar. “İşkenceci” denilmesinden rahatsızdılar ama siz “işkenceci” denilmesinden rahatsız olmuyorsunuz ya, gerçekten. Sadece geçen ay, şubat ayında benim telefonuma, sosyal medya hesaplarıma cezaevlerinden gelen 138 vaka var, 138 vaka; işkence vakası. Alt komisyon cezaevlerini ziyaret ediyor, alt komisyon; İnsan Hakları Komisyonunun alt komisyonu cezaevlerini ziyaret ediyor; o bulguları lütfen bir okuyun. Sistemati olarak bütün cezaevlerinde kötü muamele ve işkence var, sistemati olarak her tarafta var; onları bir okuyun.

Bakın, değerli arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra vizyonunuz değişti; cezaevlerindeki düşman ceza hukuku uyguluyorsunuz, düşman ceza hukuku. Bu Parlatentonun yazdığı raporlar dikkate alınmıyor, hiçbir yerde dikkate alınmıyor. Milletvekillerimiz gidiyorlar, özveriyle çalışma yapıyorlar ama o çalışmalar sonunda yazdıkları bulgular, bütün bunlar, maalesef, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından -bir parti politikası olduğu için, AK PARTİ’nin politikası olduğu için- yerine getirilmiyor. Yoksa Türkiye’nin en berbat cezaevi olan Silivri Cezaevinde bu olur mu ya! Bu olur mu ya! Otopsi raporu beş ay sonra çıkacakmış.

Bir iddiayı daha burada söylüyorum, bir iddiayı daha: “Ya, daha önce nasıl çıkar?” falan diye konuşmaya çalışmışlar, rüşvet istenmiş. Daha dün ya, daha dün Adli Tıp Kurumundan “Eğer şu kadar para verirsiniz, daha şu kadar para verirsiniz bu raporu beş ayda değil de iki ayda çıkaracağız.” diye aileye haber göndermişler ya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, çürüdüünüz, Türkiye’yi de çürüttünüz gerçekten ya! Gerçekten çürüttünüz Türkiye’yi. Bu rejimden dolayı herkesin utanması lazım, herkesin utanması lazım.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Afyonkarahisar Milletvekili Sayın İbrahim Yurdunuseven.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Hükümlü ve tutukluların tedavileri sırasında gerekli görülen her türlü ilaç, muayene, tetkik, tahlil ve tıbbi malzemeleri Adalet Bakanlığımızın Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından karşılanmaktadır. HDP grup önerisinde iddia edildiği gibi Silivri 5 No.lu Cezaevinde toplu intihar veya mahkûm ölümleri gerçeği yansıtmamaktadır. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Batman’daki cenaze kimin cenazesiydi ya?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Dinleyin efendim, dinleyin, sonra cevap verirsiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ama yani yok öyle...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Sonra gelir cevap verirsiniz.

Bazı basın-yayın kuruluşlarında ve sosyal medya platformlarında “Silivri’de işkence sonucu 2 tutuklu yaşamını yitirdi.” şeklinde yayınlanan haberler tamamen asılsızdır. 2022 yılında Silivri 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Ferhan Yılmaz dışında başka herhangi bir ölüm olayı yaşanmamıştır. Yapılan incelemede haberlerde adı geçen Silivri 5 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü Ferhan Yılmaz’ın rahatsızlanması üzerine derhâl koğuşundan alınarak revir birimine getirildiği ve ilk müdahalesinin yapıldığı, 112 acil servisle Silivri Ceza İnfaz Kurumu Devlet Hastanesine sevk edildiği, burada yapılan ilk müdahale sonrasında ileri tetkik ve tedavi işlemleri kapsamında Silivri Devlet Hastanesine sevk edildiği, genel yoğun bakım servisine alınarak yatışının yapıldığı 10 Nisan tarihinde saat 18.30’da Silivri Devlet Hastanesi genel yoğun bakım servisinde tedavisi devam ederken kardiyak arrest yani kalp durması neticesinde vefat ettiği belirlenmiştir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Gözleri nasıl patlamış?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Bununla ilgili olarak cezaevlerindeki tüm ölümlerle ilgili otopsi kuralını getiren Minnesota Otopsi Protokolü çerçevesinde gerekli işlemler yapılmış ve konuyla ilgili de idari soruşturma açılmıştır.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yazık, ölen adamı inkâr ediyorsunuz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Ayrıca, haberlerde adı geçen hükümlü Halil Kasal’ın yoğun bakımda olduğu iddia edilmişse de adı geçeninin hâlihazırda ceza infaz kurumunda olduğu...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz ölen insanı inkâr ediyorsunuz!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – ...ayrıca sağlık durumunda da hiçbir sorunun bulunmadığı belirtilmiştir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İnanmıyoruz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Silivri 5 No.lu Cezaevinde mahkûmların intihara teşvik edildiği ya da kendilerine şiddet uygulanması sonucunda intihar vakalarının olduğu iddiası kesinlikle gerçek dışıdır.

Ceza ve Tevkifevleri kurumları, yüce Meclisimizin çatısı altında kurulmuş bulunan ve Başkanı bulunduğum Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu, İl İnsan Hakları Kurulu ve Kamu Denetçiliği Kurumu gibi ulusal ve uluslararası birçok bağımsız denetim kurumundan da düzenli olarak denetlenmektedir. Tespit edilen ve bireysel olan her türlü olumsuzluklar adli ve idari sorun olarak soruşturulmakta ve ilgililere de gerekli cezalar verilmektedir.

Hükümetimiz “Yaradılanı severiz Yaradan’dan ötürü.” diyen Yunus Emre gibi, “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” diyen Şeyh Edebali gibi düşünerek cezaevlerindeki tüm mahkûmları birer emanet olarak görmekte ve bu hususta hareket etmektedir.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) - O yüzden cenazeler çıkıyor cezaevinden!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Kamuoyunda algı oluşturmaya yönelik gerçek dışı haber ve paylaşımlara da itibar edilmemelidir. Burada açıklıkla söyleyeyim ki bütün partilerin temsilcilerinin bulunduğu ve Başkanı bulunduğum Komisyonla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İşkencecileri teşvik ediyorsun, farkında mısın?

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İşkencecileri teşvik ediyorsunuz böylece.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – ...yaptığımız incelemelerde maalesef aynı koğuş, aynı cezaevinde, aynı olayda adı suçlular ile terör suçluları arasındaki verilen beyanların çok aşırı derecede zıt olduğunu açıkça görmekteyiz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bunlar siyasi değil ama Silivri’dekiler siyasi değil.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Ve şunu da açık yüreklilikle söyleyeyim: Burada -Sayın Hakverdi de bana bakıyor- diyebilirim ki hiçbir cezaevinde sistematik şiddet söz konusu değildir, tespitlerimiz bunu açıkça göstermektedir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Nerede tespit? Kime sordun?

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Gardiyanlara sormuş!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) - Ben, bu vesileyle, bugüne kadar cezaevlerinin iyileştirilmesinde yaptığı proje ve yatırımlardan dolayı Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve bugüne kadar görev yapan tüm Adalet Bakanlarımıza, merkez ve taşra teşkilatında çalışan tüm Bakanlık ve cezaevi personelimize ve özellikle pandemi döneminde büyük bir özveriyle çalışan infaz koruma memurlarımıza teşekkür ediyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşte bu konuşmalar cesaret veriyor, bu konuşmalar! Bu konuşmalar onları cesaretlendiriyor!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Neden “Araştıracamız.” diyemiyorsunuz?” Bir “Araştıracamız.” deyin hiç olmazsa ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ben siyasi bir dejavu yaşıyorum. Pozantı Cezaevine gitmiştik biz 2012 yılında, Pozantı Cezaevinde yaşananlarla ilgili bir rapor yayınlamıştık, o tarihteki AK PARTİ'li Cezaevi İnceleme Alt Komisyon Başkanı bu konuşmayı yapmıştı. Üç gün sonra Pozantı Cezaevi kapandı ve o arkadaş daha bu Mecliste dönüp de bizim yüzümüze bakamamıştı.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Ben bakarım, rahat ol.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şimdi, bu sözler mahcup eder, bu sözler...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Yanında Ali Haydar Bey var, ona sorun; bak, Ali Haydar Bey'e sorun. Tespitlerimizi Ali Haydar Bey'e sorun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşvikçisin teşvikçi! Teşvik ediyorsunuz, işkenceyi teşvik ediyorsunuz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Soma faciasından sonra “Orası en güvenli maden.” diyen nasıl mahcup olduysa mahcup olursunuz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Haydar Bey'e sorun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sizin makamınız şunu gerektirir: “Etkin soruşturma yapacağız...”

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Yapılıyor, rahat olun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “...hep birlikte gideceğiz, her veriye birlikte ulaşacağız, herkesi dinleyip cesaretle bu işin üstüne gideceğiz.”

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Konuşmamda var, dinlerseniz var orada.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Öyle demediniz, “Öyle olduğu açıklandı.” dediniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Bunu demiyorsanız bulunduğunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özel.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Dinleyin, konuşmamda var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Cesaret verdiniz, cesaret!

KEMAL PEKÖZ (Adana) – İşkence yapanlardan aldığınız bilgileri veriyorsunuz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer bunu demiyorsanız bulunduğunuz makamın sorumluluğunu yerine getirmiyorsunuz demektir.

Teşekkür ederim.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Konuşmamda var, bir daha dinleyin.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sizden önce Sayın Oluç'un söz talebi oldu.

Buyurun Sayın Oluç.

34.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, bakın, siyasi değil bu konu, adli koğuştta gerçekleşiyor; birincisi bu. Burada ciddi iddialar var. Ciddi iddialar kişinin ailesinden kaynaklanıyor, aile bunları söylüyor. İsterseniz, gelin, beraberce aileye taziyeye gidelim, bir dinleyelim onları bakalım; beraber gidelim. Bakın, ben öneriyorum size çünkü siz Komisyondasınız aynı zamanda, Komisyon Başkanısınız, gidelim, aile konuşsun, anlatsın bize. Siz valinin yaptığı açıklamayı burada bize tekrar okuyorsunuz. Ya, hangi valinin yaptığı açıklama gerçekleri yansıtır? Valilerin tamamını yalancı hâline getirdiniz vallahi ya! Aypıtır, yazıktır o valilere. Böyle bir şey olabilir mi?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, valilere “Yalancı.” denilmesini ben reddediyorum. Devletin valisine, savcısına her türlü sistematik hakaret ediliyor burada.

BAŞKAN – Sayın Ünal, size de söz vereceğim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Siz o hâle getirdiniz Sayın Mahir Ünal, böyle bir şey olabilir mi ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Valiler, bütün yaptıkları açıklamalarda sizin yüzünüzden gerçekleri açıklayamıyor; ben bunu söylüyorum, valilere “Yalancı.” demiyorum “Valileri yalancı hâline getirdiniz.” diyorum. Sizin iktidarınız yaptı bunu. E, sonra, bize burada valinin açıklamasını okuyorsunuz.

Şimdi, bizim burada beklediğimiz mesele şu: Ciddi iddialar var, bunları araştıralım. Sizin de bunu söylemeniz lazım ya, niye reddediyorsunuz her şeyi? Yani yapmayın.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Efendim, dinlerseniz söyledim ben hepsini. Bir daha dinleyin, bir daha dinleyin konuşmamı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bakın, yapmayın, siz cezaevlerine gidip görüyorsunuz, cezaevlerinde ciddi ihlaller var. Bütün dünya âlem cezaevlerinde ciddi ihlaller olduğunu biliyor, siz de biliyorsunuz, lütfen pembeye boyamayın, yapmayın bunu. Cezaevinde yatan insanlar bunun derdini bilir, biraz insani bakın meseleye ya.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sizin bilginiz yokmuş. Bakın, bilginiz bile yok; ezber şeyi söylüyorsunuz. Bilginiz yok ama bakın, daha koğuştun siyasi mi adli mi olduğunu bilmiyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Ünal, buyurun.

35.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadeleri ile İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un 78'inci Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bu konuda gerekli soruşturma acilen başlatılmış, soruşturma devam ediyor. Şimdi, burada, dün yine aynı şekilde sistematik olarak yani bu ülkenin savcısıyla, bu ülkenin emniyet görevlisiyle, bu ülkenin valisiyle ilgili sürekli olarak bu insanları tahkir eden ve aşağılayan...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bu ülkede işkence olmadı mı hiç?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - “Haydut” ifadesinin, “yalancı” ifadesinin bu Mecliste kullanılmasını şiddetle reddediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aynı şekilde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı da İç Tüzük gereği bu ifadelere müsaade etmemelidir.

Diğer taraftan, biz resmî kurumların açıklamalarına itibar etmeyip hangi açıklamalara itibar edeceğiz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Şüpheyle yaklaşın, şüpheyle yaklaşın ya!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Tabii ki biz milletvekili olarak bunları araştıracağız, tabii ki şüpheyle yaklaşacağız, tabii ki soruşturmaları takip edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ee, tamam o zaman Diyarbakır Cezaevinde de zamanında işkence yoktu, işkence yoktu o zaman! Mamak'ta yoktu, Metris'te de yoktu!

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ama bakın, bu konuda öncelikle samimi olunması için birilerinin... Dün de aynı ifadeleri kullandım, “Katil polis!” diye bağırınlar ne zamanki “Katil PKK!” diye bağırırlarsa o zaman samimiyetlerine inanırız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Şimdi, ne alakası var? Ne alaka? Ne alaka?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Dolayısıyla bu meseleleri burada konuşurken devleti yargılayan, sorgulayan bir dil yerine, aşağılayan bir dil yerine hakikati, gerçeği öğrenmeye çalışan, bu konuda bilgi edinmek isteyen bir dil ve söylem doğru bir dil ve söylemdir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Manipüle etme, kimse devleti aşağılamadı, yaptıklarınızı söylüyoruz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Burada soruşturma açılmıştır.

Yine, aynı şekilde bir hususu arkadaşlarımız gözden geçiriyorlar.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bir şey yoksa niye soruşturma açıldı?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hani ölmemişti?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Madem bir şey yoktu niye soruşturma açtınız?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hanımefendiler, niye dinlemiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Niye dinleyeceğiz konuşmacınızın söylediklerini?

BAŞKAN – Sayın Ünal, teşekkür ediyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Biz dinliyoruz Sayın Başkan.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Önce “Yok.” diyorsunuz, “Kim demiş?” diyorsunuz, sonra da “Soruşturma açıldı.” diyorsunuz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ben sizi büyük bir sabırla dinledim, siz beni niye dinlemiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Ünal, teşekkür ederiz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Evet, şimdi az önce hatip kürsüde...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Önce “Ölmedi.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Birbirimizi dinlemezsek anlaşamayız bir defa.

Sayın Ünal, herkese ikişer dakika veriyorum.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım.

Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Az önce hatip kürsüden “Bütün cezaevlerinde sistematik işkence yapılıyor.” dedi. Biz yirmi yıldan beri işkenceye sıfır toleransla...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yalan, insanlar niye inkâr ediyor?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yine bu konuda bütün cezaevlerimiz ulusal ve uluslararası bağımsız denetim kuruluşları tarafından düzenli olarak denetlenmekte ve herhangi bir şekilde benzeri bir duruma rastlandığında da hukukun gereği olarak soruşturmalar açılmakta ve soruşturmalar takip edilmektedir.

Teşekkür ediyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Çıplak arama da yoktu hani?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çıplak arama da yoktu hiç! Yönetmelik değiştirdiniz, yönetmelik değişti ama.

BAŞKAN – Sayın milletvekili, müsaade ederseniz Grup Başkan Vekilimize söz vermek istiyorum. Sayın Oluç, buyurun.

36.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün de yaptınız aynı şeyi, bugün de yapıyorsunuz ama ben sözlerimin arkasındayım, söyleyeceğim.

Şimdi, birincisi, dün, ben neye “haydut” dedim? Bir partinin, Meclisin 3’üncü büyük partisinin ilçe örgütünün kapısının balyozla kırılıp içeri girilmesine “haydutluk” dedim ve bu sözlerimin aynen arkasındayım. Hangi İçişleri Bakanının emriyle o haydutluk yapıldıysa bunu benim kadar sizin de kınamanız gerekiyor. Bir siyasi partinin ilçe örgütünün kapısı kırılarak girilmez. Eğer Emniyet içeri girip arama yapmak istiyorsa il, ilçe başkanlarını arar, der ki “Bizim elimizde izin var, gireceğiz, arayacağız.” İlçe başkanları kapıyı açar, girer, aramayı istediği gibi avukatlar eşliğinde yapar; hukuk budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Eğer siz de hukukun arkasındaysanız, hukuku savunuyorsanız, benim gibi kapının balyozla kırılmasına “haydutluk” demeniz gerekiyor; net. Bu konunun aynen arkasındayım Sayın Mahir Ünal, geri adım atmam.

İkincisi, çok örnek veririm size; bakın, Van’daki işkence olayından başlarım Hakkâri’de, Siirt’te katledilmiş olan çobanlara kadar çok örnek veririm; teker teker sayarım bu örneklerin hepsini. Valilerin ve kaymakamların yaptığı açıklamalar arkasından yalanlanmıştır ve gerçek olmadığı ortaya çıkmıştır. Ben diyorum ki sizin iktidarınız bu valilere ve kaymakamlara yalan söylemeyi neredeyse bir alışkanlık hâline getirdi diyorum. Ben vali ve kaymakamları değil, sizin iktidarınızı suçluyorum esas itibarıyla; bu iki.

Üçüncüsü, ya, burada “Çıplak arama yok.” diye konuşup durdunuz, çıplak aramanın olduğu apaçık ortaya çıktı. Buna ne diyeceksiniz? Yani yapmayın, gerçekten, biraz hukuka riayet edin ya!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Silivri Cezaevindeki işkence sonucu ölümlerin araştırılması amacıyla 13/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kayan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Kırklareli Milletvekili Türibi Kayan'ın, Sudan'da tarım alanındaki çalışmalara ilişkin açıklaması*

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

2013 yılında başlayan Sudan’da tarım alanındaki çalışmalar maalesef dokuz yıldır bir sonuç vermedi. Oradan 750 bin hektar arazi kiralanıp Türkiye’ye satış yapılacaktı. Burada yapılmak istenen, kendi ailesine, kendi yandaşlarına oradan arazi kiralayıp Türkiye’ye o bölgeden ihracat, bize de ithalat yaparak bu parayı sürekli olarak kazanma hâline getirmektir. Peki, Türkiye çiftçisine destek vermeyen Hükümet Sudan’da ne arıyor? Sudan’a hizmet etmek için mi bu parti kuruldu? Sudan’a hizmet etmek

için mi bu insanlar bu partiye oy verdiler? Önce bunu açıklamalıdır AKP. Ve bunun Türkiye'ye getirisi nedir, onu da öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

38.- *Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Kayserili Başyazıcı şirketinin Yozgat Boğazlıyan'da yarattığı çevre tahribatına ilişkin açıklaması*

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yozgat Boğazlıyan ilçemize bağlı Bahariye köyünde seracılık yapan bir şirketin atıklarının dereye nasıl döküldüğünü, doğanın nasıl kirletildiğini işte bu fotoğrafta görüyorsunuz. Bu fotoğrafta. atıklarını dereye bırakan, çevreyi tahrip eden bir şirketin para hırsını görüyorsunuz; su kaynaklarının etrafında çöplerin nasıl bırakıldığı işte ortada.

Kayserili Başyazıcı şirketine buradan çağrı yapıyorum: Su kaynaklarını kirleten bu kural tanımaz uygulamalardan vazgeçin, serada kullanılan hormon ve ilaçların suyu bu şekilde derelere boşaltılamaz, su kaynaklarının etrafında çöp yığınları oluşturulamaz. Hayvanların su içtiği dereleri zehirliyorsunuz, çiftçinin tarlasını suladığı suyu ve doğayı zehirliyorsunuz. Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilileri buraya derhâl müdahale etmeli ve bu çevre tahribatını acilen önlemelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

39.- *Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, 2020 KPSS mağdurlarının sorunlarına ilişkin açıklaması*

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Atanmayan öğretmenlerin mağduriyeti devam ediyor ama en önemlisi de 2020'de KPSS puanıyla ciddi puanlar elde etmiş ve bir türlü atanmayan 2020 KPSS mağdurlarının sorunlarının çözümü için Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer'i göreve davet ediyorum. Çocuklar öğretmensiz, öğretmenler öğrencisiz; bunları buluşturmak bizim görevimiz. Gelin ara tatilde bu atamalar yapılsın; 2020 KPSS mağdurlarının sorunları çözülsün, atanmayan öğretmen limon satar hâle getirilmesin. Bu öğretmenlerin derdi Millî Eğitim Bakanının derdi olsun diyor, saygılar sunuyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) *SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

3.- *CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, üniversite öğrencilerinin sorularının araştırılması amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

13/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 13/4/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve arkadaşları tarafından üniversite öğrencilerinin sorularının araştırılması amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (3359 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 13/4/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Onursal Adıgüzel.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üniversite öğrencilerinin sorunlarının araştırılması üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de 207 üniversitede 8 milyon 240 bin öğrenci eğitim görüyor. Nüfusun yüzde 10’unu oluşturan bu öğrenciler de barınma, beslenme, hayat pahalılığı ve gelecek kaygısı gibi sorunlarla karşı karşıya bırakılmış. Tabii ki iktidar inkâr ededursun, meseleyi sucuk, menemen, cebindeki cep telefonu meselesine indirgeyedursun Türkiye’deki gençlerin sorunları tahmin ettiğinizden çok daha büyük. Gönül isterdi ki bugün bu kürsüden 21’inci yüzyıla yakışır meseleleri konuşalım ama Avrupa’da öğrenciler “Nereye gitsem, hangi eğitimi alsam?” diye düşünürken Türkiye’de öğrenciler “Akşam ne yesem?” diye kara kara düşünüyor. Kimya mühendisliğinde laboratuvar yok, tıp fakültesinde kadavra yok, mühendislik fakültesinde ekipman yok, sosyal bilimlerde kitap yok ama biz bunu konuşamıyoruz değerli arkadaşlar, biz öğrencinin akşam ne yiyeceğini düşündüğü ortamları konuşuyoruz. Sizin Genel Başkanınız çıkıyor, diyor ki gençlere: “Yurt dışına gidin.” Herhâlde farkında değilsiniz, Adalet ve Kalkınma Partisi öğrencilere fiilî bir yurt dışına çıkış yasağı koydu; dövizle, harçlara yaptığı zamlarla öğrenci yurt dışına çıkarıyor. Ama şaşıyorum, bu öneriyi yaparken sokaktan, öğrenciden bihabersiniz. Türkiye’de öğrenciler “Bayramda annemin babamın yanına nasıl giderim?” diye, “Otobüs bileti parasını nasıl denkleştireceğim?” diye düşünüyor, siz bihabersiniz. Niye bihabersiniz çünkü çevrenizdeki bütün öğrencileri ak gençler gibi keyfi yerinde zannediyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, yeni bir moda çıktı, Adalet ve Kalkınma Partili iktidar milletvekilleri öğrenci evlerine gidiyor, tevazu gösterecekler ya, alçak gönüllüler ya menemen yapıyorlar. Değerli arkadaşlar, menemen lüks oldu. Domatesin fiyatını söyleyeyim, 30 lira; biber 35, bir koli yumurta 40-45 lira yani bir porsiyon, bir tabak menemen 50 lira. (CHP sıralarından alkışlar) “Öğrenciye 850 lira burs veriyoruz.” diyecekler birazdan, 850 lira bursa menemen lüks. Tabii, öğrenci içine bir iki tane sucuk atmış, alkış bekliyorlar. “Bizi alkışlayın.” 2 parça sucuk var menemenin içinde.

Ama Türkiye’yi getirdikleri noktadan tek kelime bahsetmiyorlar. Yirmi yıllık iktidarınızda Türkiye’yi aklıla, yoksullukla baş başa bıraktınız. Türkiye’de 17 milyon vatandaşımız beslenememe sorunuyla baş başa. 10 çocuktan 2’si yatağa aç giriyor. Peki, ne diyor iktidar temsilcileri: “Mesele az yemek ya da çok yemek değil.” Mesele tam da az yemek ya da çok yemek. Tuzu kurular 30-40 çeşit kahvaltılıkla sahur yaparken KYK yurdundaki öğrencilerin hâli değerli arkadaşlar. KYK yurdundaki öğrenci de ak gençlikten olmadığı için şöyle sahur yapıyor değerli arkadaşlar. Ve sizin öğrencilere reva gördüğünüz menü bu.

Tabii, değerli milletvekilleri, bugün üniversitelerdeki en önemli sorun yemekhane şikâyetleri. Yurtlarda da aynı sorun var hatta ve hatta özel üniversitelerde yani vakıf üniversitelerinde de aynı sorun var. Vakıf üniversitelerindeki öğrenciler diyor ki: “60-70 liraya geliyor günlük beslenmemiz. Artık, masraflardan okula gidemiyoruz.” Biliyorsunuz, makarnaya “öğrenci yemeği” derler; makarna 7 lira oldu. Artık, öğrenci markete gidemiyor ki makarna alsın. Bakın, “sinema” demiyorum, bakın, “kafe” demiyorum, markete gidemiyor.

Değerli arkadaşlar, yirmi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisinin ustalık eserini anlatıyorum, yirmi yıl sonunda ustalık eseriniz: Öğrenci artık, 3 öğünü 2 öğüne düşürdü; kahvaltı yaparsa öğle yemeği yemiyor, öğle yemeği yerse kahvaltı yapmıyor. Türkiye’nin geldiği hâl bu.

Değerli milletvekilleri, bir de şöyle bir sorun var... Tabii, üniversitelerde bu büyük sorunlar varken iktidar diyor ki öğrencilere: “Uysal koyun olun, ‘Barınamıyoruz.’ demeyin, ‘Beslenemiyoruz.’ demeyin; bursunuzu keseriz, sizi yurttan atarız.” Çünkü öğrencilerin haklı talepleri karşısında söyleyecek sözleri yok maalesef. Ne yapıyorlar? Burslarını kesiyorlar. Mahkeme karşı karar alıyor ama 12 Eylülün ceberut uygulamalarına devam ediyorlar, öğrencilerin burslarını kesiyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Cengiz İnşaata, Demirdörene gösterdikleri toleransı, bonkörlüğü öğrencilere maalesef gösteriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Tamamlıyorum.

Antalya’da genç bir kardeşimiz, öğrenci kardeşimiz, kardeşleriyle birlikte kalıyor, evi elektrikle isimiyor, bundan kaynaklı olarak da Cengiz İnşaatı protesto etmek için eyleme gidiyor. Ne yapıyor Adalet ve Kalkınma Partisinin yöneticileri? Bursunu kesiyorlar değerli arkadaşlar. Siz nasıl bu hâle geldiniz, siz nasıl bu kadar vicdansızlaştınız, siz nasıl bu kadar muktedir oldunuz? Yirmi yıl önce, üniversite önlerinde yaptığımız eylemlerle övünürken bugün öğrencilerin burslarını kesmeye hiç mi utanmıyorsunuz? Değerli arkadaşlar, öğrencinin bursunu kesmeye utanmıyorlar ama Cengizin, Kolinin vergi borcunu silmekle büyük bir gurur duyuyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Ama üniversite öğrencisine diyorlar ki: “Senin KYK borcundan ÜFE üzerinden vergi alırım.” Ben buradan bütün öğrenci arkadaşlarıma söylüyorum: Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında KYK borçlarının faizini sileceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Bütün gençler çağdaş eğitim alabilecek; parası olanın eğitim aldığı, parası olmayanın eğitim alamadığı düzen bitecek.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizden en çok zarar görenlerin başında, geliri olmayan gruplar, özellikle öğrenciler geliyor. Nitekim, beslenme ve barınma ihtiyacından tutun da ulaşım, kitap ve kırtasiyeye kadar birçok alana maalesef, aileler yetişemiyor. Aileler çocuklarının eğitim almasını ve güzel bir hayat sürdürmesini istiyor ancak bunun için bütçe ayırmak da bugünkü ekonomik koşullarda hayli zor. Üniversite eğitiminin ücretsiz olması önemli bir teşvik ama yine de ev kirası, mutfak masrafı, elektrik, su, doğal gaz ve bilumum bütün faturalarla boğuşan pek çok aile için ekonomik koşullar hâlâ çok çetin. Hâliyle aileler devletten çocuklarının eğitimi konusunda yardım bekliyorlar. Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilen kredi ve burslar da enflasyon karşısında günbegün eziliyor, öğrenciler âdeta açlıkla test ediliyor.

Değerli arkadaşlar, gençler öğrencilik zamanlarında ekonomik açıdan kısıtlı, hatta çileli ortamlardan geçiyorlar. Bu sadece Türkiye’de değil, dünyanın hemen her ülkesinde karşılaşılan bir durum. Keşke gençlerimiz çektikleri bu çilelin meyvelerini alabilse, keşke dönüp “Öğrenciyken zor günler geçirdik ama iyi ki bunu yaşamışız, şu an her şey güzel.” diyebilseler, diplomaları olduğuna sevinebilirler. Maalesef, diğer ülkelerden bu konuda ayrışıyoruz. Hükümetin yanlış politikaları yüzünden gençler, henüz yolun başında ümitlerini, hayallerini, mutluluklarını kaybediyorlar.

Sabah grup toplantımızda, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener “Gençler İçin Gençlerle Beraber” programı kapsamında gençlerden aldığı geri dönüşlerden bahsetti, çok önemli noktalara değindi. En başta gençlerin kafasında “Hak ettiğimiz yeri bulacak mıyız?” sorusu var, gelecek kaygıları çok yoğun. Ülkede liyakat yeterince işlemeyince, kayırmacı bir yaklaşım benimsenince gençler de eğitimlerinin karşılığını alamayacaklarını düşünüyorlar. Gençler diplomanın artık öneminin kalmadığını düşünüyorlar, eğitim sistemine güvenleri kalmadığından bahsediyorlar.

Değerli arkadaşlar, her zaman umudun simgesi olan gençler, umutsuzluk ve mutsuzlukla daha mezun olmadan karşılaşıyorlar. Ülkemizin gerçekleriyle karşılaştıklarında da maalesef, bu katlanarak artıyor.

18-34 yaş arası en az ön lisans mezunu işsiz gençlerimizin sayısı 1 milyon civarında. Maalesef, gençler ne yarınlarmı ne de bir dahaki aylarını hesaplayabiliyorlar.

Kaliteli bir eğitim sistemi, mezuniyet sonrasında istihdam edilebilirlikle ölçülür. Anlaşılıyor ki üniversite mezunu gençlerin hem sayı hem de yetenekleri ülkenin ekonomik ve sanayi altyapısının talebiyle uyumsuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – İktidara düşen görev nedir? Üniversitelere bu perspektiften yaklaşmak, gençlerin ümidini kazanmasını ve mezun olunca hak ettikleri gibi işlerde çalışmasını sağlayacak bir sistem kurmak, üniversite eğitimlerini ona göre dizayn etmektir diyor; bu gayelerle CHP Grubunun önerisini olumlu bulduğumuzu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Türkiye’de akademik eğitim artık neredeyse imkânsız hale gelmiş. Üniversiteye giriş zor, üniversitede okumak zor ama mezun olduktan sonra en zor olan hayatın gerçeği başlıyor. Bakın, günümüzde üniversite öğrencileri barınamıyor, en temel ihtiyaçları... Maslow’un o piramidi var ya, en dipteki geçinemiyor, giyinemiyor, barınamıyor; bunları karşılayamayacak duruma gelmiş şu anda üniversite öğrencileri.

Değerli arkadaşlar, tabii, akademik ortam hiç yok. Üniversitelerin hani ne durumda olduğundan bahsetmek belki ayrı bir bahis çünkü üniversite sadece bir meslek edinme alanı değil; üniversite aynı zamanda sosyalleşme alanı, zaten sosyalleşmeye üniversite öğrencilerinin şu anda imkânları yok.

En son Sayın Mahir Ünal bir öğrenci evini ziyaret etti, dedi ki: “Oo, menemenin içinde sucuk da varmış!” Öğrenciler, Sayın Mahir Ünal’a şöyle diyorlar: “Biz, sucuğun tadını unuttuk.”

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Öyle demedim, demedim öyle; doğru bilgi değil.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bakın, üniversite öğrencileri şu anda o aldıkları menüyle karınlarını doyuramadıklarını söylüyorlar; üniversite öğrencileri yurt, barınma ihtiyacını karşılayamadıklarını söylüyorlar, üniversite öğrencileri yarın mezun olduklarında işsiz kalmanın acısını yaşıyorlar ve üniversite öğrencileri -siz “Yurt dışına geziye gidin.” dediniz ya- mümkünse, fırsat bulursa yurt dışına kaçmanın hesabını yapıyorlar. Üniversite öğrencilerinin yüzde 40’ı işsiz, bunu unutuyorsunuz. Bugün üniversite öğrencilerinin yüzde 40’ı işsiz. Eminim, biraz sonra siz, AKP’li hatip şunu söyleyecek: Biz, üniversite burslarını 45 liradan şuraya taşıdık. Ama o zaman 45 lirayla üniversite öğrencileri 2,5 gram altın alıyorlarmış değerli arkadaşlar. Bugün ise verdiğiniz, artırdığımız söylediğiniz burslarla 1 gram dahi altın alamıyorlar. Üniversite öğrencileri tatillerde ailelerinin yanına gidememekle karşı karşıyalar, gidemiyorlar. Üniversite öğrencileri çalışmak istiyor, okurken aynı zamanda çalışmak istiyor ama bu, zaten iş imkânı olmadığı için... Ülke yoksulluğun dibini yaşıyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, AKP Hükümetinin en çok baş vurduğu şey, hak talep edenlere ceza yağdırmak. Hak talep ederseniz balyoz gibi hukuki süreçleri karşınızda görürsünüz. Barınamıyoruz Hareketi aralık ayında Ankara’ya geldi. Ankara’ya gelirken işkenceye maruz kaldılar, burada açıklama yaparken işkenceye maruz kaldılar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...hatta AKP’li hatipler o zaman dedi ki: “Bunlar öğrenci değil.” Ama bugün, bakın, o Barınamıyoruz Hareketi’nin üyelerinin bursları kesiliyor Mahir Ünal, o Barınamıyoruz Hareketi’nin üyeleri yurtlardan atılıyor, hem yurtlar hem de üniversiteler haklarında soruşturma açmışlar. Madem öğrenci değillerdi, kimdir bu haklarında soruşturma açılanlar; merak ediyor musunuz, bir sorun bakalım o kurumlara?

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, geldiğimiz noktada, aslında deveye sormuşlar: “Neren eğri?” O da demiş ki: “Nerem doğru ki!” Her yerde dökülüyorsunuz. İnsanlar aç; bakın, Antep Belediyeniz ekmeğinizi indirim karnesi dağıtıyor Mahir Ünal, ekmekte 1 lira indirim sağlamak için ne diyor: “Vatandaş ekmeği 1 lira ucuza alsın.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Ama vatandaş marketlere gidiyor, ekmeği 1 lira dahi indirimli bulamıyor.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Toğrul.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz mi şey yaptınız, menemeni yediniz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Menemeni açıklayın... Tadını merak ettik, tadını!

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; dezenformasyonla mücadele kanununu çalışıyoruz yaklaşık sekiz aydan beri. Dezenformasyon bir bumerang gibi dönüp hepimizi vuracak bir tehdit. Avrupa Birliği dezenformasyonla ilgili, özellikle internet ortamıyla ilgili 2 tane kırım çizgi belirledi. Bir tanesi terörle mücadele, bir tanesi dezenformasyonla mücadele çünkü dezenformasyon, terör kadar tehlikeli. Bugün siyasi rakibinizle ilgili bir dezenformasyonu sizin işinize geldiği için alıp kullanabilirsiniz ama dezenformasyonu çoğaltmanız yarın bir bumerang gibi sizi vurması anlamına gelir.

Bakın, bu ülkede “Mahir Ünal ‘bardak yok.’ dedi.”ye inandı insanlar. “Uluslararası piyasalardan kaynaklanan zamları devlet yapmıyor, yansıtıyor.” dedim. “Mahir Ünal ‘zamları devlet yapmıyor.’ dedi.” diye Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bile yine grup konuşmasında bunu kullandı. “On dokuz yıl boyunca cumhuriyetimizin 100’üncü yılına hazırlandık.” dedim. “On dokuz yıl boyunca neye hazırlanıyorsunuz?” dediler. Şimdi gençlerle şakavari bir konuşmamız oldu. “Soğanlı mı, soğansız mı; sucuklu, sucuksuz mu?” “Gençlere Mahir Ünal sucuğu çok görüyor.”a geldiniz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Aa, sucuk da varmış!” demediniz mi Sayın Başkan? Videonuzu izledim ben.

MAHİR ÜNAL (Devamla) - Şimdi diyorsunuz ki: “Barınamıyoruz...” Bakın, gazetelerden okuduklarınız, medyadan gördükleriniz sizi çoğunlukla yanıltır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Video, video, canlı video.

MAHİR ÜNAL (Devamla) - Şimdi, bakın, son bir şey, Barınamıyoruz Hareketi’yle ilgili “Bu çocukların kredileri, bursları kesiliyor ve yurttan atılıyor.” dediniz; böyle bir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Evet... Haklarında soruşturma var Başkan, araştırın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ünal.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Bakın, arkadaşlar; bakın, bir öğrenci yurtta kalıyorsa ve kredi kullanıyorsa nasıl “Barınamıyorum.” diyebiliyor? Buradaki çelişkiyi...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kredilerini, burslarını kesiyorsunuz zaten Başkan.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Hayır, kesmiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Ünal, teşekkür ediyorum.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bakın, daha iki gün önce Barınamıyoruz Hareketi “hashtag” başlattı, sorun onlara.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel’e söz verdim.

Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın mevkidaşım dezenformasyondan rahatsızlık duyuyor.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hepimiz duymalıyız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gerçekten bir dezenformasyon varsa rahatsızlık duymak lazım ama Türkiye’de biri İçişleri Bakanının, biri İletişim Başkanının, biri eski Hazine Bakanının kontrolünde, bazen ayrı ayrı bazen hepsi birlikte Sayın Mahir Ünal’a yapılan dezenformasyonun 10 katına maruz kalmış birisi olarak söyleyeyim ki bu ülkede sosyal medya linç varsa, yalan varsa, dezenformasyon varsa çuvaldızı başkasına batırmadan önce AK PARTİ’nin kendine bakması lazım.

Bir de şunu tavsiye ederim...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu konuda beraberce çalışalım, beraberce çalışalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siyasi hayatımda ilk kez, iktidara müzahir bir televizyon kanalından bir genç arkadaş beni çağırdı. İki kiletmeden gittim, hemen gittim. Hakkımdaki bütün dezenformasyonları sordular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vallahi sonuç şu: Onlarca mesaj, onlarca telefon... “Özgür Bey, AK PARTİ seçmeniyim ama hakkımı helal et, ben bunların hepsini doğru sanıyordum.” Size de tavsiyem: Bir dezenformasyona uğruyorsanız, her gün, size yakın olmayan gazetecilerin “Kanallarımız, televizyonlarımız size açık, buyurun, gelin.” deyip ama sizlerin de icabet edip gitmediğinizi görüyoruz. 2 mevkidaş olarak, siz belirleyin, bizim hakkımızdaki dezenformasyonları, sizin hakkınızdaki dezenformasyonları tercih ettiğiniz kanalda, canlı yayında sınırsız ve süresiz tartışalım. Hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, bir saniye...

Sayın Grup Başkan Vekillerimizin taleplerini bir bitirelim.

Buyurun Sayın Ünal.

41.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bakın, bu sen ben kavgasıyla dezenformasyonla mücadele edemeyiz. Dezenformasyonla mücadele konusunda Meclisin ortak bir mutabakatla hareket etmesi gerektiğini söylüyorum. Dolayısıyla, dezenformasyon hepimizi tehdit eden bir konu, bunun Ahmet’le, Mehmet’le, Mahir’le, CHP’yle, AK PARTİ’yle ilgisi yok. Ülke için ciddi bir millî güvenlik sorunudur dezenformasyon çünkü dezenformasyon gerçek ile yalanın birbirinden ayırt edilemez duruma gelmesi hâlidir ki gerçeği kaybedersek her şeyi kaybederiz. O yüzden, Meclis olarak dezenformasyonla mücadele konusunda ortak bir mutabakat oluşturmalıyız.

Teşekkür ediyorum.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel, buyurun.

42.- *İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle bir iki meseleye değinip sonra dezenformasyona gideceğim.

BAŞKAN – Çok uzun süre yok, bir dakikanız var sadece.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hemen hemen.

Birincisi, Mahir Bey’le de paylaşabiliriz, birçok genç arkadaşımız var, mahkemece burs almaları tekrar karara bağlanmış ama yeniden bursları kesilmiş ve sadece, “Barınamıyoruz.”, daha doğrusu “Beslenemiyoruz.” eylemleri yaptığı için.

Dezenformasyon meselesine gelince de Sayın Ünal -şu anda mahkemelik bir konumuz var-Cumhuriyet Halk Partisi sayfalarını “Paint” ortamında, internet ortamında değiştirip “tweet” attı, hâlâ da “tweet”leri duruyor. Buradan dezenformasyon anlatması beni şaşırtıyor. Hele de yeşil topları çıkarıp, Adalet ve Kalkınma Partisinin trollerini Türkiye’ye ifşa ettirip Twitter’da kapattıktan sonra dönüp de “dezenformasyon” demesi ve dünyanın sorunu olduğunu söylemesi şaşırtıcı. Önce milletvekillerini hedef gösteren trollerinden arınsınlar, İletişim Başkanlığını zapturapt altına alsınlar; sonra da gelsinler, Mecliste konuşalım, hep birlikte dezenformasyona karşı gereğini yapalım. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ünal, buyurun.

43.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, yani bakın, tam da sorun bu. Meseleleri kişiselleştirerek -tam da onu söyledim- hiçbir şeyi çözemezsiniz.

Şimdi, sözünü ettiği konuyla ilgili ben mahkeme önünde o gün de açıklama yaptım. Bu konunun konuşulmasını ve bununla ilgili gerekli hesaplaşmanın mahkemede, hukuk önünde yapılmasını söyledim. Bu, mahkemede konuşulur. Bunu buraya getirip yine tahrif ve tezyifle aşağılayarak yok efendim, yeşil toptu... Bu şekilde sorun çözülmez. Bu, bir sorun çözme dili ve yöntemi değildir. Kişiselleştirme, bir sorun çözme yöntemi ve dili değildir. Onursal Bey benim gençliğiyle takdir ettiğim bir siyasetçi. Açıkçası bu üslubu kendisine yakıştıramadım.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Başkanım, İç Tüzük’ü uygulayın lütfen, satışmaysa kürsüden verin.

BAŞKAN – Sayın Toğrul’a söz vereyim, bir araya girsin, uzun zamandır bekliyor; sonra bakarız. Buyurun Sayın Toğrul.

44.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, Mahir Bey benim görüntülerini izlediğim o şeye istinaden benim dezenformasyon yaptığımı iddia etti ama şu konuda hiçbir şüphe yok ki AKP’nin dezenformasyon ve algı oluşturma konusundaki mahirliğini herkes bilir yani işin doğrusu.

Şimdi, biraz önce Sayın Başkan şunu söyledi, dedi ki: “Hiç kimsenin bursu kesilmedi, kimse yurttan atılmadı.” Halep oradaysa arşın buradadır Sayın Başkan; Barınamıyoruz Hareketi’ni arayalım, gözaltına alınanların yurttan atılıp atılmadığını, burslarının kesilip kesilmediğini soralım. İşte, algı yönetimi budur Başkan, algı yönetimi inkâr etmektir. Yani burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bunu inkâr etmek aslında bir algıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Toğrul.

Sayın Adıgüzel, buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel’in, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle, zaten bizim üzüntümüz de Mahir Bey kadar tecrübeli bir siyasetçinin böyle bir dezenformasyonun önünü açıyor olması. Partisinin medya iletişiminden sorumluydu o dönemde; bir

baktık, bizim şifreyle girilen sistemlerimiz üzerinde bir çalışma yapılmış. Bu da çok kolay, internet ortamında yapılır ama teyit etmeden, hiçbir sorgulama yapmadan bu kadar tecrübeli bir siyasetçinin bunu “tweet”le kamuoyuyla paylaşması ve bizi hedef göstermesi, sadece bizi değil partimizin çalışanlarını hedef göstermesi çok üzücü. Biz her fırsatta Meclis kürsüsünden de şunu söylüyoruz: Lütfen, gelin, yasaları birlikte yapalım ama sadece Meclisi de söylemiyoruz, sivil toplumu, kurumları, akademiyi de bu sürece katalım. Dezenformasyondan önce, 5651 sayılı Kanun’u düzenledik, burada hep birlikte düzenledik, biz eksikleri söyledik. Bugün, Dijital Mecralar Komisyonu kanundan sonra kuruldu, eksikleri hep birlikte konuşmaya devam ediyoruz.

Yine söylüyor, diyor ki: “Sarayın mutfağında bir yasa hazırlıyoruz, bu yasayı size getireceğiz.” Yine aynı şeyler...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayır, Mecliste hazırlıyoruz, Mecliste.

BAŞKAN – Evet, herkes bu konudan muzdarip anladığım kadarıyla. O zaman ortak akılla gerçekten de internet mecrasıyla ilgili bir kanunu hep birlikte hazırlamak gerektiğine ben de inanıyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, üniversite öğrencilerinin sorularının araştırılması amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sinop Milletvekili Nazım Maviş’te.

Buyurun Sayın Maviş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, her kararın, her düzenlemenin arkasında bir politik perspektif vardır. Bizim politik perspektifimiz güçlü ve büyük Türkiye’yi inşa etmek. Her perspektifin en önemli ögesi olarak, bu perspektifin en önemli ögesi olarak da kendi alanında yetişmiş, her alanda başarılı gençlerimizi görüyoruz. Bunun için iktidarımızın her döneminde gençlerimizi güçlendirecek, onları destekleyecek politikalar önceliğimiz oldu. Elbette ki hiçbir öğrencimizin ekonomik problemler nedeniyle eğitim sürecinin olumsuz etkilenmesine gönlümüz razı olmaz. Bu nedenle, gençlerimize duyduğumuz inanç ve güvenle sosyal devlet anlayışımızın bir sonucu olarak üniversite eğitiminin ekonomik yükünü azaltacak, eğitime erişimi kolaylaştıracak birçok adımı attık, atmaya da devam ediyoruz; her ile üniversite açmamızın nedenlerinden biri de budur. Böylece, gençlerimizin yükseköğretime erişimini kolaylaştırdık, ailelerin ve öğrencilerin yükseköğretim maliyetlerinin azaltılmasına katkı sağladık. Yıllarca her siyasi görüşten birçok kişinin karşı çıktığı, üniversite kapılarında sürekli eylemlerin düzenlendiği harçları biz kaldırdık. Harç parasını ödeyemediği için üniversite kaydını yenileyemeyen ya da harç parasını ödeyemediği için ilişiği kesilen öğrenciler yok artık bu ülkede.

Evet, Sayın Toğrul, tabii ki gururla ve kıvançla söyleyeceğim, 2002 yılında burs miktarı 45 TL iken bugün 850 TL’ye çıktı, AK PARTİ iktidarlarının sayesinde çıktı.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Altın karşılığını söyleyin, altın karşılığını.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Alım gücü, alım gücü!

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Yüksek lisans öğrencileri 1.700 TL, doktora öğrencileri 2.200 TL burs alıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – 2,5 gram altın alırken şimdi 1 gram alamıyor.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Bugün, burs ve kredi alan öğrencilerin toplam miktarı 1 milyon 400 bine yaklaşmış bulunmaktadır. Yurt kapasitemizi artırdık, yurt sayımızı 190’dan 778’e çıkardık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Büyükşehir Belediye Başkanlarımız olmasa Ankara’da, İzmir’de, İstanbul’da çocuklar yurt bulamazdı.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Yatak kapasitemizi 182 binlerden 750 binlere çıkardık, başvuran öğrencilerin yüzde 90'ı yurtlarımıza yerleşiyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hâlâ daha bize çocuklardan telefon geliyor “yurt” diye.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, sen üniversiteyi bitireli otuz yıl olmuş, ne anlatıyorsun sen; genç yok mu, genç?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, dinleyelim hatibi.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Yapımı devam eden yurtlarımızla birlikte yakında yatak kapasitemiz 1 milyonu bulacak. Yurtta kalan gençlerimize 750 TL beslenme yardımı yapıyoruz. Yemek kalitesi ile internet kapasitesini artırmak suretiyle KYK yurtları Türkiye’de öğrenciler için âdeta birer cazibe merkezi hâline geldi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yeterli değil, yurtlar yeterli değil!

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Daha geçtiğimiz günlerde internet kapasitesini 16 gigabayttan 32 gigabayta çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben daha önce bu konu gündeme geldiğinde, Sayın Adıgüzel’e -burada öyle bir tablo çizmişti ki- demiştim ki...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben o zaman...

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – ...Senin çizdiğin tablo nerede bilmiyorum ama ben Sinop Milletvekili olarak seni Sinop’taki KYK yurtlarına davet ediyorum; gel, orada öğrencilerle beraber bir iftar yemeği yiyelim, hatta gel, bir gece oradaki öğrenci odalarında birlikte konaklayalım. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, muhtemelen senin üniversite okuduğun yıllarda internet yoktu, internet. Şu anda tabii ki tablo değişecek.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Yine aynı davetimi bütün milletvekillerine yeniliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Dolayısıyla, yurt açısından standardı yükselmiş, konforu yükselmiş, kalitesi yükselmiş bir Türkiye var.

Değerli arkadaşlar, biz bunları yaptık. Biz bunları yaparken başkaları ne yaptı? Eskişehir’de Yunus Emre Yurdunun yapımını belediye başkanı engelledi. Muğla’da Büyükşehir Belediye Başkanı 4 bin kişilik KYK yurdunun iki sene foseptiğini bağlamadı. Beşiktaş’ta, İTÜ’nün arkasında Abdi İpekçi Yurdunun yapımına Belediye engel oldu. İstanbul’da Büyükşehir Belediyesi bizim temellerini attığımız 2 tane yurdu çürümeye terk etti. Belediyelerin verdiği bursları Anayasa Mahkemesine taşıdınız. “Biri açıldı.” diyecek herhâlde Özgür Özel, onun telaşı içerisinde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne telaşı? Tam yalan atarken kendisi kendisini yakaladı.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – İstanbul Büyükşehir Belediyeniz bütün öğrencilere ulaşımın ücretsiz olacağını söyledi. Bugün bizim grubumuz İstanbul Büyükşehir Meclisinde önerge veriyor. Hani ücretsiz olacaktı? Siz Twitter hesaplarınızdan animasyonlar yayınlamıştınız ulaşımın öğrencilere ücretsiz olacağına dair.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Maviş.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Türkiye’de öğrencileri güçlendirecek her adımı atık, atmaya da size rağmen devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hatibin yaptığı satışmalar sadece yerinden cevaplama değil, doğrudan İç Tüzük 69 kapsamında. Partimizi kandırmakla, yalancılıkla, verdiği sözü tutmamakla suçladı.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Ben kandırmak demedim, yalancılık demedim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Grup adına cevap hakkı istiyoruz kürsüden iki dakika.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onursal Adıgüzel konuşacak efendim.
BAŞKAN – Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)
Süreniz iki dakika.

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkanım, özellikle AK PARTİ sözcüleri kürsüye çok çıkıp gençlerle ilgili... Özellikle de genç milletvekilleri bizlere Twitter'dan falan sataşıyorlar ama görüyorum ki gençlerin sorunlarını savunacak buraya bir genç çıkamamış, buna üzuldüm. (CHP sıralarından alkışlar) Her seferinde “Gençleri vekil yapıyoruz.” diyenler... Geçen bir il başkanı da sormuştu, ben buradayım gençlik kollarından sonra, Gençlik Kolları Genel Başkanına söyleyin.

Yurt meselesine gelince tutanaklar burada, açıp bakalım. Bütçede bütün görüşmelerde, Gençlik ve Spor görüşmelerinde bu internet yetmiyor, bunu sınırsız yapalım dedik, dilimizde tüy bitti, bu kürsülerden söyledik; şükür, 16 gigabayttan 32 gigabayta çıkmış, mutlu olduk ama sınırsız olması lazım, sınırsız olması lazım değerli arkadaşlar. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Senin yaşındakiler, bizde orta yaş vekil olarak görülüyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Bugün dünya, bu dünya internete erişimi bir hak olarak, anayasal insani bir hak olarak görüyorsa bugün öğrencilerin internete erişimi de sınırsız olmalı, hele de on-line eğitim düzeninde.

Bir de BTK üzerinden internete de zam yapmayı bırakın, önce bunu söyleyeyim.

Ne zaman isterseniz benim seçtiğim yurtlara gidelim. Daha KYK'nin sayfasında benim gösterdiğim resimler duruyor. Konya'da, birçok ilde yurtların hâli harap, gidelim oraları birlikte gezelim, bir gece değil beş gece kalalım, buna da razıyız.

İstanbul Belediyesine geldiniz; hodri meydan, çözüm burada değerli arkadaşlar. Hadi gelin, toplu taşımada kullanılan mazotun üzerindeki vergiyi kaldıralım, hadi kaldıralım. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Öğrenciye yapılan zammı geri çekin.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Söz, siz bunu kaldırın, biz de öğrenciye bedava yapacağız. Hadi kaldırın bunu, kaldıralım.

SALİH CORA (Trabzon) – Öğrenciye yapılan zammı geri çekin. “Ulaşım ücretsiz olacak.” dediniz.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – İstanbul seçimlerinde vaatte bulunurken öyle mi diyordun!

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Gelin, önergeyi biz yazacağız; Ekrem İmamoğlu adına söz veriyorum. Toplu taşımada bugün İstanbul günlük 600 bin litre mazot kullanıyor; mazot 8 liradan 20 liraya çıktı -12 lira- günlük 1 milyon fark var.

SALİH CORA (Trabzon) – “Ulaşım ücretsiz olacak.” demiştiniz Onursal Bey, o zaman da mazotta KDV vardı, ÖTV vardı.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Hadi hodri meydan, indirin ÖTV'yi, indirin, hep birlikte yapalım.

SALİH CORA (Trabzon) – 2019 yılında “Ulaşım ücretsiz olacak.” demiştiniz, o zaman da mazot pahalıydı.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Ekrem İmamoğlu adına söz veriyorum, öğrenciyi de bedavaya çevirelim, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

SALİH CORA (Trabzon) – O zaman da mazot pahalıydı, 2019'da “Ulaşım ücretsiz olacak.” demiştiniz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – 5 liraydı, 5 lira; sayı saymayı da bilmiyorsun.

SALİH CORA (Trabzon) – 2019'da “Ulaşım ücretsiz olacak.” demiştiniz. O zaman ÖTV yok muydu?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – 5 lira ile 20 lirayı karşılaştıramıyorsun, bir say, say.

SALİH CORA (Trabzon) – Allah'ını seversen ya, artık bu kadar yalan olmaz ya, bu kadar çark etmek olmaz!

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve arkadaşları tarafından, üniversite öğrencilerinin sorularının araştırılması amacıyla 11/4/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul emeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Gaytancıoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, enflasyona ve yoksulluğa ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'de sahur menemeni yapmak moda olmuş. Menemeni bırakın, vatandaşın sahurda önüne 2 zeytin, 1 dilim peynir koymaya gücü kalmamış. 40 liradan ucuz peynir, 30 liradan ucuz zeytin bulamazsınız; bu fiyatları da ancak marketlerin kampanyalarında bulursunuz. Pide, bal, reçel lüks oldu, bunlar sofralardan çıktı. Ekmeğin yanına zeytin, peynir alan kendini şanslı sayıyor, neyin menemeni?

Sizin tarım politikanız, ekonomi politikanız ülkeyi iflas ettirdi, vatandaşı açlığa mahkûm etti; çocuklar okul çantalarına süt, meyve suyu koyamıyor. AKP Genel Başkanı artık çay-simit hesabını unuttu, zaten hesapları da yanlıştı. Diploma ortada olmayınca hesaplar hep yanlış çıkıyor. Hesap bilmemezlikte dünya lideri olursanız enflasyonda, yoksullukta, yolsuzlukta, hukuksuzlukta da dünya lideri olursunuz. Halkı açlığa mahkûm edenlerden halkımız ilk seçimde hesap soracaktır. Ne kadar kaçarsanız kaçın, ilk seçimde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çulhaoğlu...

47.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adanalı çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şu anda seçim bölgem Adana başta olmak üzere birçok yerde tarlalarda büyük bir hüznün var. İklim krizi hepimizin malumu. Martın son iki haftasında Adana'mızda yaşanan son don olayında sert çekirdekli, narenciye ağaçları, seradaki karpuz ve patates, bakla çok büyük zarar gördü. Bu doğrultuda, maalesef, bazı yerlerde yılların emeği ağaçlar sökülecek, yerlerine yenileri dikilecek. Ağaç zararı TARSİM kapsamına girmiyor. Bu vesileyle, hızlı adımlar atarak zarar gören ürünler için kullanılan kredi ödemelerinin ertelenmesini, yeni bahçe kurmak durumunda kalan çiftçilerimize de finansman desteği sağlanmasını Adanalı çiftçi hemşehrilerim adına Tarım Bakanlığından talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

48.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Türk polis teşkilatının 177'nci kuruluş yıl dönümü ile Polis Haftası'na ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin dört bir tarafında büyük bir özveriyle çalışan, milletimizin huzur ve güvenliğini sağlayan Türk Polis teşkilatının 177'nci kuruluş yıl dönümü ile Polis Haftası'nı en içten dileklerle kutluyorum.

Yaklaşık iki asırdır büyük fedakârlık, sabır ve cesaretle halkımızın huzur ve mutluluğunu, can ve mal güvenliğini sağlayarak devletimizin bölünmez bütünlüğünü hedef alan tehdit ve tehlikelere karşı mücadele etmeyi kendisine vazife edinen; gücünü kanunlardan, desteğini de halktan alan,

geçmiş şanlı ve şerefle dolu Emniyet teşkilatımız hem geleneksel değerler içinde toplumsal hukukun asli bir parçasını hem de çağdaş hukuk devletinin temel omurga yapılarından birini oluşturmaktadır. Bu vesileyle, vatan için canını feda eden aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle yâd ediyor, kahraman gazilerimize şükranlarımı sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

49.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, yüksek elektrik ve doğal gaz fiyatlarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yenilenebilir, doğal çevreye zararsız onca enerji kaynağımız varken AKP'nin şuursuzca yaptığı özelleştirmeler ve yanlış finansman kurguları sonucunda ülkemiz, üretimi kalitesiz ve tedariki sorunlu, pahalı enerjiye muhtaç olmuştur. Sizler, Hükümet mensupları olarak toplumun içine çıkmadığınız için vatandaşlarımızın tepkilerinden de ne yazık ki çok uzaksınız.

Seçim bölgem olan Kırşehir'de işçisinden memuruna, sanayicisinden küçük esnafına herkes ama herkes feryat ediyor yüksek elektrik ve doğal gaz fiyatları yüzünden. Bir önceki elektrik faturası 5 bin lira olan Kırşehirli esnafımız “Diğer faturamın 12 bin liraya yükselmesini lütfen bana birisi açıklasın.” diyor.

Hükümetin süregelen ekonomik krizler sonucu zaten ayakta durmakta zorlanan vatandaşlarımız için Hazine Bakanının içeriği boş toplantılarını bir kenara bırakıp acilen enerji alanında yaptıkları fahiş zamları geri almaları sadece kendi istikballeri için değil, ülkemizin istikballeri için de büyük önem arz etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, saat 14.00'te, açılıшта İç Tüzük 60'a göre bir dakika söz isteyen ve ilk 20'ye giremeyen arkadaşların, iki buçuk saattir burada oturan arkadaşların tümüne bir dakikayı kullandırdım. Bundan sonra bir dakikalık söz vermeyeceğimi ifade ediyor, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.35

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya) , Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 189 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan. Buyurun Sayın Erozan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün ve bugün bizim önümüze 8 tane uluslararası anlaşma geldi onaylanmak üzere. Bunların imzalandığı tarih ile bizim önümüze geldiği tarih arasındaki farklara bir dikkatinizi çekmek isterim. Dün görüşülen Venezuela’yla yapılan anlaşma imzalandıktan elli dört ay sonra bize geldi, elli dört; Ekvator’la imzalanan anlaşma önümüze yetmiş dört ay sonra geldi, Özbekistan’la imzalanan anlaşma kırk yedi ay sonra geldi, Sırbistan’la anlaşma kırk iki ay sonra geldi, Sırbistan’la diğer bir anlaşma otuz ay sonra geldi, Zambiya’yla anlaşma kırk dört ay sonra geldi, Güney Sudan’la anlaşma elli dokuz ay sonra geldi, garip bir şekilde Katar’la imzalanan anlaşma dört ay sonra geldi. Katar’la imzalanan anlaşmanın niye dört ay sonra geldiği konusunda tabii benim kafamda bir fikir var ama diğerlerinin ortalaması dört sene yani bir ülkeyle bir anlaşma yapılıyor, üzerinden dört sene geçiyor, onaylanmıyor ancak bugün geliyor önümüze ve ayıp oluyor, bu ülkelere ayıp oluyor. Yani bir ülkeyle demek ki sizin ilişkiniz o kadar lakayt bir şekilde yürütülüyor ki attığımız imzaların, imzaladığınız metinlerin sizin açınızdan hiçbir anlamı yok ve ben bunu o ülkelere bir hakaret olarak görüyorum. Bizim iktidarımızda yapılan bir uluslararası anlaşma altı ay sonra imzalanacaktır, onaylanacaktır, böyle sürüncemede kalmayacaktır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu Zambiya anlaşmasına bir deneyim, Sayın Başkan onu zaten andı. İktidar cephesinde bir hareketlenme olacağından eminim ama Hulusi Akar’ı istifaya davet ediyorum; tekrar ediyorum, Hulusi Akar’ı istifaya davet ediyorum. Niye mi? Okumadan bir anlaşmayı imzaladığı için. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Yanındakilerin, mahiyetinde çalışanların disipline sevk edilmesini sağlamak lazım çünkü harita bilgileri yok. Aynı şekilde, Sayın Mevlüt Çavuşoğlu’nu istifaya davet ediyorum çünkü onun görevi olmasa dahi, anlaşmanın içeriği itibarıyla onun sorumluluğundadır ulusal düzeyde bunun eş güdümünün sağlanması. Aynı şekilde, Dışişleri Bakanlığı personelinin istifası veya disipline gitmesi lazım.

(x) 189 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Garabeti şimdi söyleyeceğim size: Bu anlaşma Komisyonda görüşüldüğü zaman hiç kimse söz almadı -ben temizim, o tarihte Komisyon üyesi değilim, belki buradaki arkadaşlar da Komisyonda o gün yoklardı- buradan şu çıkıyor: Komisyonda da bunu kimse okumamış. Şimdi ben size okuyacağım ne demek isteğimi ve Hulusi Akar ile Mevlüt Çavuşoğlu'nu niye istifaya çağırıldığımı.

Zambiya nasıl bir yer biliyor musunuz? Afrika'da, onu biliyoruz. Etrafındaki ülkeleri biliyor musunuz? Afganistan gibi bir ülke yani etrafında başka ülkeler var, denize çıkışı yok, suyla alakası yok ülkenin. Anlaşmanın 2'nci maddesinin (7)'nci fıkrasında ne yazıyor, biliyor musunuz? "Gemilerde ve karargâhlarda personel mübadelesi." Gemi... Ülke karada, gemisi yok. Daha da garip, bir adım daha öteye gideyim: "Gemilerle karşılıklı liman ziyareti." Nasıl yapacaksınız bu gemi ziyaretini? Fatih Sultan Mehmet mi olacaksınız? (İYİ Parti sıralarından gülüşmeler, alkışlar; CHP sıralarından alkışlar) Karadan mı yürüteceksiniz bu gemileri? Zambiya gemileri karadan denize varacak, oradan Hint Okyanusu, Süveyş Kanalı ve İstanbul'a gelecek veya sizin gemileriniz Hint Okyanusu'na gidecek, oradan yine karadan -Fatih Sultan Mehmet usulü- gidecekler. Nereye gidecekleri meçhul; ya bir nehre gidecekler ya bir göle. Hâlbuki bu metinde "deniz" yazıyor. İstifa etmeye çağırılmayım da ne diyeyim ben? Okumadan nasıl bir metin imzalanabilir? Siz artık bunun hesabını kimden istiyorsanız ondan sorun.

Dün aslında bunu benimsedik ama yine de anayım; Özbekistan'la yapılan anlaşma, kira sözleşmesi gibi bir yıllığa yapıldı, kira sözleşmesi gibi bir yıllığa yapıldı, üzerinden dört yıl geçti. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ancak geldi, dört dönem geçti üstünden. Yani dolayısıyla, maalesef, önümüzdeki bu yönetimsizliği veya yönetilemeyen Türkiye'nin somut bir örneğini bu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde de yaşıyorsunuz bizlere.

Başka bir hususa geçeyim, maalesef o da güncel. Başka dış politika konularına da değineceğim ama biraz hafızaları tazelemekte fayda görüyorum. Bu hafta bir Cemal Kaşıkçı skandalı yaşadık biz yani bir dosyanın öyle kaçırılırcasına Suudi Arabistan'a iade edildiğini gördük. Geçmişte Sayın Cumhurbaşkanı'nızı bu vahşi cinayetle -"vahşi cinayetle" diyorum- ilgili neler söylemiş? Gidip Google'a bakmayın, ben hatırlatayım, burada yazılsın, tutanaklara girsin de günün birinde tarih yazacak olanlar Google'la uğraşmasınlar, Millet Meclisinin tutanaklarında bulsunlar bunun kayıtlarını. Cumhurbaşkanı konuşuyor: "Bunlar dünyayı enayi zannediyor, insanları enayi zannediyorlar. Bu millet enayi değil, hesabını sormasını bilir. Yargılayamıyorsanız -suçun işlendiği yer İstanbul olduğu için bunu İstanbul mahkemelerinin uluslararası hukuka göre yargılaması gerekir- gönderin, biz yargılayalım." Başka bir beyanı: "15 üyeli suikast timi, Kaşıkçı'yı İstanbul'daki Suudi Arabistan Konsoloslğunun içinde öldürüp bedenini parçalara ayırdı; bunu Suudi Devleti ya da halkının değil, kraliyet hükümeti içindeki bir gölge devletin çıkarları için yaptılar." Yine, Cumhurbaşkanı: "Hiç kimse tüm bu sorular cevaplanmadan meselenin üzerinin kapatılacağını aklından dahi geçirmesin." Yine, Cumhurbaşkanı: "Kaşıkçı'nın katledilmesi emrinin Suudi Hükümetinin en üst makamlarından geldiğini de iyi biliyoruz." Yine, Cumhurbaşkanı: "Bu suç, Amerika Birleşik Devletleri'nde veya bir başka ülkede işlenseydi o ülkenin makamları yaşanan olayı aydınlatırdı, bizim farklı bir davranış sergilememiz söz konusu değildir." Yine, Cumhurbaşkanı: "Hiç kimse bir daha bir NATO müttefikinin topraklarında böyle bir suç işlemeye cüret etmemelidir." Yine, Cumhurbaşkanı: "Uluslararası toplumun sorumluluk sahibi üyeleri olarak Kaşıkçı'nın öldürülmesi olayındaki kuklacıları teşhis etmek ve olayı örtbas etmeye çalışan Suudi yetkililerin kime güvenerek bu hareketleri yaptığını ortaya çıkarmak mecburiyetindeyiz." Yine, Cumhurbaşkanı: "Kaşıkçı suikastı, insani boyutunun yanı sıra diplomatik dokunulmazlık ilkesinin istismar edilmesi nedeniyle de endişe vericidir. Katillerin diplomatik pasaportlarla seyahat etmeleri, diplomatik bir binayı suç mahalline çevirmeleri ve Suudi Arabistan'ın İstanbul'daki bir numaralı diplomatının olayın üstünü örtmeye çalışması çok tehlikeli bir emsal oluşturmuştur. Belki de daha tehlikeli olanı ise katillerin kendi ülkelerinde hiçbir ceza almadan hayatlarına devam etmeleridir." Yine, Cumhurbaşkanı: "Böyle bir suçun bir daha dünyanın hiçbir yerinde işlenmemesi hem Türkiye'nin hem de insanlığın çıkarıdır. Suçluların cezasız kalmaması için mücadele etmek, bunu sağlamanın en kolay yoludur." Burası önemli: "Bu, Cemal'in ailesine borcumuzdur." Ödeyin borcunuzu Cemal'in ailesine. Şu cümle, en önemli cümle bana sorarsanız bu okuduklarımız arasında: "Bunlar dünyayı, insanları enayi

zannediyor. Verelim de biz bunları, yok mu edeceksiniz dosyayı?” Sayın Cumhurbaşkanı şunu diyor: “Yani dosyayı yok etmenize imkân verecek kadar enayi değiliz.” Sayın Cumhurbaşkanına soruyorum o zaman: Dosyayı veren enayi kimdir? (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Bu enayi mübaşir midir yoksa daha kıdemli yetkili biri midir?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Siz, iç hukuk ile uluslararası hukuk arasındaki farkı çok iyi bilirsiniz ama maalesef bunu siyaset olarak yapıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizinkiler ne yapıyor orada?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Burası Dışişleri Bakanlığı olmadığı için. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Keşke...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi de Türkiye Cumhuriyeti devletinin mehabetini korumaktır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz rezil edin, biz sizin kusurlarınızı örtelim.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Nereden nereye geldiğimizi hepimiz çok iyi biliyoruz. Ben bu dosyanın satıldığını sanmıyorum ama karşılığında bir şeyler alınmış olduğunu varsayıyorum veya alınmasının beklendiğini varsayıyorum.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin ne yaptığını siz çok iyi biliyorsunuz. Bunun neden yapıldığını da biliyorsunuz.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Niye bunu söylüyorsunuz? Çünkü bu cinayetin orada yapıldığını Millî İstihbarat Teşkilatı kaynakları ispatladı. Herkes dünyada Millî İstihbarat Teşkilatının kaynakları üzerinden bu cinayeti Suudilere atfetti. Yani cürmümeşhut, suçüstü vardı.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Evet.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Papaz olayına benzemiyor bu. Papaz olayında adamın hakkında bir iddia vardı, onu bile uğurladınız. Burada fiili sabit olduğu hâlde dosyanın üstü örtüldü.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Failler nerede? Beş senedir ortada yok. (İYİ Parti, CHP ve HDP sıralarından gülüşmeler)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aranızda da...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Değil, yok.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Adliyeye vereceğiz.” dediğiniz zaman bilmiyor muydunuz failler neredeydi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Özel uçakla kaçtılar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Arabistan’da.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Şimdi bu, U dönüşleri kategorisine giriyor, iktidarın son dönemdeki U dönüşleri kategorisine giriyor. Nedir U dönüşleri diye... İsrail’le de buna benzer U dönüşleri yaşadık, Birleşik Arap Emirlikleri’yle de U dönüşleri yaşadık, Mısır’la da yaşadık, Avrupa Birliğiyle de yaşadık, Ermenistan’la da yaşadık ama bana öyle geliyor ki yakında Suriye’yle de yaşayacağız. Suriye’yle de yaşayacağız ve yeniden “kardeşim Esad”la kucaklaşacağız, onun da hazırlığının sizin cephenizde olduğunu biliyoruz. Ha “Vallahi biz para almadık.” diyebilirsiniz, belki onun yerine Medine hurması almışsınızdır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) O da kiloyla olmaz, tonla olur. Hurmanın da birtakım alerjik sonuçları vardır, bu kadar çok yenilmemesi lazım hurmaların. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Siz, demagojinize devam edin ama bu konular sizin demagojiniz kadar basit ve hafif konular değildir.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Burada yine o dönüşlerinizden başka bir örnek vereceğim. Bazı metinlere, Lozan Anlaşması ve Montrö Sözleşmesi gibi bazı metinlere karşı sizin -yine alerji diyeyim- birtakım alerjileriniz olduğunu biliyoruz; bunların metinlerle ilgili olmadığını da biliyoruz. Bunlara daha ziyade Atatürk döneminin ve cumhuriyetin temel belgeleri olmasından dolayı muhalefet etmekte olduğunuzu da gözlüyoruz. Ama son gelişmeler, maalesef -bizim için maalesef değil, sizin için

maalesef- özellikle Ukrayna-Rusya çatışması karşısında bu metinleri nasıl sahiplendiğinizi görmek de bizde büyük bir memnuniyet uyandırmıştır; onu da biliyorum, onu da bir kenara yazıyorum.

Maalesef, bizim analizimize bakarsanız sizin bir dış politikanız yok. Niye yok? Çünkü siz ancak hatalardan ders aldıkça, tökezledikçe, kendi ayağımıza kurşun sıktıkça yeni bir arayış içine girebiliyorsunuz. Bir ara Nazi dediğiniz Almanlar vardı, ne oldu Almanlara? Beyin ölümü gerçekleşmiş Fransızlar vardı. “Uçağınızı biz düşürdük.” diye Ruslara bayrak açtınız. Bulduğunuz doğal gazlar vardı, Oruç Reis vardı -Tuzla’da duruyor, Tuzla’da- NAVTEX’ler vardı, tatbikat yapan donanma vardı, Libya’yla yapılan deniz mutabakat belgesi vardı, münhasır ekonomik bölge vardı; bunların hiçbiri yok bugün, bir derin sessizlik içindesiniz.

Gelelim buradan yakın bir şeye, bu Rusya-Ukrayna arasındaki çatışmaya. Maalesef, şöyle bir tabloyla karşılaşıyoruz, geçmişte de bu söylendi: Filler çatışınca zararı çayır görüyor veya çimen görüyor; maalesef, bugün bunun zararını herkesten çok Ukrayna görüyor, Zelenski görüyor, insanlar görüyor. 10 milyonu aşmış insan yerlerinden yurtlarından edilmiş; büyük kısmı da ülke dışına gitmiş.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Onun da sorumlusu olarak Erdoğan’ı gösterebilirsiniz aslında (!)

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ama bunun arkasında, maalesef, iktidar olmasa dahi iktidarın içinde yer aldığı bir grubun fırsatçılığının da bulunduğunu kabul etmemiz lazım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Allah Allah!

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – “Allah Allah!” demeyin, biraz sonra söyleyince “Allah Allah”ı bana değil, başkasına söyleyeceksiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman Allah Allah, Allah Allah...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – O zaman “Yallah yallah!” diyelim canım.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) - Şimdi, maalesef, bilinen bir çatışma modelinde de ilerlenmiyor. Nedir? Bir yandan bir barış süreci arayışı devam ediyor, ateşkes yok. Hâlbuki bizim bildiğimiz geleneksel süreçlerde, müzakerelerde ilk önce bir ateşkes ilan edilir, o ateşkes üzerinden taraflar bir masaya gelirler, bu arada çatışma olmaz ama burada ateşkes yok. Buradan çıkacak tek sonuç vardır: Rusya “Benim dediğim oluncaya kadar durmayacağım.” diyor. Bu arada, biz, Batı âleminde Rusya’ya yaptırım uygulamayan nadir ülkelerden biri durumundayız.

Tabii, ben biraz evvel söyledim, “fırsatçılık” diyoruz da kalkıp ben şimdi desem ki “Erdoğan fırsatçılık yapıyor.” ayıp olur, siz de kızarsınız. Ben sizi kızdırmayayım, sizi kızdırmamak için de yine Sayın Erdoğan’dan bir cümleyle size cevap vereyim, dün akşam söyledi bunu Sayın Erdoğan: “Şimdi de Ukrayna-Rusya savaşıyla yeni boyutlar kazanarak büyüyen küresel krizi fırsata çevirecek adımlar atıyoruz.” Hayırlı olsun fırsatlarımız. Ben söylemedim, Cumhurbaşkanı söyledi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Eğer bunu Türkiye’nin menfaatleri için, Türkiye Cumhuriyeti’nin menfaatleri için fırsata çeviriyorsanız onu uygulayın, biz de görelim, sevinelim.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Şu ana kadar yaptığımız nedir?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bir Alman atasözü vardır “İki kişi kavga ettiğinde kâr eden üçüncü kişidir.” Kavga edenler maalesef kârlı çıkmazlar bu işten ama kârlı çıkacak olan o üçüncü kişi de biz olmayacağız, olamayacağız. Niye? Bizi -biraz sonra değineceğim- ikincil yaptırımlar bekliyor maalesef. Yani iktidar cephesinde şöyle bir hülya var, biliyorum: “Dünya 5’ten büyüktür, biz 6’ncuyuz.” diye. Burada da bir hesap hatası yapıldığı kanısındayım. Nitekim, ortaya çıkıp “Ara buluculuk yapıyoruz.” diye başlattığımız ama sonunda “Ara buluculuk değil başka bir kolaylaştırıcılık yapıyoruz.” dediğimiz bir noktaya geldik. Bunun da sebebi Ruslar çünkü Ruslar, yapılan görüşmelerden sonra Sayın Çavuşoğlu’nun böyle, çıkıp içeride konuşulanlar konusunda etrafa bilgi dağıtması ve bunu sadece bir başarı öyküsünün iç politikaya aktarılması amacıyla yapması üzerine şu cümleleri sarf ettiler: “Ulu orta konuşmaktan vazgeçin, oturun oturduğunuz yerde, tutun çenenizi.” dediler Türkiye’ye.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kim dedi bunu?

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Peskov.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Peskov’un böyle bir ifadesi olmadı. Tam tersine, Peskov “Türkiye bölgesel bir güçtür ve Erdoğan güçlü bir liderdir.” dedi.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Peki, siz devam edin, siz devam edin. Araştırın...

Şimdi siz bir Nobel Barış Ödülü arayışına girin; madem her şeyi bitirdik, her şeyi bitirdik oraya gelin.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Böyle bir arayışımız yok, Hollandalılar söylüyor onu.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Benim size tavsiyem, garantörlükten kaçın; uzak durun bile demiyorum, kaçın. Niye? Garantörlük dediğiniz zaman, siz Kırım’ın Ukrayna’ya geri verileceğini mi sanıyorsunuz? Hayır, Rusya’da kalacak o, maalesef. Donbas ne olacak? O da büyük ihtimalle ilhak edilecek, Ukrayna tarafsız olacak, silahsızlandırılacak ve Türkiye herhangi bir şekilde Kırım’ın Rusya’da kalmasının garantörü mü olacak? Bir düşünün siz, ben size sadece düşünün diye söylüyorum.

Siyasi bir garantörlük belki, o anlaşmanın Türkiye’nin himayesinde yapılması belki ama bir askerî, NATO’yu anımsatacak bir askerî garantörlükten kaçın çünkü Rusya’nın bugün yaptığını elli sekiz veya yüz elli sekiz sene sonra yapmayacağını garantisi yoktur ve o yapıldığında da o garantörlük, askerî garantörlük bizi üçüncü dünya savaşının cephesinin içine atar. Ha, neyi yapabilirsiniz? Biliyorsunuz, zamanında, 2009 senesinde Türkiye ile Ermenistan arasında ilişkilerin normalizasyonu konusunda bir protokol imzalandı. O anlaşma imzalandığında arkada, dipte Lavrov da duruyordu, Hillary Clinton da duruyordu yani Sayın Cumhurbaşkanı eğer bir fotoğrafta yer almak istiyorsa buyursun ama bunun ötesinde, siyasi veya askerî bir iş birliğinden veya garantörlükten kaçın diyorum ben size.

Yeni bir gelişme var. Ukrayna’nın Avrupa Birliği üyeliğinin ötesinde, “hem Moldova’nın hem de Gürcistan’ın Avrupa Birliği üyeliği” diye yeni bir senaryo yazılıyor şu anda; bunlar müracaatlarını yaptılar, anketler dolduracaklar ama sonunda bunların tam üye olamayacaklarını siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum.

YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Yo, biz bilmiyoruz!

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Yani bunlar tam üyeliğin gerisinde bir modelde bu ilişkiyi yürütecekler. Bunun kötü bir emsal teşkil etme riski vardır. Yani her ne kadar bir müzakere süreci, üyelik süreci devam ediyorsa da Türkiye’ye dönülüp “Sizi de Ukrayna, Moldova, Gürcistan modelinde; bir arada, bir çemberin içinde tutalım.” diye gelirlerse önümüze hiç şaşırmayalım. Bunu orta ve uzun vadeli bir perspektifle şimdiden ele almanızda fayda olur diye düşünüyorum.

Doğu Akdeniz... Doğu Akdeniz yeniden kıymete biniyor. Niye? Çünkü Rusya’ya yapılan birtakım yaptırımlar var. Bu yaptırımlar nedir? “Rusya’da doğal gazı almayın, başka alternatif kaynaklar bulun.” deniliyor. Nedir o alternatif kaynaklar? Akla birinci gelen Doğu Akdeniz’dir. Nerede bulunuyor bu gaz? Kıbrıs Rum Yönetimi-Mısır-İsrail üçgeninde. Bir müddet sonra her ne kadar boru hattı gündemden düşüyse de “Bunu LNG’ye çevirelim ve Rus gazına alternatif olarak piyasaya sürelim.” diye bizim önümüze de gelecekler. Bunun da cevabını bir an evvel hazırlayın.

Macaristan... Macaristan’da yıllık enflasyon 8,3. “Orada muhalefet kaybetti, Türkiye’deki muhalefetin hâli ne olacak?” türünden bazı benzetmeler yapılıyor. Orada yıllık enflasyon 8,3 yani Macaristan’ın yıllık enflasyonu kabaca bizim -sizin TÜİK rakamlarına hiç kimse inanmadığı için onları hiç anmıyorum- aylık enflasyonumuza tekabül ediyor. Orada adam kazandıysa tencereyle kazandı, siz kaybedecekseniz yine tencereyle kaybedeceksiniz ve o tencerenin dibi kara. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

F-16 uçakları... “F-16 uçakları gelecek.” diye bir hareketlenme var. O hareketlenme çerçevesinde Dışişleri Bakanlığı Kongreye bir mektup gönderdi ama iş orada bitmiyor, iş orada bitmiyor çünkü bunun arkasında bir Kongre var. Ha, Kongreyi yumuşatmanız lazım, geçmişte Kongreyi yumuşatmak için papazı serbest bıraktınız, bu sefer kimi serbest bırakacaksınız onu biliyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tarot falı bakılır!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Bir cümlem kaldı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – 24 Nisan geliyor yani adam aynı cümleyi tekrar edecek mi bilmiyorum ama inşallah, siz geçen sefer söylediğiniz cümleyi söylemezsiniz, “Hamdolsun.” demekten vazgeçin.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, konuşmacımız kürsüye çıkmadan önce -konuyla ilgili diğer anlaşmalarda kullanılmamak üzere burada hassas bir nokta var- söz talebim var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, saray rejiminin kaldırdığı gensoru maddesinin geriye getirilmesi için yüce Meclisin bir irade koyması gerektiğine ve bugünkü uluslararası anlaşmayı bir fiilî gensoru olarak değerlendireceklerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Değerli arkadaşlar, Anayasa, Anayasa'mız, kanlı darbe girişiminden sonra ilan edilen olağanüstü hâlin araçsallaştırıldığı, öncesinde, sırasında, sonrasında çok sayıda eşitsizlik ve hukuksuzluğu barındıran bir değişiklik sürecinden sonra Meclisin elinden çok küçük bir farkla da olsa en önemli siyasi denetim olanağı olan gensoru alındı; mülga 99'uncu madde. Ki o zamanlar anayasalar bayrak renginde basılırdı, referandumdan hemen sonra basılan ilk Anayasa'yı turkuaz renkte bastı o zamanki Meclis Başkanı, sarayın renginde bastı. Çok itiraz ettim, çok kavga ettim, sonra "Her renkte bastık." dediler, şimdi nihayet bayrak rengi olmasa da bir kırmızı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir Anayasa'mız var, hiç olmazsa turkuaz renkten kurtardık ama bu saray rejiminin mülga gensoru maddesinin geriye gelmesi için yüce Meclisin bir irade daha koyması lazım. O güne kadar burada bakanlar olmuyorsa, yürütmenin temsilcisi olmuyorsa da bu anayasal denetim hakkı hâlen olsaydı önergeyi verenler olarak on dakika, sonra da gruplar olarak yirmişer dakika konuşacaktık. Biz, şekil ve usul açısından süreler ancak buna örtüştüğü için bugünkü uluslararası anlaşmayı bir fiilî gensoru olarak değerlendiriyoruz. Yirmi dakikalık ve on dakikalık haklarımızın bunun üzerinde kullanacağız. Gensoruyu Kaşıkçı cinayeti, o cinayet hakkında Millî İstihbarat Teşkilatının, o gün yürütmenin başının bugün yapılacak olan işe karşı neler söylediğinden tutun da her türlü siyasi, hukuki, adli eksikliklerin, hataların tartışıldığı, tartışılacağı bir fırsat olarak görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bir milletin elinden vekilleri eliyle siyasi üst düzeyde, siyasi denetim hakkı olan gensoru maddesinin alınmış olmasını büyük bir eksiklik olarak görüyoruz. Milletimiz adına bu yetkiyi şimdi fiilen kullanıyoruz. Geçmişte Anayasa'da olmayan yetkileri fiilen kullanan birine Anayasa uydurulmuştu. Şimdi fiilen kullanacağımız yetkiyi, milletimizin Anayasa'mıza -bu duruma- ilk seçimlerde ortaya koyacağı güçlendirilmiş parlamenter sistem iradesiyle koyacağına inanıyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Güçlendirmek için yeni bir kolon, giriş lazım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal.

51.- *Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bu yetki millete aittir. Milletin aldığı bir şeyi konuşuyoruz dolayısıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen ve halk oylamasıyla da kabul edilen bir hususu bu şekilde "egzajere" etmek doğru değil.

Yine, İç Tüzük madde 66... Geçmişte bunun uygulamaları da var. "Kürsüdeki üyenin sözü ancak Başkan tarafından, kendisini içtüzüğe uymaya ve konudan ayrılmamaya davet etmek için kesilebilir.

İki defa yapılan davete rağmen, konuya gelmeyen milletvekilinin aynı birleşimde o konu hakkında konuşmaktan men edilmesi, Başkan tarafından Genel Kurula teklif olunabilir.

Genel Kurul, görüşmesiz işaret oyu ile karar verir."

Sayın Başkan, İç Tüzük geçmişteki uygulamalarla da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ben, birçok uygulamayı hatırlıyorum. Meclis başkan vekili ya da Meclis Başkanı kürsüdeki hatibi konuya davet eder ve eğer kürsüdeki hatip konu dışına çıkmaya devam ederse mikrofonunu keser. İç Tüzük bu konuda bu kadar hassasken burada fiilî bir gensoru oluşturulmaya kalkışılması doğru değildir; bunu Meclis Başkanlığının takdirine sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, uluslararası sözleşmelerde kürsüyü yöneten hiçbir başkan vekilinin konuşmacının sözünü kesmediğine, kendisinin de o usule aynen riayet edeceğine ve bir hakaret olana kadar konuşmacıların sözlerini kesmeyeceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Şu anda açıklamaları dinledim. Yalnız uluslararası sözleşmelerde -ben de eski bir milletvekiliyim, burada birçok arkadaştan daha deneyimliyim- hiçbir başkan vekili, kürsüyü yöneten, Meclisi yöneten Başkan hiçbir konuşmacının sözünü kesmemiştir ve genelde uluslararası sözleşmelerde de kendi kentleriyle ilgili problemler, Türkiye'deki problemler konuşulur. Ben de o usule aynen riayet edeceğim ve konuşmacıların sözlerini kesmeyeceğim bir hakaret olana kadar. Ki bahsettikleri konu bir dışişleri politikası zaten ve uluslararası sözleşmeleri görüşüyoruz. Onun için, biraz evvelki hatip de yirmi dakikalık konuşma süresi içerisinde bugün görüştüğümüz teklife sadece otuz saniyelik bir atıfta bulundu, geriye kalan on dokuz dakika otuz saniyesinde Türkiye'nin genel dış politikası hakkında konuştu. Onun için de konuşmacılar -bu Meclisin kürsüsü serbest bir kürsüdür- hakaret etmedikleri sürece kendi görüşlerini ifade edebilirler.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, İç Tüzük açık bu konuda, yoruma açık değil ki.

BAŞKAN – Sayın Ünal, isterseniz, arzu ederseniz tutumum konusunda bir şey isteyebilirsiniz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Geçmişte CHP Meclis Başkan Vekili Yılmaz Ateş'in uygulaması var.

BAŞKAN – O, Yılmaz Ateş'in takdiri; bu da benim takdirim. Ama dediğim gibi, tutumum konusunda şey isteyebilirsiniz.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ama İç Tüzük konusunda hüküm açıkken takdir olmaz ki Sayın Başkan.

BAŞKAN – Benim takdirim, tabii ki benim takdirim. Bakın, orada da açık açık belirtmiş, “Başkan davet eder.” diyor. Ben bu daveti uygun görmüyorum ve konuşmacıyı kürsüye çağırıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, uluslararası sözleşmelerde birçok defa Türkiye'nin güncel dış politika sorunları üzerine değerlendirmeler yaptık. Tabii ki gönül isterdi ki Anayasa'nın mülga 99'uncu maddesi yürürlükte olsaydı, burada hükümet olsaydı, burada bakanların yüzüne karşı, Türkiye'ye yaşatılan bu utancın anlamını, kapsamını konuşma imkânımız olsaydı milletin huzurunda. Bu imkânı aldığımız için böyle bir yol deniyoruz.

Ayrıca, çok haklısınız rahatsız olmakta. Yani bugün burada konuşacağımız konunun nasıl utanç verici bir konu olduğunu, nasıl bir rezillik olduğunu, Türkiye'nin tarihinde nasıl bir kara leke olduğunu

çok iyi biliyorsunuz, o yüzden rahatsız olmakta haklısınız, bunun farkındayım. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, Kaşıkçı dosyasının Suudi Arabistan'a devredilmesi olayında çok temel bir konu vardır, bunu hatırlatmak istiyorum. Bakın, bütün uluslararası raporlara göre, Türkiye'den yapılan açıklamalara göre, Birleşmiş Milletler raportörünün raporuna göre, birçok uluslararası basın kuruluşunun hazırlığına göre, bu olayda, bu vahşi cinayette Suudi yönetiminin parmağı vardır, Suudi yönetiminin delilleri karartma girişimi vardır. Bakın, ben size burada bunu kanıtlarıyla, örnekleriyle açıklayacağım. Onun için, farkındayım rahatsızlığımızın ve haklısınız rahatsız olmakta.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayır, siz şimdi niye rahatsız oldunuz?

YUNUS EMRE (Devamla) – Dinleyin, beni dinleyin.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yani siz niye şimdi rahatsız oldunuz? Daha önce hiç rahatsızlık ifade etmemiştiniz.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın milletvekilleri, şunun bilinmesi lazım: Bakın, buraya gelen, Türkiye'ye gelen, İstanbul'a gelen katliam çetesi diplomatik pasaportlarla gelmiştir, diplomatik kurye getirerek gelmiştir, diplomatik bir vasıtayla, bir uçakla gelmiştir.

Değerli arkadaşlar, bununla ilgili -birazdan detayına gireceğim meselelerin ama- şunun da bilinmesi lazım: Suudi Arabistan yönetiminin bu türden girişimlerinin ilk örneği de İstanbul'da olmamıştır. Geçmişte Fransa'dan, Hollanda'dan insanlar kaçırılmıştır, Mısır üzerinden Suudi Arabistan'a götürülmüştür. Bununla ilgili çok örnek vardır ama Türkiye'deki olayın kötülüğü, Türkiye'de bir insan çok vahşi şekilde öldürülmüştür ve burada -hatırlatmak istiyorum, tekrar hatırlatmak istiyorum- Suudi yönetiminin doğrudan dahil vardır.

Bakın arkadaşlar, ne oluyor? Bu katliamı yapmadan önce, "Aman, Türkiye ya da başka ülkeler buradaki Elçilik binasını, Konsolosluk binasını dinlerler, izlerler." diye katliamdan beş gün önce arama yapıyor Suudi yönetimi tarafından Konsolosluk binasında ve o aramayla, orada "böcek" diye tarif edilen dinleme cihazları tespit ediliyor; uluslararası raporlar bunu gösteriyor. Bunun üzerine Suudi yöneticiler ve oradaki katliam çetesi, son derece fütursuz şekilde, bütün detayları konuşarak bu katliamı ortaya koyuyorlar. Bakın, örneklerle belirteceğim niye bunun içinde Suudi yönetiminin etkisinin olduğunu. Aralarında şunu konuşuyorlar katliamdan önce: Bakın "Çantaya sığar mı?" diye soruyor. "1,80 boyunda bir adam bu, çantaya sığmaz." diyor. Bu ifadeyi başışlayın ama kayıtlarda olduğu için söylüyorum: "Kalçası, at kalçası gibi." diyor. "Kalçası, at kalçası gibi; çantaya sığamaz, parçalamamız lazım." diyorlar ve bununla ilgili çok özel bir uzman getiriliyor. İskoçya'da eğitim almış, sonra Avustralya'da bu işin ihtisasını yapmış yani insan bedeninin parçalanmasının ihtisasını yapmış bir kişi özel görevli olarak İstanbul'a bu kapsamda getiriliyor arkadaşlar. Arkasından, biliyoruz ki gelen ekibin içerisinde Suudi Velihaht Prensini koruma ekibinden 6-7 insan bulunuyor. Daha ne örnek verecek size bunun Suudi yönetiminin işinin olduğuyla ilgili?

Devam ediyorum. Değerli arkadaşlarım, CIA'in raporunda el Kahtani'nin -ve bu haberi Reuters gibi çok saygın bir basın kuruluşu da geçmiştir- "O köpeğin kafasını getirin." ifadesini kullandığı kayıtlarda bulunuyor arkadaşlar. Daha ne kanıt istiyorsunuz Allah aşkına?

Bakın, Birleşmiş Milletler bu konuyla ilgili bir raportör görevlendiriyor, çok kapsamlı 2 rapor var; ben tamamını okudum, ilgili arkadaşlarıma da verebilirim. Raportör bir Fransız, insan hakları konusunda çok uzman bir kimse, "Agnes Callamard" isimli bir hanımefendi; çok kapsamlı 2 rapor ortaya koyuyor. Utanç verici meselelerin hepsi burada kayıt altında, hepsi kayıt altında ve bu raportörün ifadesini dikkatinize sunmak istiyorum. Callamard diyor ki: "Bulgular net, Kaşıkçı cinayeti bir devlet cinayeti ve şu ana kadar Suudi Arabistan bu cinayet için bir bedel ödemedi." Bu kayıтта dururken, Birleşmiş Milletler Raportörünün bu ifadesi dururken Allah aşkına bu dosyayı Suudi Arabistan'a nasıl gönderirsiniz ya, bunu nasıl yaparsınız? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, bakın, Birleşmiş Milletlerin bu raporu gerçekten çok önemli bir rapor. Tekrar altını çizmek istiyorum: Suudi yönetiminin sorumluluğuna dikkat çekiliyor bu raporda. Suudi yetkililerin cinayetten sorumlu olduklarına dair güçlü kanıtlar bulunduğu dile getiriliyor, Suudi yetkililer hakkında soruşturma açılması söyleniyor. Bakın, katillerle ilgili "sınırlı" demiyor, "Suudi yetkililer hakkında

soruşturma açılmalıdır.” diyor, “Kişisel mal varlıkları dondurulsun.” diyor, “Ekonomik yaptırımlar uygulansın.” diyor. Allah aşkına, siz nasıl gönderirsiniz Suudi Arabistan’a bu dosyayı?

Değerli arkadaşlar, ayrıca, raportör şunu da ekliyor: “Suudi yetkililer cinayet sonrası delillerin yok edilmesi sürecine katkı sağlamışlardır.” diyor. Peki, bu rapordan sonra biz ne diyoruz? Sayın Dışişleri Bakanı çıkıyor, çok haklı, çok doğru bir şey söylüyor; Sayın Çavuşoğlu diyor ki: “Birleşmiş Milletlerin Kaşıkçı cinayetinin aydınlatılmasına, sorumluların hesap vermesine yönelik tavsiyelerini kuvvetle destekliyoruz.” Dışişleri Bakanlığının açıklamasının tam metni yanımda; sürem sınırlı, hepsini de okuyamıyorum. Bakın, Dışişleri Bakanı bunu söylüyor. Biz, onun için, Adalet Bakanı için de Dışişleri Bakanı için de Sayın Cumhurbaşkanı için de keşke burada hükümet sıraları olsaydı da bunu bir gensoru kapsamında konuşabilseydik diyoruz. Bunu söylemiş bir insan gidip Suudi Arabistan’la bu pazarlıkları yapabilir mi Allah aşkına? Bu olacak iş midir ya, bu olacak iş midir?

Peki, ya Sayın Cumhurbaşkanı ne diyor? Bakın, cinayetten birkaç hafta sonra Financial Times gazetesinde Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla yayınlanan bir yazı var, Cumhurbaşkanının yazısının başlığı şu: “Suudi Arabistan’ın hâlâ yanıtlanması gereken birçok soru var Cemal Kaşıkçı cinyeti hakkında.” Ve şu ifadeler Sayın Cumhurbaşkanının ifadeleri; katiller için bunu söylüyor, buraya gelen kişiler için söylüyor: “Bu kişilerin emirleri uygulamak için geldiğini biliyoruz.” “Kaşıkçı’yı öldür ve Türkiye’yi terk et.” Emrin de bu olduğunu söylüyor Cumhurbaşkanı, arkasından da şunu ekliyor: “Sonuç olarak, Kaşıkçı’yı öldürme emri Suudi Hükümetinin en üst makamlarından geldi.” Ya, bunu söyleyen bir Cumhurbaşkanı o dosyayı Suudi Hükümetine nasıl gönderir arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Ya, buna vicdanınız elveriyor mu? Elinizi vicdanınıza koyun, bu olacak iş mi ya, bu olacak iş mi Allah aşkına?

Değerli arkadaşlarım, Amerika Birleşik Devletleri’nin bir istihbarat raporu var. Bakın, Trump -hatırlayacaksınız, Veliht Prens için “Arkamı ben topladım.” demiş olan Trump, damadının ABD’deki fonu Suudiler tarafından finanse edilen Trump- bu ABD istihbarat raporunu saklıyor. 2019’da hazırlanan bu rapor, iki yıl sonra, 2021’de kamuoyunun ve basın önüne çıkıyor ve bu raporda, arkadaşlar, bu ABD raporunda deniliyor ki: “Suudi Arabistan Veliht Prensini, İstanbul Türkiye’de gazeteci Cemal Kaşıkçı’nın yakalanması ve öldürülmesine yönelik operasyonu onayladığını değerlendiriyor.” Aynı zamanda şunu da ekliyor: “2017’den bu yana ülkenin güvenlik ve istihbarat kuruluşları üzerinde mutlak bir kontrolü olduğunu ve Suudi yetkililerin bu tür bir operasyonu Veliht Prens onayı olmadan gerçekleştirmesinin çok düşük bir ihtimal olduğunu düşünüyoruz.” diyor. Ayrıca, yine -az önce söylemiştim yakın koruma ekibinden 7 kişinin bulunduğunu- Prens onayı olmadan böyle bir şeyin olamayacağını söylüyor ABD raporu. Ya, biz hep bunu söylüyoruz.

Peki, bu -Birleşmiş Milletler raporundan bahsettim- Birleşmiş Milletler raporunu yazan Madam Callamard’ın başına ne geliyor biliyor musunuz? 2021 yılında Birleşmiş Milletlerin bir toplantısında, Cenevre’de, İsviçre’de hanımefendi Suudi yönetimi tarafından tehdit ediliyor. Bakın, raportörün ifadesi şöyle: Üst düzey bir Suudi yetkili tarafından, dizginlenmemesi durumunda kendisiyle ilgileneceği tehdidi kendisine yapıyor. Diyor ki raportör: “Bu bir ölüm tehditidir. Ben bunu böyle anladım.” Arkadaşlar, bu insanlara, Birleşmiş Milletler Raportörünü ölümle tehdit eden insanlara Cemal Kaşıkçı dosyasını devrediyorsunuz. Hiç vicdanınız sızlamıyor mu Allah aşkına, bunu nasıl yapılabiliyorsunuz ya?

Değerli arkadaşlarım, çok kanıt var, konuşacak çok kanıt var ama dediğim gibi, sürem sınırlı, burada birkaç konuyu yine dikkatinize sunacağım. Bu olay, ne yazık ki Türkiye’nin özellikle aralık ayında yaşanan ekonomik buhran neticesi içine girdiği bu büyük darboğazın bir sonucu gibi görünüyor -ne yazık ki- çünkü Hükümetiniz buradan çıkışın yolunu, anlaşılın, Suudi sermayesinde görüyor. Bunu nereden anlıyoruz? Yine bunu bun kanıtlarıyla anlatacağım.

Bakın, uluslararası basında yer alıyordu; böyle bir konunun olduğu, Suudi Arabistan-Türkiye ilişkilerinin normalleşmesi bakımından Suudi Arabistan’ın böyle bir şart koştuğu yer alıyordu. Birtakım görüşmeler olduğu belirtildi, Pakistan’da da bazı görüşmeler yapıldığı yazıldı, çizildi. Ancak bir şey oldu arkadaşlar; bakın, ocak ayının başında durup dururken Arap basınında belli yazılar çıkmaya başladı, bu yazılarda şu söyleniyordu: “Türkiye’nin ekonomik durumu çok kötü. Böyle bir

durumda Suudilerin Türkiye'ye yardım etmesi için Kaşıkçı dosyası bir engeldir.” diye birden yazılar çıkmaya başladı. Örneğin, Londra’da yayınlanan el Arab gazetesinde -bütün kamuoyu, bu konunun ilgilileri kimler tarafından finanse edildiğini, nasıl bir gazete olduğunu bilirler- 4 Ocak tarihinde “Sıfır sorun stratejisinin Suudi nüshası” başlıklı bir yazı çıktı. Türkçe ve Arapça metinlerini de getirdim, ilgili arkadaşlarıma bunları verebilirim. Burada bunlar kayıt altına alındı. Aynı gün el Kuds el Arabi gazetesi –yine, nasıl bir operasyonel amaçla yayıncılık yaptığı bilinen bir kuruluşta- “Beklenen Erdoğan-bin Selman görüşmesi: Suudilerin şartı Kaşıkçı, Türkiye’nin önceliği ekonomi” başlığıyla çıktı ve şu ifadeler yer aldı örneğin: “Suudi Arabistan ise son yıllarda iki ülke ilişkilerindeki en büyük sorun olan gazeteci Cemal Kaşıkçı dosyasının kapatılmasına önem veriyor.” Böylelikle yönetiminize bütün mesaj açıklıkla ulaştırılmış oldu aslında, kapalı kapılar ardında söylenenler uluslararası basında yer aldı; tehdit, şantaj, adına ne dersiniz, önünüze konuldu. Peki, bundan sonra ne yaptınız? Çok açık, Adalet Bakanının üzerinde baskı kurdunuz. Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit Gül, vicdanlı bir insan olduğu için, bunu vicdanına yediremediği için, böyle bir kepezeliğin parçası olmak istemediği için görevinden ayrıldı. (CHP sıralarından alkışlar) Arkasından Sayın Bozdağ’ın görevi başladı. Peki, ben bunu niye anlatıyorum?

EROL KAVUNCU (Çorum) – Ne alakası var yani?

YUNUS EMRE (Devamla) – Dinleyin, anlatayım.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Ne alakası var ya?

YUNUS EMRE (Devamla) – Şimdi, dinlerseniz anlatacağım.

31 Mart günü savcılık dosyanın Suudi Arabistan’a gönderilmesiyle ilgili bir karar açıkladı. Aynı gün –aynı gün- Sayın Adalet Bakanı “Evet, bizim görüşümüz olumludur.” dedi. Ya, ben merak ediyorum, Adalet Bakanlarının Türkiye’de aynı gün açıklama yaptığı kaç olay oldu? Bir gün sonra, 1 Nisanda Adalet Bakanlığının olumlu görüşü yayımlandı; bir gün sonra, 7 Nisan günü, hafta sonunu çıkarsanız dört iş günü sonra -ki bakın, mahkeme hangi güne veriliyor, dört iş günü sonraya mahkeme veriliyor- 7 Nisan günü mahkemede dosyanın Suudi Arabistan’a devri kararı çıktı.

Arkadaşlar, bu acele niye Allah aşkına, bu acele niye? Sayın Cumhurbaşkanı’nın şubat ayında ihracatçılara söylediği, “Görüşmemiz gerçekleşecek, gideceğim.” dediği kayıtlarda bulunuyor. Şubat ayında gideceğini söylemişti, nisan oldu, hâlâ gidemedi; bayram için plan yapıldığı anlaşılıyor ve bütün bunların hepsi duruyor arkadaşlar, nasıl, hem basın üzerinden hem ikili görüşmelerde tehdit edildiğiniz çarşaf çarşaf bütün yabancı basında çıkıyor.

Değerli arkadaşlarım, peki, bu konularla ilgilenen insanlar, bu katliamı analiz etmiş, raporlar ortaya koymuş insanlar ne düşünüyorlar bu kararınız hakkında? Bunun yanıtını da vereceğim. Örneğin, az önce bahsettiğim Madam Callamard, bu raporu hazırlayan kişi diyor ki: “Türkiye, Cemal Kaşıkçı cinayeti davasını Suudi Arabistan’a devretmeye karar vererek bu davayı cinayetten sorumlu olanlara teslim ediyor.” Birleşmiş Milletler Raportörü, sizin çok beğendiğiniz, çok onayladığımız raporu yazan kişi bunu söylüyor. “Bu da ancak haksızlığın ve cezasızlığın galip geleceğinin garantisidir.” diyor. Arkasından Madam Callamard diyor ki: “Türkiye’nin bu korkunç cinayette adaletin sağlanmasına ve bu davanın asla siyasi hesaplara ve çıkarlara kurban gitmeyeceğine yönelik kararına ne oldu?” Ve devam ediyor: “Kendi topraklarında işlenen bir cinayetin davasını reddetmekle Türkiye suçun sorumlularına davayı bilerek ve isteyerek geri göndermiş oldu. Aslında, Suudi sistemi Türkiye’deki savcılarla iş birliği yapma konusunda defalarca yetersiz kaldığı için, adaletin bir Suudi mahkemesinde sağlanamayacağı çok açık.”

Peki, Suudi mahkemeleri hakkında bizimkiler ne diyor? Şu anda Anayasa Mahkemesi üyesi olan, o tarihte İstanbul Başsavcısı olan ve dosyayı doğrudan takip eden Sayın İrfan Fidan ne diyor biliyor musunuz bu dosya sırasında, dosya önüne geldiğinde? “Suudi Arabistan’daki savcı, katilin akrabası.” diyor. Bakın, bu haber Yeni Şafak gazetesinden, 13 Eylül 2020 tarihinde. “Savcı, katilin akrabası.” diyor İrfan Fidan ve devam ediyor, diyor ki: “Suudi Arabistan’da görülen davanın savcısı, şüphelilerin Suud ailesinden olduğunu söyledi.”

Bir haberden daha bahsedeceğim. Başsavcı “Kaşıkçı girer girmez öldürüldü. Suudi makamları iş birliği yapmadı.” diyor. Bunu İrfan Fidan söylüyor arkadaşlar, bu dosyayı takip eden İstanbul Başsavcısı

söylüyor, Suudi makamlarının nasıl bir tutum içinde olduğunu söylüyor. Bu burada dururken bu dosyayı siz nasıl Suudi makamlarına devredersiniz? Bu olacak iş mi, buna vicdanınız elveriyor mu arkadaşlar?

Değerli arkadaşlarım, yine uluslararası basında birçok haberde Türkiye'nin ekonomik durumu belirtiliyor. The Guardian'ın yaptığı bir dosya var, dehşet verici; katillerin lüks villalarda yaşadıkları fotoğraflarla ortaya konuluyor. Katillerin lüks villalarda yaşadıkları fotoğraflarla ortaya konuluyor. Ya, bu dosyayı nasıl verebiliyorsunuz arkadaşlar? Allah hakkı için, şu mübarek günde bunu nasıl yapabiliyorsunuz ya?

Değerli arkadaşlarım, işin aslına, özüne geliyoruz. İşin özünde şu var: Dünyada mantığı sadece menfaat olanlar böyle şeyler yapıyorlar. Bakın, az önce, başlangıçta söylemişim; Suudi makamları tarafından Hollanda'dan, Fransa'dan adam kaçırma girişimlerinin olduğunu söylemişim. Sonra bunların üzerine neyi gördük biliyor musunuz? Yargılamalara Fransız makamları, Hollanda makamları taraf olmuyorlar arkadaşlar, müdahillik talebinde bulunmuyorlar. Bunu inceleyen uzmanlar ne sonuca ulaşıyor biliyor musunuz? Birtakım Fransız ve Hollanda şirketlerinin Suudi Arabistan'da kapsamlı işler aldıkları sonuçlarına ulaşıyor, özellikle şu anda kuzeyde yapılmakta olan şehrin inşaatında çok kapsamlı işler aldıkları sonucuna ulaşıyor ya da Selman'a "Senin arkanı ben topladım." diyen Trump'ın damadı Kushner'in, Suudi sermayesiyle, Suudi finansıyla bir fon işlettiği sonucuna ulaşıyor. Şimdi, bunun üzerine, bu bilgiler üzerine Türkiye'de alınan bu kararın anlamının ne olduğunu düşünüyorsunuz?

Bir de size bir örnek vereyim mi 2020 yılından? Eskiden bu sıralarda oturan bir Genel Başkan Yardımcısı arkadaşınız, Yasin Aktay 2020'de "Niye Türkiye'de bu cinayeti işlemeye cüret ettiler?" diye soruyor, arkasından da şunu söylüyor: "Ortaya çıkarsa, en kötü ihtimalle 'Bunu belki parayla satın alırsınız.' diye düşündüler." Ne zaman söylüyor bunu? 2020 yılında söylüyor. Siz bugün yaptığımızdan çok farklı bir tutum içindeyken Yasin Aktay diyor ki: "Biz bunu Türkiye'de yaparız." diye düşündüler, en kötü ihtimalle de 'Türkiye satılık bir ülkedir, biz buna parayı veririz, kapatırız.' diye düşündüler."

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kapatamadılar işte. Teklif ettiler ve kapatamadılar.

YUNUS EMRE (Devamla) – Bugün ne oluyor? Bugün ne oluyor? Bunun yanıtını vereceksin, bunun yanıtını vereceksin, bırak! (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Türkiye bu konuda üzerine düşeni fazlasıyla yaptı. Bütün dünya susarken Türkiye konuştu bu konuda.

YUNUS EMRE (Devamla) – Bak, bu raporların hepsi burada duruyor.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Türkiye üzerine düşeni yaptı; fazlasıyla yaptı Türkiye.

YUNUS EMRE (Devamla) – Haksızlıktan sesin yükseliyor, ben bunun çok iyi farkındayım. Haksızlıktan sesin yükseliyor; bırak bunları, bırak.

BAŞKAN – Sayın Emre, karşılıklı konuşmayalım, Genel Kurula hitap edelim lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Ayrıca, Yeni Şafak gazetesi, Sabah gazetesi, Takvim gazetesi, biliyor musunuz, bu devir işleminden sonra bir haber yapmadılar. Sen niye bağıırıyorsun? Bunu Sabah gazetesine söylesene, bir haber yapmadılar. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sen bu konuyla niye bu kadar ilgilisin? O gün tek kelime konuşmadın, bugün neden bu kadar ilgilisin bu konuyla?

YUNUS EMRE (Devamla) – Hani üstü örtülüyordu? Üstünü örten sizsiniz; bir haber yapmadınız. Bırak, bırak, boş lafları bırak!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Birdenbire neden Kaşıkçı aşkınız depreşti sizin?

YUNUS EMRE (Devamla) – Boş lafları bırak! Biz bu işleri çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Emre, Genel Kurula hitap edelim lütfen.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kaşıkçı'yı niye bu kadar çok sevmeye başladınız bir anda?

YUNUS EMRE (Devamla) – Biz bu işleri çok iyi biliyoruz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ayıp, ayıp!

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin, buyurun.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkanım, Genel Kurula hitap edeceğim.

Cesaretin varsa çıkarsın kürsüye, tek tek bunlara yanıt verirsin. Bir yanıtın yok.

BAŞKAN – Sayın Emre, karşılıklı konuşmayalım.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ben konuşmanın bitmesini bekliyorum. Cesaretimi sorgulayamazsın!

BAŞKAN – Sayın Ünal...

YUNUS EMRE (Devamla) – Bir yanıtın yok, bir yanıtın yok; bırak bunları.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Cesaretimi sorgulayacak en son adam sensin!

BAŞKAN – Sayın Ünal...

YUNUS EMRE (Devamla) – Ben biliyorum, biliyorum.

Bak, kişisel bir tartışmanın içine çekme.

BAŞKAN – Kişiselleştirmeyelim lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Benim meselem seninle değil, benim meselem bu düzenle kardeşim, bunu da bil! Tamam mı?(CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Meseleyi kişiselleştirme.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sen benim muhatabım bile değilsin; bırak, beni dinle!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sen düzenle ilgili olsan devletin aldığı uluslararası bir karara bu şekilde yaklaşmazsın!

YUNUS EMRE (Devamla) - Şimdi, değerli arkadaşlar, başa dönüyorum. Türkiye’de bu yapılan olay...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

YUNUS EMRE (Devamla) – İbretle izliyorum sizi, ibretle izliyorum. Yazıklar olsun, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sana yazıklar olsun!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Hakaret etme.

YUNUS EMRE (Devamla) - Yazıklar olsun, yazıklar olsun!

BAŞKAN – Sayın Emre...

YUNUS EMRE (Devamla) - Petrodolarlar için yapıyor bunlar, biz bunları biliyoruz, biz bunları biliyoruz.

Sayın milletvekilleri, Türkiye’de çok ayıp bir şey oluyor bugün. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Anlatacağımı anlat, hakaret etme.

YUNUS EMRE (Devamla) - Sayın Başkan, bu şartlarda...

BAŞKAN - Devam edin, Genel Kurula hitap edin.

YUNUS EMRE (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye’de çok ayıp bir şey oluyor; Türkiye’de işlenen bir cinayetin üzeri kapatılıyor, bunu Birleşmiş Milletler Raportörü de söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Bildirileri büyükelçilere düzelttirmeyi biliyorsunuz değil mi?

BAŞKAN – Siz devam edin.

Lütfen Genel Kurula hitap edin, tamamlayın lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkan, konuşacak çok şey var ama son bir dakikada şunu söyleyeyim: Bakın, bu kitabın yazarı bir Türk gazeteci, Ferhat Ünlü. Ne yazık ki gazetesinde de olaydan sonra bir haber çıkmadı ama bütün detayları aslında burada var. Bakın, benim bu olayı en iyi öğrendiğim üç kaynaktan biri Birleşmiş Milletler raporlarıdır, biri bu Ferhat Ünlü’nün kitabıdır ve biri de bir gazetecinin, yabancı gazetecinin, “Rugman” diye bir adamın kitabıdır.

Ben üzülüyorum arkadaşlar. Bakın, bunları siz gündeme getirdiniz, doğru. İstihbarat görevlilerinin, polis arkadaşlarımızın, adliye mensuplarının ben tek tek hepsinin alınından öpüyorum; gerçekten çok önemli bir iş yaptılar. Ama bu olaydan sonra, bunun bu şekilde üzerinin kapatılması vicdanımıza sığıyor mu arkadaşlar, vicdanınıza sığıyor mu?

EROL KAVUNCU (Çorum) – Kim kapatıyor ya? Suudi Arabistan’da devam edecek, kapatılmıyor.

YUNUS EMRE (Devamla) - Ben bunu sormak istiyorum, bunun bir yanıtı varsa lütfen buyurun anlatın.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Kapatılmıyor, Arabistan’da devam edecek.

YUNUS EMRE (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, örnekleriyle anlattım. Birbirimizi kandırmayalım, dürüst olalım. Bakın, siyasetin en temel unsuru dürüst olmaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, teşekkür ediyoruz.

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkanım, kusura bakmayın, selamlamak istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, doğrudan Sayın Ünal engel oldu konuşmasına.

BAŞKAN – Peki, bir selamlama yapın lütfen, selamlayın lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) – Biz ilkokulda ne derdik, “Türküm, doğruyum, çalışkanım.” derdik değil mi? Ya, biz daha çocuklukta “doğruluk, doğruluk” diye büyütülen bir nesil değil miyiz Allah aşkına? Ya, bu, doğruluğa sığar mı arkadaşlar, katillerin eline dosyayı göndermek doğruluğa sığar mı arkadaşlar? Bunu nasıl yapıyorsunuz; ayıp değil midir bu memlekete, bizim tarihimize yazık değil midir? Biz onurlu bir milletiz, bize bu yakışıyor mu değerli arkadaşlarım?

EROL KAVUNCU (Çorum) – 50 seferdir aynı şeyi tekrar ediyorsun ya!

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sonuç olarak gelin, yol yakınken dönelim. Bakın, Türkiye’de devir değişir, bu dosyalar tekrar açılır, mahcup olursunuz; Adalet Bakanı, Dışişleri Bakanı, Sayın Cumhurbaşkanını bu olaydan sorumlu olurlar, bu dosyalar açılır. Türkiye’ye bu kötülüğü yapmayın, lütfen Türkiye’ye bu kötülüğü yapmayın. Türkiye’nin şanlı bir tarihi var, gurur duyduğumuz bir tarihi var; tarihimize bu kara lekeyi sürmeyin arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre’nin 189 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli üyeler; Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuya ilgisini açıkcası böyle tebensümle izliyorum. Türkiye Cumhuriyeti devleti, Kaşıkçı olayında üzerine düşeni fazlasıyla yapmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Amerika Birleşik Devletleri Başkanı çıkıp “Benim Suudi Arabistan’la 100 milyar dolarlık anlaşmam var, bunu tehlikeye atamam.” derken Türkiye Cumhuriyeti devleti, Kaşıkçı meselesini bütün dünyanın gündemine taşımıştır. Burada konuşan hatip neden bir kere olsun ABD’yle ilgili, Fransa’yla ilgili, İtalya’yla ilgili, “özgür dünya”yla ilgili tek bir eleştiri getirmeyip bu konuyu dünyanın gündemine taşıyan Türkiye’yi eleştiriyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ben söyledim onları, ben söyledim.

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Türkiye bu konuda üzerine düşeni fazlasıyla yapmıştır. Bugün geldiğimiz noktada uluslararası soruşturmaların devri ve bunun hukuki altyapısı bellidir. Türkiye gereğini yapmıştır ve şu anda da ortada bir fail bulunmamakta, yargılanan bulunmamakta ve hukuk temelinde de bu dosyada maksat hasıl olmuş ve dünyanın gündeminde bu konu gerektiği gibi bütün delilleriyle konuşulmuş, bütün delilleri Türkiye sağlamıştır, bütün delilleri dünyaya Türkiye servis etmiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Doğru.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bakan Gül neden istifa etti, Bakan Gül; buna cevap ver sen. Bakan Gül neden istifa etti?

MAHİR ÜNAL (Devamla) – Fakat siz iç hukuk ile uluslararası hukuku birbirine karıştırıyorsunuz, devletin aldığı pozisyon ile siyasi pozisyonları birbirine karıştırıyorsunuz; devletinize bunu yapmayın, devletinizi uluslararası alanda bu duruma düşürmeyin, yazıktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bizimle hesabınız bizimledir, hesabınızı bizimle görün, uluslararası alanda Türkiye Cumhuriyeti devletini bu hâle getirmeyin. (CHP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Siz Prensi savunuyorsunuz, biz Türkiye’yi savunuyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Mahir Ünal normalde tahammüllü, bir nezaket çerçevesinde olan...

EROL KAVUNCU (Çorum) – Kişiselleştirme ya!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Nezaketsiz bir ifade kullanmadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...hele hele, konuşan hatibe oturduğu yerden laf atmak gibi bir işe hiç girişmeyecek biriyken bu tutumunu, bu tavrını suçluluğun telaşı olarak nitelendiriyorum. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Hakaret ederse laf atar tabii ya!

EROL KAVUNCU (Çorum) – Ne alakası var ya!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sen her zaman laf attığında suçlu musun?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Ha, Kaşıkçı’yı ben öldürdüm(!) Kaşıkçı’yı ben öldürdüm, doğru söylüyor(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ancak kendisinin yapmış olduğu kürsü konuşmasında “Türkiye Cumhuriyeti devletine bunu yapmayın, uluslararası alanda küçük düşürmeyin.” diyerek Cumhuriyet Halk Partisinin kurumsal kimliğine doğrudan sataşmıştır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Her zaman yapıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İç Tüzük 69’a göre cevap hakkı talep ediyoruz. Uygun görmeniz durumunda Sayın Yunus Emre kullanacak.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakika, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim lütfen.

EROL KAVUNCU (Çorum) – Türkiye’yi küçük düşürmeyi her zaman yapıyorsunuz, her zaman.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii, senin kadar düşürmeyelim daha.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sizin kadar kimse yapamaz.

4.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre’nin, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Arkadaşlar, bakın, bu kürsüde ben söyledim, Hollanda’nın, Fransa’nın tutumuyla ilgili eleştirileri ben gündeme getirdim; yapmayın. Trump’ın kendisiyle, damadıyla ilgili olayları ben söyledim bu kürsüde. Bana bunu nasıl söyleyebilirsiniz Sayın Ünal? Bana bunu nasıl söyleyebilirsiniz? Aynen iade ediyorum.

Ayrıca, arkadaşlar “Devlete bunu yapmayın.” dediniz. Bakın, biz şunu kayıtlara geçirmek istiyoruz: Devlet ayrı, şu anda Türkiye’de yönetimde bulunanlar ayrı. Bunların hepsinin devlette kaydı vardır, bunu bilin. Devletin...

SALİH CORA (Trabzon) – Uluslararası hukuktan haberin var mı? Nasıl yargılama yapacaksınız?

YUNUS EMRE (Devamla) – Ben az önce boşuna söylemedim o istihbarat görevlilerinin, o polis arkadaşlarımızın, o adliye görevlilerinin alından öpüyorum diye...

SALİH CORA (Trabzon) – Yargılamayı nasıl yapacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Cora, lütfen...

YUNUS EMRE (Devamla) – ...ben boşuna söylemedim, boşuna söylemedim. Bunu da kayda geçirmek istiyorum.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Failler olmadan nasıl yargılama yapacaksınız?

YUNUS EMRE (Devamla) – Ayrıca, değerli arkadaşlarım, Türkiye’de kamu görevlileri -az önce ifade ettim- üzerlerine düşeni yapmıştır; doğru. Problem sizin şu anda yapmaktaki olduğunuzdadır, bunun altını çizmek istiyorum, şu anda yapılandadır.

Ve yine, şunu da belirtmek istiyorum: Ya, bu dosyayı baştan biz bilmiyor muyduk zaten bütün katillerin kaçmış olduğunu.

SALİH CORA (Trabzon) – Tamam, takip ettik.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Her şeyi ortaya çıkardık.

ORHAN SÜMER (Adana) – Devletin görevi, gerçeği ortaya çıkarmak.

YUNUS EMRE (Devamla) – Dört sene geçtikten sonra mı dosyayı devretmeye karar verdik?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Her şey ortaya çıktı.

YUNUS EMRE (Devamla) – Arkadaşlarım, bakın, komik duruma düşmeyin, komik duruma düşmeyin, ciddiyetle meseleleri biz ele alalım, Meclisin saygınlığına gölge düşürmeyelim.

SALİH CORA (Trabzon) – Soruşturma yaptık, süreç takip ediliyor.

YUNUS EMRE (Devamla) – Arkadaşlarım, son olarak şunu da belirtmek istiyorum: Türkiye’de bu yaptığı işle Suudi gizli servisi de Suudi devleti de Türkiye’ye büyük bir hasımlık yapmıştır.

SALİH CORA (Trabzon) – Türkiye’ye kurulan bir tuzak ifşa edildi orada, daha ne olsun.

YUNUS EMRE (Devamla) - Türkiye’de devleti tanıyan, bilen insanlar da bu hasımlığın kapsamının ne olduğunu bilir, bunlar bu kayıtlarda vardır. Bu iktidar değişecektir, emin olun iktidar değişecek ilk seçimlerde ama Türkiye’ye karşı yapılan bu hasımlığın hesabı sorulacak. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin yapmanız gereken, dosyayı iade etmek değildi, Suudi yöneticileri hakkında yaptırım kararları çıkartmaktı. Bunu yapsaydınız işte, ben bu kürsüden sizi tebrik ederdim arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkürler.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (Devam)*

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Yürüyüşü bile tahrik içeriyor ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Mübarek Ramazan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Daha başlamadan... Bunu anlamakta güçlük çekiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Diyor ki: “Yürüyüşü bile tahrik ediyor.” Bu da herhâlde önemli bir başarı olsa gerek.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, bu konuyu konuşmak zorundayız. Bu konuda sinirlenmeye, laf atmaya hiç gerek yok. Değerli Hocam da ben de Türk hukukundaki, uluslararası mevzuattaki, anlaşmalardaki maddeleri, hükümleri burada söyleyeceğiz. Yalnız, Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği iki şey önemli. Birincisi; dedi ki: “Cumhuriyet Halk Partisinin bu olaya yaklaşımını, ilgisini tebessümle izliyorum.” ama ben AKP Grubunun ve iktidarın bu olaya ilgisizliğini ibretle izliyorum, onu söyleyeyim Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar) İkincisi; “Türkiye Cumhuriyeti’nin dünyadaki duruşuna saygı gösterin.” dedi. Zaten biz saygı gösterdiğimiz için bu mücadeleyi veriyoruz. Bakın, bir Alman gazeteci vardı, yargılanıyordu “Alamazlar.” dedi Beyefendi. Aldılar mı? Bir rahip vardı “Hadi, alın bakalım.” dedi. Aldılar mı? Bu olayda “Suçluları biliyorum. Türkiye’de işlendi. Bilgi almak istiyorlarsa, dinlemek istiyorlarsa gelsinler, biz onlara bilgileri, resimleri, kayıtları dinlettirelim ama bu millet enayi değil. Vermeyiz.” dedi. Verdiler mi?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Suçluları mı verdiler?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Peki, şimdi soruyorum: Enayi miyiz biz? Seksen dört milyon enayi mi? İşte, biz, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu duruma düşmemesi için burada konuşuyoruz, bu mücadeleyi veriyoruz. Bakın, değerli arkadaşlar, İstanbul'un göbeğinde bir gazeteci lokma lokma doğranıyor. Bir ekip geliyor, kim var bu ekipte? Adli tıp uzmanı var, testereci var, yarbay var, tuğgeneral var, Prens'in koruması, Kralın koruması var; var da var. İki otele gece yerleşiyorlar, öğlene doğru olay gerçekleşiyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Nasıl çözdünüz bu olayı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, akıl tutulması yaşıyorum, bir Konsolos on dört gün sonra serbest bırakıldı, Konsolos serbest bırakıldı. Viyana Sözleşmesi'nin 41 ve 43'üncü maddeleri net "Eğer suçüstü bir durum varsa, göreviyle ilgili bir suç yoksa derhâl alacaksınız, yargılayacaksınız." diyor. On dört gün sonra bu Konsolos ve Suudi yetkililer -adam kesildi, bavullara koyuldu, adam gitti- dediler ki: "Ya, Kaşıkçı iki saat sonra çıktı gitti buradan." Çünkü bir tuğgenerale sakal yaptılar, öldürülen o gazetecinin kıyafetlerini giydirdiler ve böyle bir algı yarattılar.

Şimdi, bakın bu Konsolosun fiilî ve fikrî bir şekilde bu suça iştirak ettiği bir gerçek mi? Gerçek beraberce yapıyorlar bunu. Ya, niye yolluyorsunuz, ya, neden yolluyorsunuz, ben merak ediyorum. Türkiye Cumhuriyeti bu kadar âciz bir ülke olamaz; bu duruma düşürüyorsunuz bizi. Neden yolluyorsunuz arkadaşlar? Yolladığımız ülkenin, dosyayı yolladığımız ülkenin, lütfen, hukukuna bakın. 5 sanık idam cezası aldı, doğru mu? 3 sanık yirmi dört yıl ceza aldı? Sonra Kaşıkçı ailesinin yakınları şikâyetten vazgeçtiği için idam cezaları kaldırıldı.

Türkiye Cumhuriyeti, 1926'da Ceza Kanunu'nu kabul etti. Bizde kamu gücü, kamusalılık önemli; onlarda kısas önemli. Nasıl böyle bir ülkeye bu dosyayı teslim edebilirsiniz? Bizim Türk Ceza Kanunu'nda, cinayet suçlarında şikâyetten vazgeçtiğimiz zaman dosya düşüyor mu? Ama orada düşüyor bakın.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, kamu adına takip ediyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Gelelim... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bir dakika, onu da söyleyeyim. 6706 sayılı Ceza Kanunlarında... Adli İşbirliği Kanunu'nun 24'üncü maddesi ne der? Delillere bakar, suç nerede işlenmiş ve dünyada genellikle, yüzde 95 böyledir, suçun işlendiği yer dosyayı talep eder. Yani biz ne yapmışız? Suudiler bunu talep etmiş ve vermişiz, bu olacak şey mi?

Diğer bir durum -ben çok merak ediyorum bakın- Abdulhamit Gül'den böyle bir talepte bulundunuz mu, Abdulhamit Gül "Olmaz." dedi mi? Çünkü 11. Ağır Ceza Mahkemesi bu kararı verdiğinde şu Adalet Bakanı olumlu görüş verdi. Abdulhamit Gül ne dedi, ben burada size soruyorum: "Hayır." dedi, "Olmaz." dedi, "Rezil oluruz." dedi, "Bunu anlatamayız dünyaya." dedi; olur mu arkadaşlar, olur mu?

Şimdi, bakın, Arabistan size ne vadetti bilemem, Arabistan'la, Suudilerle nasıl ilişkiler içerisindeyiz bilemem. Bir kamu hukukçusu olarak benim bildiğim bir şey siz Türk yargısını ve mahkeme kararlarını uluslararası ilişkilerde pazarlık konusu yapamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Eğer pazarlık konusu yapsaydık en başta yapardık bunu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Eğer bir şeyi konuşacaksak bu ülkede mahkemelerin bağımsızlığını konuşacağız. Benim ülkemizin Cumhurbaşkanı, Türkiye'deki önemli dosyalarda "Vermem." de diyemez, "Veririm." de diyemez. Bu ülkenin en küçük ilçesindeki bir sulh ceza mahkemesi hâkimi bile "Bir dakika, Beyefendi." demeli, yürütmeye göre karar vermemeli. Ben Adalet Bakanını anlıyorum, sizleri anlıyorum. Sizler bir ileri dört geri. Geri vitesiniz meşhur sizlerin ama 11. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı ve üyeleri, bu kararı nasıl verebiliyor? Nasıl verebiliyor, değerli arkadaşlar?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin hiç vites ayarınız yok.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bak böyle konuşma, bak insanları bu şekilde yargılayamazsın, burada bulunan milletvekillerini bu şekilde yargılayamazsın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Grup Başkan Vekili ne olur, lütfen laf atmayın.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sizin vites ayarınız yok bir defa!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Yapma lütfen, yapma!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir başlarsak ben bir tane hatibini konuşurum. Böyle bir şey yok! Grup Başkan Vekili laf atar mı ya! Grup ne yapar o zaman sen böyle yaparsan?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Siz bir şey söyleyecekseniz Suudilere söyleyin, o mahkemeye söyleyin lütfen, lütfen.

Bir sefer, Türkiye Cumhuriyeti mahkemeleri bağımsızdır, özgürce karar vermek zorundadır. Artık biz bu ülkede bu mahkemelerin kararlarından önce Cumhurbaşkanının tahminlerini, Cumhurbaşkanının mahkemelere vermiş olduğu ayarları duymak istemiyoruz. “Enayi” mi diyorsunuz bu millete? Bir kez daha soruyorum: Dosya nerede? Nerede dosya? “Vermem.” dedi bu ülkenin Cumhurbaşkanı, kayıtlarda var. Enayi miyiz biz, enayi mi? 84 milyonu enayi yerine mi koyuyorsunuz siz? Demedi mi? Sayın Grup Başkan Vekili, çıkın, burada söyleyin, Cumhurbaşkanı bu dosyayla ilgili ne söyledi? Ki söylemesi de yanlış, ki konuşması da yanlış. Çünkü eğer ki bir dosyada soruşturma, kovuşturma başlamışsa ne sen ne ben ne Cumhurbaşkanı ne Meclis Başkanı yorum yapamaz ama yapıyorsunuz ama sonra geri dönüyorsunuz. E, bu olacak şey mi? Bu olacak şey mi?

Bakın, Türk Ceza Kanunu’nun 8’inci maddesi, Viyana Sözleşmesi’nin 41 ve 48’inci maddeleri, adli suçluların iadesiyle ilgili yasamızın 24’üncü maddesi net; burada büyük bir hata yapılmıştır, burada büyük bir yanlış yapılmıştır, Türkiye Cumhuriyeti, dünya nezdinde küçük düşürülmüştür. Bununla ilgili bir özür, bir düzeltme borcunuz var; buna sinirlenmeyin.

Bir kez daha söylüyorum: Suudilerin hukukuna bir bakın, evrensel hukuk prensipleri var mı, insan hakları var mı? Ya, her şeyi geçiyorum, adli yazışmalar yapıldı mı, Adalet Bakanı bunu açıklamıyor. İdam cezası olan bir ülkeden bahsediyoruz, dosyayı iade ediyoruz, Türkiye’de idam cezası yok, uluslararası mevzuat net; idam etmeme garantisini istediniz mi? Ya, bunları bile yapmadınız, bu kadar özensizlik olur mu?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Elimizde sanık var mı? Sanığı mı iade ediyoruz biz, elimizdeki sanıkları mı iade ediyoruz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, sanık olmasa da elinizde dosya var. “Deliller nerede?” diyorsunuz; bu adam nerede kesildi, bu adam nerede doğandı, bir uçak dolusu insan nereden geldi, nereden geldi yani elimizde sanık var mı? Zaten elinde sanık varsa da bırakıyorsan yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar) Elimizde sanık da varsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Diplomatik pasaportla gelmiş, gitmiş; ne yapabiliriz?

BAŞKAN – Sayın Başarır, tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ha, bir onu yapmadığınız kaldı, bir de isterseniz elimizde olan sanıkları, bu ülkede suç işleyen suçluları hangi ülke isterse paket yap, yolla; öyle mi? Yani siz bir hukukçusunuz, siz tecrübeli bir insansınız, ne demek “Elimizde sanık var mı?” Zaten sorun bu.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayır, “idam şartı” dedin “idam şartı”; onun için diyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ha, elinde bir sanık vardı, Konsolos nerede? Konsolos nerede, çık söyle. (CHP sıralarından alkışlar) Konsolosu niye bıraktın? Dışişleri Bakanı, Adalet Bakanıyla iş birliği içerisinde olsaydı -MIT ve polis görevini yapmış, dosyayı hazırlamış, önüme koymuş- bırakabilir miydiniz? Bakın, siz bu suçluları göz göre göre suçun faili olan Suudi Prens yönetimine verdiniz. Bu, bir suçtur, yeri ve zamanı geldiğinde hesap vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gensoru olsaydı kabul edilmemişti, herkes kabul verdi.

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurun Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Uzun süredir beklediği anlaşılın anlaşmalar peş peşe Genel Kurula gelmekte, bizler de genellikle uygun bulduğumuzu beyan etmekteyiz, görüşlerimizi belirterek, eleştirilerde bulunarak katkı sağlamaya çalışmaktayız. Atatürk’ün değişik zamanlarda ifade ettiği dış siyasetle ilgili üç sözünü hatırlatarak başlamak istiyorum: “Dış siyaset, iç kuruluş ve iç siyasete dayandırılmak zorundadır. Yani iç kuruluşun kaldıramayacağı genişlikte olmamalıdır, yoksa hayalî dış siyasetler peşinde dolaşanlar, dayanak noktalarını kendiliğinden kaybederler.” “Komşularıyla ve bütün dünya devletleriyle iyi geçinmek Türkiye siyasetinin esasıdır.” ve “Türk Cumhuriyeti’nin en esaslı ilkelerinden biri olan ‘Yurtta barış, dünyada barış.’ amacı, insanlığın ve uygarlığın refah ve ilerlemesinde en esaslı etken olsa gerektir.” demek suretiyle büyük bir öngöründe bulunmuştur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti, gelecek yıl, 2023’te 100 yaşına girecek. Adalet ve Kalkınma Partisinin birçok yetkilisi değişik zamanlarda kendi iktidarlarından önceki dönemi “eski Türkiye” sonrasını “yeni Türkiye” olarak nitelendirmektedirler, teknolojik gelişmelerden yana ne varsa kendileriyle ülkemize getirildiğini, ekonomik açıdan çok başarılı işler yaptıklarını, kimsenin nankörlük etmemesini açıkça ifade etmektedirler; sağlık, eğitim, adalet, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi pek çok konuda dünyaya örnek olacak ilerlemeler kaydedildiğini de söylemektedirler.

(Uğultular)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Nuhoğlu, bir saniye lütfen, sürenize ilave edeceğim.

Sayın milletvekilleri, lütfen yerlerinize oturun, kürsüde konuşmacı var. Sayın Grup Başkan Vekilleri, ayaktaki Grup Başkan Vekilleri, sayın milletvekilleri; siz oturana kadar süreyi konuşmacıya ilave edeceğim; beklıyorum.

Evet, buyurun.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Diğer taraftan, bazıları, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi’nde danışman sıfatıyla görevli olanlar, bazıları partinin değişik organlarında görev yapanlar, bazıları da partiye destek veren fesli meczup gibi kendine özel görev biçenler o kadar cesur sözler söylediler ki yeni Türkiye’yi yüz yıl öncesinin Türkiyesine döndürmek istediklerini söylemekten bile çekinmediler. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Reklam arasının bittiğini, yirmi yıllık iktidar dönemlerinde elde ettikleri imkânlarla cumhuriyetin ilanından önceki döneme, bir başka ifadeyle, 100’üncü yılda “2023 lider ülke Türkiye” sloganıyla gerçek fikirlerini gerçekleştirerek Atatürk öncesi döneme dönebileceklerini ima etmektedirler.

Özledikleri ve geri getirmek istedikleri döneme ait önemli olayların başında, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kaldırılmış olan hilafet gelmektedir. Diğer bir özelemleri de Arap harflerine dönülmesidir. Üniter yapımıza kastederek yeni başkent, yeni dil, yeni devlet kuracaklarını bile ifade etmektedirler. Danışman sıfatıyla çok önemli şahsiyetlerin defalarca dile getirdikleri görüşlerdir bunlar;

bu söylediklerim hayal ürünü değildir değerli arkadaşlar. Şimdilik padişahlığı değil, sadece hilafeti getirmek istiyorlar.

Ben, şimdi, çok özledikleri son halifeyle ilgili bir resmî evrakı paylaşmak istiyorum. Millî Mücadele'ye karşı bütün iş birlikçileri cesaretlendiren son halife Vahdettin, padişahlık sıfatını kaybedince, yüz yıl önce, 1922'de Dolmabahçe açıklarında demirlemiş olan, İngiliz donanmasına ait Malaya zırhlısına binerek ülkeden kaçmıştır. Bu kaçma eylemi son derece yüz kızartıcı bir mahiyette gerçekleşmiştir. Vahdettin, işgal orduları komutanı Harington'a ilettiği talepte "İstanbul'da hayatımı tehlikede gördüğümden İngiltere devletfahimesine iltica ve bir an evvel İstanbul'dan mahalliahara naklimi talep ederim efendim." diyerek İngiltere'ye sığınma ve ülkeden kaçma acizliğinde bulunmuştur. Harington, padişahın kendi isteğiyle kaçmış olduğunu yani iradesi dışında kaçırılmış olmadığını göstermek için bu talebi yazılı olarak istemiştir. İstek yerine getirilmiş ve dünya tarihinde ihanetin belgesi olarak yerini alan bu yazılı belgenin altında "Halife-i Müslimin Mehmet Vahdettin" ismi yer almıştır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Sormak isterim, özlenen halife bu mudur?

Onların "eski Türkiye" dedikleri, kendi iktidarlarından önceki Türkiye'de devlet yönetiminde bulunan herkes Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesine ve kurucu iradesine bağlıyken yeni Türkiye'de ABD ve Britanya devletlerine bağlılık yemini ederek oraların vatandaşı olanlar devlet yönetiminde görev almıştır. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) İbretiâlem olması için o yeminleri burada zikredeceğim, zikredeceğim ki Türk çocuklarından Andımız'ı yasaklayanlar utanma duyguları varsa utansınlar. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) İşte, iktidarın önemli bir bakanlık koltuğunda uzun süre oturan Britanya vatandaşının yemini: "Ben Mehmet... Samimi ve doğrulukla deklare ederim ki İngiliz vatandaşı olduğumda Majesteleri Kraliçe II. Elizabeth'e ve varislerine bağlı kalıp yolunda ilerleyeceğim." Şimdi de iktidar partisi kadrolarında ABD vatandaşı olanların ettikleri yemini paylaşıyorum: "Burada, önünüzde, şimdiye kadar tabiiyetinde bulunduğum her türlü devlet tabiiyeti ve egemenliğini reddettiğime, bundan böyle ABD Anayasası'nı ve yasalarını iç ve dış düşmanlara karşı savunacağıma, ABD'ye bağlılık ve sadakat göstereceğime, kanunun gerektirdiği hâllerde ABD ordusuna hizmet vereceğime, kanunun gerektirdiği durumlarda sivil yönetim altında ulusal önemi olan işlerde çalışacağıma ve bu yükümlülükleri özgür bir şekilde, akıl sağlığım yerinde ve samimi olarak üstleneceğime yemin ederim. Tanrı yardımcım olsun."

Değerli milletvekilleri, o ülkelerin vatandaşı olmak için bu yeminleri edenler, Türkiye Cumhuriyeti devletine vatandaşlık mensubiyeti duygusu taşıyabilirler mi artık? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Buldukları yeni ülke vatandaşlığından ayrılmış olsalar bile -ki duymadık ayrıldıklarını- elbette Türklük şuuru ve gururu taşımaları asla mümkün değildir. İşte, onun için, yirmi yıllık iktidar dönemi sonunda ülkemiz her konuda bocalamaktadır. Yeni Türkiye partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle tıkanmıştır, artık yürüyemez. Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devletiydi, kararnameyle yönetilen bir devlet oldu. Anayasa'ya bağlı kalacağına dair namusu ve şerefi üzerine yemin edenler, yeminlerini sürekli çiğnemekten geri kalmamışlardır. Anayasa'ya aykırı kanunlar, kanunlara aykırı yönetmelikler, genelgeler, tebliğler pervasızca yayınlanmakta ve uygulanmaktadır. "Sen yık, mahkeme kararı bizim arkamızdan gelsin." diyen bakanlar bile var. Bakanlar Kurulu zaten yok, yasal dayanağı olmayan Kabine var. Başbakan olmayınca da Başbakanlık rolünü üstlenen var. Müsteşarlar yok, devletin hafızası yok ediliyor, planlamaya gerek bile duyulmuyor. Bu gidişat artık sona ermelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bütün bu serzeniş, arayış ve gayretlerimizin sadece siyasi bir mesele olmadığı, ülkenin ve Türk milletinin geleceğiyle ilgili var olma meselesi olduğu anlaşılmalıdır. Çare sandığıdır. Sandık kurulduğu gün Türk milletine umut ışıkları doğacaktır, partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin kara bulutları dağılacak, Türkiye Cumhuriyeti devleti kurucu iradeye uygun olarak kuruluş felsefesine geri dönecek; eskisi, yenisi olmayacaktır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Türk milleti de bu vatan da ilelebet hür ve mutlu yaşayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, size borcum var.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Bu konudaki inancımı ettiğim yemine bağlı kalarak Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden paylaşıyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun 189 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, hatibin yapmış olduğu siyasi değerlendirmeleri bir tarafa bırakarak, tarihimizle alakalı olan değerlendirmelerle ilgili ben de bir söz alma ihtiyacı hissettim.

Şöyle ki Türkiye'nin başına ne geldiyse bu zamana kadar, cumhuriyet ve cumhuriyet sonrası yalnızca esas alıp geçmişini inkâr etmek veya cumhuriyeti yok sayarak, o geçmişini kutsayarak, bundan sonraki verilen mücadeleleri yok sayan bir anlayış sebebiyle Türkiye'nin başına birçok badire gelmiştir hayatımızda. Dolayısıyla bunun yerine yani Osmanlı padişahlarıyla alakalı olarak bizzat Türkçülüğüyle maruf olan Sayın Hüseyin Nihal Atsız'ın Osmanlı padişahlarını teker teker değerlendirdiği, Ali Canip Yöntem'e cevap niteliğinde vermiş olduğu "Türk Tarihindeki Meseleler" kitabındaki değerlendirmelerini burada hatırlatmak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Osmanlı padişahlarının hiçbirine "hain" damgası, "âciz" damgası, bir "kaçak" damgası vurmak bize uygun bir tavır olmaz diye düşünüyorum. Bu bizim kendi değerlendirmemizdir, tabii ki farkı değerlendirmeler de yapılabilmektedir. Ama Sultan Vahdettin, VI. Mehmet, Osmanlı'nın dağılmakta olan bir döneminde görev, vazifeye gelmiş olan, hain olarak nitelendirilmesine kesinlikle karşı çıktığımız fakat talihsiz bir dönemde görevde gelmiş bir kişidir. Alman mevzilerini Batı'da gezerken Almanya ziyaretinde, orada, kendisine başını eğmesi söylenildiğinde, "Türk'ün başı asla eğilmez." diyerek karşılık verdiği de bilinmektedir, hatta rahmetli, merhum Atsız da bunu ifade etmektedir. Dolayısıyla, bu husustaki hassasiyetimizi dile getirmek istedim.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, 1'inci madde üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzde bir ülkenin uluslararası kamuoyunda iyi ve saygın bir imaja sahip olması, o ülkenin ulusal ve uluslararası çıkarları açısından temel belirleyici faktörlerden biridir.

Ülkenin nüfusu, ekonomisi, jeopolitik konumu, askerî gücü kadar, artık o ülkenin sahip olduğu imaj da stratejik unsurlardan biri hâline gelmiştir. “İmaj” kavramı, insanların başka ülkeler ve uluslar hakkında imgelerinin yazıya yansımaları içermektedir. Bir ülkeyi etkili bir uluslararası imaj elde etmeye iten etmenler çok kapsamlıdır. Konu uluslararası ilişkiler perspektifinden ele alındığında nihai amaç, tüm hedef kitleler nezdinde olumlu bir itibar kazanmaktır. Türkiye'nin uluslararası imajının geliştirilmesinde uluslararası anlaşmalar büyük önem taşımaktadır.

İnsanlık tarihi kadar eski olan güvenlik sorunu, temelde devlet ve milletimizin güvenliğinin sağlanması gerekliliğini doğurmuştur ve güvenliğin sağlanması öncelikle tehdit unsurlarının belirlenmesini ortaya çıkarmıştır. Bu noktada, yine insanlık tarihi kadar eski bir olgu olan terörizm ve terörizmle mücadelenin ele alınması gerekmektedir. Bugünkü anlamından farklı bir içeriğe sahip olsa da insan güvenliğine tehdit oluşturan terörizm, neredeyse ilk insandan günümüze kadar çeşitli dönüşümler yaşayarak varlığını korumuştur. En temel amaç olarak, geniş kitleler üzerinde korku ve tedirginlik yaymak, aynı zamanda belirli bir konuya da dikkat çekmeyi benimseyen bu tür faaliyetler meydana geldiğinde toplumlarda güçlü reaksiyon oluşturmuş ve terörizme karşı tedbirlerin alınması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi, yıllardan beri terörü ve terör örgütünü yalnızca kanlı eylemlerden ibaret bir suç ve cinayet şebekesi gibi görmekten uzak bir anlayışla, daha yukarıdan yorumlama ve değerlendirme çabası içerisinde olmuştur. Özellikle çağımızda, terörizmin uluslararası karanlık oyunların çok etkili bir vasıtası olduğu açıktır. Millet varlığına kasteden PKK terör örgütü ile diğer örgütlerle mücadele ve teröristlerin imhası yıllardır en üst seviyede ve büyük fedakârlıkla sürdürülmüştür. Vatandaşlarımız ve milletimizin bekası için her bir terör unsuru ortadan kaldırılana kadar, PKK'lı tüm teröristler öldürülene kadar, tüm silahlar kırılana kadar, güçlü Türkiye hedefine ulaşana kadar mücadelemiz sürecektir.

Özellikle günümüzde robotların derin düşüncesini konuştuğumuz bir günde, yarın belki kıtlıkla ilgili mücadelenin olacağı dünya geneline baktığımız bir günde, yine enerjiyle ilgili sorunların dünya açısından değerlendirildiği bir günde, elbette ki uluslararası sözleşmeler en büyük önemi taşıyan birinci sıraya gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, Zambiya 24 Ekim 1964'te bağımsızlığını ilan etmiştir. Türkiye-Zambiya ilişkileri 2011'de Lusaka Büyükelçiliğimizin açılmasıyla beraber, 2013'te de Zambiya'nın Ankara Büyükelçiliğinin açılmasıyla ivme kazanmıştır. Cumhurbaşkanı Lungu, Sayın Cumhurbaşkanımızın göreve başlaması törenine katılmak üzere 8-10 Temmuz 2018 tarihinde ülkemizi ziyaret etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımız da 2018 yılında iadeiziyarete bulunmuştur. Ülkemizden Zambiya'ya Cumhurbaşkanı düzeyinde yapılan bu ilk ziyaret vesilesiyle çeşitli alanlarda 12 anlaşma imzalanmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında, Aralık 2018 itibarıyla Türk Hava Yollarının direkt olarak seferleri başlatılmıştır. Ziyaret sırasında, ayrıca, Ticaret Bakanlığının başkanlığında Türk ve Zambiyalı iş adamları ve ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla yuvarlak masa toplantıları gerçekleştirilmiştir ve iki ülke arasında iş birliği ilişkilerini geliştirmek üzere tarım, turizm, sağlık, altyapı, konut gibi alanlarda teknik düzeyde yakın çalışmalar yürütülmüştür. Türkiye, Zambiya'nın kalkınma gündemine, ülkenin Yedinci Ulusal Kalkınma Planı'na uygun çerçevede kapasite geliştirme ve kurumsal yapılandırma kapsamında katkı sunmaktadır. Türkiye ile Zambiya arasında 2019 yılı ticaret hacmi 23,7 milyon dolar düzeyinde olmuştur. Ülkemiz, Zambiya'ya 17,8 milyon dolarlık ihracat yaparken Zambiya'dan 5,9 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Yani kısacası, Afrika Kıtası'nda yapılan ticari anlaşmalar, yine tarımla ilgili anlaşmaların tamamı, özellikle “güçlü Türkiye” hedefine ulaşmanın belki de en önemli adımlarından bir tanesi olmuştur. Türk firmalarının Zambiya'dan ithal ettiği ürünlerin başında bakır ve bakır eşyaları gelmektedir. İthalatımızın yaklaşık yüzde 75'i bakır cevherine dayandığından, bakır fiyatlarındaki küresel dalgalanmalar özellikle ikili net ticaretimiz üzerinden belirleyici rol oynamaktadır ve gücümüze güç katmaktadır. Türk firmalarının Zambiya'ya ihraç ettiği başlıca ürünler ise makine ve cihazlar, aletler ve parçaları ile demir ve çelikten eşyalar, elektrikli makine ve cihazlar ve bunların yedek parçaları. Öte yandan tekstil ürünleri, şekerlemeler, mobilya, çikolata, kakao... Yine, Türk Hava Yollarıyla aralarında özellikle gidiş gelişlerle ilgili yoğun bir sirkülasyon var.

Şimdi, burada, aslında değinmemiz gereken en önemli konulardan bir tanesi şu: Uluslararası sözleşmeler ne zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinin kadim çatısı altına gelse, çıkan muhalefet partilerinin milletvekilleri özellikle uluslararası sözleşmelerin kapsamı dışında birçok konuşma yaparken gerçekten ülkemizin gücüne güç katacak olan uluslararası sözleşmelerin faydalarından çok fazla bahsetmiyorlar. Onun için, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kapsamının dışına çıkmadan özellikle uluslararası sözleşmelerin ülkemize neler kattığının, gücüne ne kadar güç kattığının altını çizerek vurgulamayı da bir görev biliyoruz.

İsmi Zambezi Nehri'nden alan Zambiya özellikle turizm açısından da oldukça gelişmiş ve bu anlamda da hem Türkiye'ye gelişler hem oraya gidişler noktasında büyük bir sirkülasyon var. Ülkenin insanları, diğer Afrika ülkelerine kıyasla oldukça bilinçli ve eğitimliler. Zambiya, elli yıl öncesinde, bağımsızlığından bu yana en misafirperver ülkelerden biri olmuştur ve yıllık yüzde 6 büyüme oranı göstermektedir. Zambiya, ziyaret için dünyanın en güvenli ülkelerinden biri olarak sıralanmıştır. Zambiya'yı çekici bir yatırım noktası yapan önemli güçlü özellikleri doğal kaynakları ve saydığım diğer özellikler. Ayrıca Afrika Kıtası açısından bakıldığında da ülkemizin onların ağabeyi, hamisi konumunda görüldüğünü hepimiz biliyoruz ve Türkiye'yle ticari ilişkilerini geliştirmek için... Güvenlik noktasında da çok uzun yıllardan beri çok büyük mücadele yürüten ülkemizin örneklenmesi ki -gerçekten çok büyük bir örnekleme yapmaktalar- Afrika Kıtası'ndaki bütün ülkelerin ülkemizi örneklemeye çalıştığını ve bu açıdan da güvenlikle ilgili beklenti içerisinde olduklarını tekrar vurgulamak istiyorum.

Özellikle gelişmiş olmasının yanı sıra Zambiya'da uluslararası standartlarda borsa; birçok Avrupa, Kuzey Amerika, Afrika ve Asya ülkeleriyle çifte vergilendirme anlaşmaları, çoklu ekonomik altyapı bölgelerinin kurulması, Zambiya Kalkınma Ajansı tarafından kolaylaştırılan yabancı ülkelerin toprak elde etmesi, pazara erişim konularında Zambiya, çeşitli bölgesel ve uluslararası ticaret ve ekonomik gruplarının parçası olma yolunda Türkiye'yle iş birliğini güçlendirmek için de büyük bir özveri göstermektedir. Aynı şekilde ülkemizden de bu özveri özellikle Zambiya ve Afrika Kıtası'ndaki diğer ülkeler hususunda gösterilmektedir.

Sözleşmemizin konusu ve içeriği uluslararası güvenlik iş birliği. Günümüzde terörizmle örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunduğu görülmektedir ve bu açıdan, özellikle bununla yani terörizm ve uyuşturucuyla mücadele konusunda ülkemiz çok büyük bir başarı elde etmiştir ve iki taraf da özellikle uluslararası boyutta güvenliğin sağlanması noktasında büyük bir mücadeleyi birlikte yürütüyor.

Bu çerçevede, diğer ülkelerle akdedilen güvenlik iş birliği anlaşmalarıyla özellikle terörizm ve örgütlü suçların önlenmesi amacıyla güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim imkânı sağlanmakta ve görüşmekte olduğumuz anlaşmayla, yine Zambiya'yla ilişkilerimizin güvenlik boyutunun çeşitlendirilmesi ve pekiştirilmesi, ayrıca suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunulması amaçlanmaktadır. Zambiya'yla ekonomik ilişkilerimizin yanı sıra aslında bütün uluslararası sözleşmelerin temelini bu güvenlikle ilgili yapılacak olan düzenlemeler kapsamaktadır. Nasıl ki şimdi Rusya-Ukrayna savaşında herkesin gözü ülkemizin üzerindeyse, Avrupa, Türkiye'yi örnek gösteriyorsa, gittiğimiz toplantılarda da bizleri bu konuyu çözebilecek olan merci, makam olarak görmelerini nasıl görebiliyorsak güvenlik meselesinin ne kadar önemli olduğunu, ne kadar uluslararası bir mesele olduğunu, sadece ülkeye özgü bir mesele olmadığını da görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARZU ERDEM (Devamla) – Bu açıdan bu sözleşmelerin tamamının kıymeti ve önemi çok büyük, desteklediğimizi tekrar belirtmek isterim.

Her birinizi saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya) , Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

189 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

1’inci madde üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; uluslararası sözleşmeler konu olunca aklıma iki mesele geliyor; bir tanesi İstanbul Sözleşmesi, tek adamın tek başına, hukuksuz bir şekilde Meclis iradesini ve kadınların sözünü çiğneyerek feshettiği sözleşme; ikincisi de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ona bağlı olarak uygulamadığınız, bu iktidarın uygulamadığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları.

Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla doğrudan ilgili olan bir konudan, bir davadan söz edeceğim; nasıl bir uluslararası sözleşmeyi çiğnediğinizi anlatacağım.

Bildiğiniz üzere “Kobani kumpas davası” olarak adlandırdığımız ve önceki dönem Eş Genel Başkanlarımızın, yine Merkez Yürütme Kurulu üyelerimizin de aralarında bulunduğu -21’inin rehlin tutulduğu- kişilerin yargılandığı dava Sincan’da sürüyor. Bu dava konusuyla ilgili defalarca araştırma önergesi indirdik, soru önergeleri verdik ancak iktidar oylarıyla bunlar hep reddedildi ve sorularımıza da cevap verilmedi. “Yargıya güvenmiyorum.” diyen herkesin uğradığı haksızlık, hukuksuzluklar silsilesi bu davanın tamamı için geçerlidir. “Bir dava nasıl olmaz?”ın yanıtıdır aslında bu dava.

Savcının elindeki bir soruşturmayı altı yıl beklettikten sonra dava açması bir olaydır, delil değil, gizli tanık iddiasıyla bir dava açması bir başka olaydır, siyasi nedenlerle ve baskılarla bu davayı açmış olması bir başka olaydır ama şimdi ben konunun hukuk yanıyla ilgili bazı saptamalarda bulunmak istiyorum. Bugün geldiğimiz noktada, her yönüyle neresinden tutacağımızı bilemediğiniz bir ibretlik duruşmalar silsilesine tanıklık ediyoruz; iktidarı kastediyorum. Çöken davayı şimdi yeni gözaltılarla canlandırmaya çalışıyor bu iktidar yani siyasi kumpasın ikinci perdesini izliyoruz. Ama işin çok daha önemli bir yanı var üzerinde durmak istediğim: Davanın eski Mahkeme Başkanı olan ve neredeyse bir yıl civarında o mahkeme heyetine Başkanlık etmiş olan Bahtiyar Çolak bir çete üyesi çıktı. Böyle bir suçlamayla önce gözaltına alındı, sonra ev hapsine alındı. Düşünebiliyor musunuz iktidar grubu, düşünebiliyor musunuz; arkadaşlarımız hakkında onlarca haksız, hukuksuz karara imza atan bu zat kendilerini “Atadedeler” olarak adlandıran bir suç örgütünün üyesiymiş, iki numarasiymış hem de. Hem Bahtiyar Çolak’ın hem de onun yer aldığı heyetin devamı olan, bugünkü yargılamaları yapan mevcut heyetin aldığı bütün kararlar şaibelidir, çok açık ve net bir şekilde şaibelidir.

Bahtiyar Çolak, bu eski Mahkeme Başkanı “3.530 sayfa iddianameyi ve 324 ek klasörü bir hafta içinde titizlikle inceleyerek -tensip zaptından aldım bu ifadeyi- iddianameyi kabul kararını verdim.” demişti. Ben, o zaman çıktım, bu kürsüden “Nasıl olur böyle bir şey ya? Nasıl bu kadar hızlı okudu bu kadar sayfayı?” dedim, tutanaklarda var. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını okumadı bu çete üyesi zat, dosyaya da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını eklemedi. “Nasıl olur?” demiştim o zaman, tutanaklarda var, cevap vermediniz. Yargılama başladıktan sonra usul hükümlerini hiçe saydı bu kişi, savunma ve adil yargılanma hakkını ihlal etti bu kişi ve yargılanan arkadaşlarımızın tutuklu kalmasına yol açan bütün kararlara imza attı bu kişi. Kim bu kişi? Çete üyesi. Sizin iktidarınıza bağlı

olarak hareket eden Hâkim ve Savcılar Kurulunun (HSK) atadığı ağır ceza mahkemesi reisinden bahsediyorum, çete üyesi. Bu zat, şimdi etkin pişmanlıktan faydalandığı için tutuklanmadı ve ev hapsinde tutuluyor. Bir de ağabeyi var galiba, etkili bir pozisyonda, ondan hiç söz etmeyelim.

Böylesine önemli bir dosyaya özel olarak görevlendirilen ve yalnızca Kobani dosyasını görecek olan bir Mahkeme Heyetinin Başkanı olarak yapmış olduğu tüm işlemler hukuken geçersizdir, değil mi? Sizin başınıza gelse öyle söylersiniz, değil mi? “O kararları neden almıştır?” sorusunu soruyor musunuz hiç ya? Neden aldı o kararları bu çete reisi, neden aldı?

Soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki doğrudan açık siyasi müdahaleleri de göz önüne aldığımızda bu durum çok vahim sonuçlar ortaya çıkarmaktadır, açık. Bahtiyar Çolak hakkında teknik ve fiziki takip yapıldığı bilinmektedir. Bu soruşturma dosyasını inceleme şansımız olsa belki de heyet ve siyasi iktidar arasında doğrudan bağlantılara dair birçok bilgi ve belgeye ulaşılabilecektir ama bu konudaki talepler mahkeme heyeti tarafından reddedilmiştir. Hangi heyet? Şimdiki heyet. Başkanı kim? Bahtiyar Çolak’ın bir yıl boyunca birlikte çalıştığı heyet üyesi, iş arkadaşı. Reddediyor tabii. Şimdi, Bahtiyar Çolak’ı atayan kim? Hâkim ve Savcılar Kurulu. Peki, Hâkim ve Savcılar Kurulu neden meslekten atmadı Bahtiyar Çolak’ı bu soruşturma olmasına rağmen? Neden korktu ya? Neden istifa ettirdi Bahtiyar Çolak’ı? “Sen istifa et.” dedi, atmadı görevden. Neden? Kimden korkuyor HSK? Hangi baskılar altındaydı HSK? Şimdiki Mahkeme Başkanı, Bahtiyar Çolak’ın birlikte çalıştığı kişi, bir yıl boyunca onunla birlikte tüm ara kararları imzalayan kişi ya! Böyle bir şey olabilir mi!

Bu Bahtiyar Çolak’ın Elâzığ’dan HSK tarafından jet kararnameyle Ankara’ya atanması dikkat çekmişti o zaman ama hiç aklımıza gelmemişti doğrusu çete üyeliği. Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinin başına getirildi, pek çok kritik davanın hâkimi oldu, yargılamalar esnasında hukuka aykırı tutum ve tavırları nedeniyle pek çok kere HSK’ye şikâyet edildi ama tek bir işlem yapmadı Hâkim ve Savcılar Kurulu; neden? Neden korktu Hâkim ve Savcılar Kurulu? Eski Başkanın yani Bahtiyar Çolak’ın sorduğu soruların, kararların altına attığı imzaların hepsi şaibeli. Mesela, bu davayla ilgili rüşvet almakla suçlanıyor mu, bilmiyoruz. Rüşvetin ne rüşveti olduğunu bilmiyoruz. Heyet de bunu merak etmiyor, neden; neden merak etmiyor? Neden şimdiki Mahkeme Heyetinin Başkanı susuyor, bu kadar meraksız davranıyor? Kimlerle yazışma yapmış Bahtiyar Çolak, aralarında siyasiler var mı? Talimat almış mı, ona talimatlar verilmiş mi? Tutuklanmasıyla Kobani davasının bir ilgisi var mı? Ya da tersinden soralım; daha önce tutuklanmamasının bu davayla bir ilgisi var mı? Yani acaba “Davayı bitir de seni aklayalım.” mı dediler Bahtiyar Çolak’a? Soruyoruz; iktidar partisi, Cumhuriyet İttifak’ı cevap verebiliyor mu buna? Yok, cevap veremezsiniz. Vahim bir durumla karşı karşıyayız.

Peki, “Bir mahkeme heyeti başkanı aleni olarak sanıklara ve duruşmayı izleyenlere yalan söyler mi?” desem, “Söyemez.” dersiniz değil mi? Söyledi. Şimdiki Başkan açıkça yalan söyledi. Sayın Mahir Ünal, şimdi itiraz edeceksiniz ama yalan söyledi Mahkeme Başkanı. Neden yalan söyledi? Soruşturmanın üstünü kapatmaya çalıştı. Hani siz savunuyorsunuz ya bürokrasiyi bana karşı, soruşturmanın üstünü kapatmaya çalıştı. Önce “Bahtiyar Çolak Covid olmuş.” dedi, “Raporu getirin.” dedik, rapor yok. Sonra “Ya, Bahtiyar Çolak bir burun ameliyatı geçirmiş.” dedi. Ben burada, bu kürsüde söyledim, biliyorsunuz “Nereden çıktı bu burun ameliyatı; yok ortada.” dedim. Sonra “Tedavisi ne kadar sürer, belli değil.” dedi şu andaki Mahkeme Başkanı, Bahtiyar Çolak’ın iş arkadaşı; meğer “tedavi” dediği soruşturmayı ya, soruşturmayı, çete soruşturmasını. Adam gizledi; 22. Ağır Ceza Mahkeme Heyeti Başkanı sanıklara, bütün mahkemeye ve izleyenlere yalan söyledi. Böyle bir şey olabilir mi ya! Şimdi, bu adam Kobani davasında bizim arkadaşlarımızı yargılıyor, otuz sekizer kere ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası vermeye çalışıyor ya! Çete reisiyle iş birliğiyle yapmış olan bir Heyet Başkanından söz ediyorum.

Şimdi, aylarca yan yana oturdular, oy birliğiyle bu kararları verdiler; hiçbir tane karara şerh düşmemiş ya! AIHM kararlarını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını oy birliğiyle yok saydılar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni oy birliğiyle çiğnediler, hâlâ da çiğniyorlar; bu mahkemenin çeteyle bir bağı var mı yok mu, araştırılması lazım. Ben, burada bunun için bu lafları ediyorum, mahkemenin işleyişine müdahale etmek için değil. Hukuk tanımaz bir şekilde bu mahkeme çalışmaya devam ediyor, Hâkim ve Savcılar Kurulu üstüne düşeni yapmıyor. İktidarın bir parçası olan Adalet

Bakanı ve yardımcılarını, Hâkim ve Savcılar Kurulunun içinde yer alanlar... Bakın, gereken yapılmıyor, bu, vahim bir durum.

Şimdi, siyasi talimatla açılmış bir dava, bunu biliyoruz ama bu denli bir müdahale ve manipülasyon olduğunu gerçekten hayal etmemiştik; bravo size, hakikaten helal olsun! Peki, bu dava nasıl devam edecek bu koşullarda?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Nasıl devam edecek? Şimdi, biliyoruz ki, bu davanın devam edip sonuçlandırılması konusunda iktidar ortaklarının bir tarafının ciddi müdahalesi var. Biliyoruz ki -basında da geçiyor adı- yürütmeden bazı bakanların ve bazı Hükümet memurlarının bu davanın bitirilmesi yani cezayla bitirilmesi konusunda açık siyasi müdahaleleri, yayınladıkları videolar, sosyal medya paylaşımları, yaptıkları açıklamalar var, açık siyasi müdahale var, Anayasa'nın 138'inci maddesinin çiğnenmesi var; bunların hepsini biliyoruz, yapıldığını görüyoruz.

Şimdi, çok açık ve net söylüyorum: Bu davayı bu şekilde sürdürmek demek “Yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını tanımıyoruz.” demektir. Çok açık ve net olarak bu odur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bitiriyorum efendim, bitiriyorum; bir selamlamama izin verin.

BAŞKAN – Peki, selamlayın.

Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şimdi, son sözüm şu: Eğer bu iktidar uluslararası sözleşmelere hakikaten önem veriyorsa, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne hakikaten önem veriyorsa, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına bu bağlamda hakikaten bağlıysa -olmadığını biliyoruz- “Anayasa'nın 90'ıncı maddesini çiğnemek istemiyoruz.” diyorsa, o zaman bu rezalete son verilmesi için gereken işlerin yapılması gerekir. Biz bunları bu Mecliste anlatıyoruz siz bilin, duyun diye; sayın iktidar grubu bilin, duyun diye. Yani “Bu işin olmadığını biliyoruz.” demeyin, bu tür çete ilişkilerinde “Hukuksuzlukların yaşandığını biliyorduk.” demeyin; bu, sonra sizin ayağınıza dolaşacak, günü geldiğinde ben de sonra “Dediydim bunu size.” diyeceğim.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz talep eden Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Türkiye açısından klasik bir gün; yolsuzluğun, talanın, yoksulluğun, işsizliğin alıp başını gittiği bir gün ve biz uluslararası sözleşmeleri konuşuyoruz. Ülke içerisinde hâlipürmelimiz ne yazık ki çok kötü ama sadece ülkenin içerisinde değil aslında dış ilişkiler boyutuyla da ne yazık ki çok sağlıklı bir süreç yürüttüğümüzü ifade edelim.

Ben Türkiye'den bir iki şey söyleyip daha sonra uluslararası bağlamı konuşacağım. Bugün çokça konuşulan ve üzerine önerge de verdiğimiz cezaevleri meselesi ne yazık ki Türkiye'nin kanayan yarası ve AKP iktidarı, bilerek ve isteyerek aslında cezaevlerini eza evlerine, birer tabutluğa dönüştürmüş durumda ve bu durumdan da ne yazık ki burada söz kuran AKP'li vekillere baktığımız zaman da hiç

rahatsız olmadıklarını görüyoruz. Bu anlamıyla, Silivri Cezaevinde 2 kişinin yaşamını yitirmesine neden olan ve daha detaylarına çokça hâkim olmadığımız ama basına yansıdığı kadarıyla dehşet verici olayın araştırılması gerektiğini bir kez daha ifade etmemiz gerekiyor.

İkinci bir şey, sizin “darbecilerle mücadele” adı altında cezaevine kapattığımız askerî öğrencilere ilişkin. Meral Çetinkaya’nın bir “tweet”ini gördüm, askerî öğrencilerin yakınlarından birisi, kardeşiyle yaptığı görüşmeden sonra, kardeşinin artık dayanamadığını ve intihar edeceğini söyledi. Düşünün, bu ülkede insanlar cezaevinde yaşamlarına kıyacak kadar bir noktaya gelmişler artık, toplu intihar olaylarına varan bir noktaya gelmişler ama bu ülkenin Adalet Bakanı hâlihazırda bir açıklama yapmamış, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü ise var olan gerçeklerin üstünü örtmek için ha bire laf yetiştirmeye, yalan yanlış açıklamalar yapmaya çalışıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, cezaevleri çok bilinen gerçekler. Ben size bir resim göstermek istiyorum. Bu, Besra Erol, 70’i aşkın bir yaşı var. Besra Erol’un oğlu Deniz Erol Kobani’ye oyuncak götürmek isteyen 33 düş yolcusundan birisiydi ve IŞİD barbarları tarafından katledildi. Besra anne, oğlunun cenazesinde yaptığı konuşma nedeniyle tutuklandı, yedi yıl ceza aldı. Ben kendisini cezaevinde de ziyaret ettim, yaşlı ve kronik hastalıkları olan bir teyzemiz ama bu da size yetmedi, bu da AKP’yi tatmin etmedi. Bir acılı anneyi kendi oğlunun cenazesinde yaptığı konuşma nedeniyle cezalandırmak sizin yüreğinize su serpmedi, Besra anneyi Elâzığ Cezaevine sürgün ettiniz ve yaşlı olan eşi ve imkânları sınırlı olan ailesinin şimdi gidip onu Elâzığ’da görmesi çok daha zorlaşmış olacak.

Tabii, bunlarla beraber işkence meselesi... Demin, Sayın Grup Başkan Vekili “Biz Türkiye’de işkenceye sıfır toleransla geldik.” diyordu. Bu resim Dersim’den değerli arkadaşlar, Özel Harekâtçıların gözaltındaki Doğukan Gül’e yaptıkları işkencenin görüntüsü. Bugün Dersim’de emek demokrasi güçleri açıklama yaptılar ama ne hikmetse Dersim valiliği de bir açıklama yaptı, Tunceli Valiliği ve o da olayı yalanlayıp başka bir kılıf buldu, “Kişiler arasındaki husumet ve tartışma.” dedi. Şimdi, bunları daha da sıralayabiliriz ama inanın ki bütün bunlara zamanımız yetmiyor. Yine, Mehmet Sevinç, Manisa Akhisar Cezaevindeydi. Onun cenazesine yaklaşımın da bu ülkenin utanç tablolarından biri olduğunu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce, sıkça dile gelen Cemal Kaşıkçı davasına ilişkin geçen hafta bu kürsüden de ifade etmiştik, aslında Cemal Kaşıkçı davası ve sürecinin kendisi Türkiye’deki sistemin nasıl alaşağı olduğunun, devletin bütün kurumlarının AKP’nin hırısı, bekası, iktidarda kalması uğruna nasıl hiçe sayıldığının ve aslında egemenlik haklarının, ulusal egemenlik haklarının nasıl devredildiğinin de klasik bir resmini oluşturuyor değerli arkadaşlar.

Bakın, bu, Anadolu Ajansı aracılığıyla hazırlanan kitap. 3 dilde basıldı; “Cemal Kaşıkçı Cinayeti”, İngilizce, Arapça ve Türkçe. Yine, Fahrettin Altun’un ve sizin Genel Başkanınız Tayyip Erdoğan’ın yüzlerce sözü var burada; Cemal Kaşıkçı davasının nasıl bir millî mesele olduğunu, nasıl bir beka meselesi olduğunu, nasıl ulusal ve uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarımızı kullanmamız gerektiğini, nasıl bir vahşet olduğunu uzun uzun anlatıyor ve en nihayetinde şunu vurguluyor: Asla bu konudan taviz vermeyeceğiz, sonuna kadar gideceğiz ve biz bu sorunu aydınlatacağız. “Suudi makamlarının olayı örtbas etmesi ve cinayeti karanlıkta bırakması girişimlerine karşı da tutum alacağız.” diyor.

Peki, günün sonunda ne oluyor? Günün sonunda şu oldu değerli arkadaşlar: Sizler dış politikadaki sıfır sorun politikasından herkesle kavgalı pozisyona geçtiniz. Sonra baktınız ki ekonomik kriz derinleşti, artık gidecek yeriniz yok, dış sermaye gelmiyor, ülkede yatırım yok, “Bu sefer ne yapalım?” dediniz. “Sorunlarımızı çözelim.” Birleşik Arap Emirlikleri’ni FETÖ’nün finansörü olarak ilan etmiştiniz. “Ya, pardon!” dediniz, davet ettiniz, kırmızı halılarla karşıladınız. Suudilerle Cemal Kaşıkçı davasını vererek anlaştınız; şimdi Suudilerin arka kapıdan nereyi nasıl aldıklarını bilmiyoruz, nereleri Suudilere peşkeş çektiğinizi bilmiyoruz ama daha önemlisi, İsrail meselesinde de önemli adımlar attınız. Ne olmuştu Mavi Marmara olayında? Siz bu olayın başından beri tarafıydınız ama sonra işinize gelmedi, dönüp ne dedi Genel Başkanınız? “Ya, zamanın Başbakanına mı sorup gittiler?” dediniz ve orada da çark ettiniz. Sadece bu da değil, Mursi meselesinde Sisi’yi darbeci ilan ettiniz ama bugün geldiğimiz noktada Mısır’la yeniden ilişki kurmanın, Yunanistan’la köprüleri onarmanın yollarına bakıyorsunuz.

Neden? Çünkü siz de gördünüz ki hamasetle gidilecek yol yok. Türkiye bütün köprüleri atarak bölgede var olamaz, ayakta kalamaz; onun için de bir normalleşmeye gitmesi lazım. Tabii ki biz, Türkiye'nin dış politikasının kurumsal olmasından ve dostane çözümlerden, iyi ilişkilerden yanayız ama biz, bu ülkenin topraklarında işlenen bir cinayetin üstünün örtülecek kadar kendi ulusal egemenlik hakkından, ülkesinden, Anayasa'sından taviz veren, bunu reddeden bir anlayışı asla kabul etmiyoruz, bundan sonra da kabul etmeyeceğimizi ifade etmek isterim.

Bakın değerli arkadaşlar, şimdi biz burada sizin ihlallerinizi ya da geri dönüşlerinizi -geri viteslerinizi diyelim- dile getirdiğimizde dönüp bize çok kulak asmıyorsunuz ve sürekli manipülasyon dâhil bizi bazı ithamlarla karşı karşıya bırakıyorsunuz ama ABD'nin Dışişleri Bakanlığının insan hakları karnesi açıklandı ve -karne 93 sayfalık bir rapor- bir rapor yayınlandı. Raporun içerisinde ne var? Aslında, bizim bütün ülke olarak yaşadıklarımızın özeti var. Cezaevi başlığından tutalım, basının sansürlenmesine; akademik özgürlüklerin engellenmesinden tutalım, cezaevlerinde, gözaltılarda, karakollarda uygulanan işkenceye, insan hakları ihlallerine kadar; insan hakları örgütlerine uygulanan şiddetten, baskıdan tutalım da bugün yaptığımız hukukun üstünlüğünü yok sayan uygulamalarınıza kadar birçok başlık var. Örneğin, AIHM kararlarını uygulamamanız bu raporda atfı yapılan başlıklardan biri. Sayın Selahattin Demirtaş ve Osman Kavala kararlarını uygulamamanız bu raporda yer alıyor. Ama sadece bunlar da değil, ne var başka biliyor musunuz? İstanbul Sözleşmesi'ni askıya almanız, İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmeniz; buna da atfı yapılıyor. Ama daha önemli bir şey yapmışlar, bu ülkenin açıklamadığı verileri kendi sitelerine koymuşlar ve diyorlar ki: "2021 yılında yaklaşık 415 kadın katledildi, erkekler tarafından katledildi." Biz bunu zaten biliyoruz -bu ülkedeki kadınlar, bu ülkedeki kadın özgürlük mücadelesi yürütenler- bunu defaatle söylüyoruz ama sizin bakanlığınız veri açıklamıyor değerli arkadaşlar. Veri açıklamak yerine ne yapıyor? Mesela, şu anda "Kadınlar ölmesin." diye mücadele eden Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneğini kapatmak için başvuru yapıyor. Gereçesi ne biliyor musunuz? Gereçesi de "Kadın hakları mücadelesi kisvesinde aslında aile birliğini bozan davranış ve eylemlerde bulunmak."mış. Evet, gereçesini buna yaslandırıyorsunuz. Sizin o "aile birliği" dediğiniz o birliğin içerisinde kadınlar sistematik işkence görüyorlar, kadınlar sistematik olarak tacize uğruyorlar, tecavüze uğruyorlar, katlediyorlar; sizin kılınız kıpırdamıyor. Ama bu cinayetlerin hesabını sormak, bu cinayetlerin faillerini açığa çıkarmak için adliye adliye gezen, gönüllü avukatlık yapan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Derneğini kapatmak istiyorsunuz. Neymiş? Aile birliğini sağlamamış, aile birliğini korumamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz, sizin bu aile kavramınızı reddediyoruz ve kadını sadece ailenin içerisinde bir birey olarak gösteren anlayışınıza da şiddetle karşı çıkıyoruz. Kadın, kendi başına bir bireydir, eşit haklara sahiptir ve sizin onu sadece anne olarak, sadece eş olarak, sadece kız evlat olarak, sadece bir erkeğin yakını olarak tanımlamanıza karşı çıkıyoruz, bunu kabul etmiyoruz. O nedenle de hem İstanbul Sözleşmesi gibi uluslararası anlamda adını verdiğimiz bir sözleşmeden çekilmenin utancı size kaldı hem de uluslararası raporlara, bu ülkede erkek şiddetini engellemediğiniz kayıtlara geçmiş oldu.

Bu vesileyle bir kez daha kadınlar olarak kadın cinayetlerini durduracağımızı ve kadın derneklerinin, kadın özgürlük mücadelesi yürüten herkesin yanında olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz talep eden Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Genel Kurulu, Genel Kurulun sevgili emekçilerini ve ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, tabii, uluslararası anlaşmalar konuşuluyor ama ben iktidarın Kürtlerle ne kadar kardeş olduğuna, Kürtleri ne kadar sevdiğine dair geçen haftalarda yaşanan birkaç olay üzerinde iktidarın Kürt sevdasını anlatacağım. Şimdi, iktidara göre Kürtlerle hiçbir sorunları yok, Kürt sorunu yok, “Kürtler kardeşimdir.” derler ama...

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Doğru, yok.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Göreceğiz şimdi doğru olup olmadığını, bekleyin.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Doğru, doğru.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bakın, geçen haftalarda yaşanan bir olay. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde Kürt öğrenciler Kürtçe eşliğinde halay çekerler. Peki, ne olur, başlarına ne gelir? “Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Ülkücülere” adını alan bir grup, kendilerine o adı veren bir grup Kürt öğrencilere saldırır, dayak atar ve öğrencilerin ellerinden telefonlarını alır ve şöyle söylerler: “Ahlaksızca davranışımız nedeniyle mukaddes Türk halkından özür dileriz.” Öğrencilerin telefonlarından böyle mesaj atırırlar. Ve yine “Vatana ihanet edenlerin kalem tutamayacağı üniversiteye hoş geldiniz!” Peki, vatana ihanet nedir ya da ahlaksızca davranış nedir? Kürtçe müzik eşliğinde halay çekmek.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Devletle ilgisi ne? Bizle ilgisi yok.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bakın, sizlerin bugüne kadar tek sesiniz çıkmadı, bekleyin. Kürt öğrenciler üniversiteyi terk ederler, evlerine dönerler ve bunun üzerine Valilik kurumlarla bir toplantı yapar ve kurum temsilcileriyle -bakın, olumlu olan şeyi de söylüyoruz- olayın kabul edilemeyeceğini söyler ama bir cümle ilave eder, Yunus Emre’ye başvurur ve şöyle der: “Ben gelmedim kavga için, benim işim sevgi için.” Peki, kavga etmeye gelen kim? Saldırgan grup mu, yoksa dayak yiyen Kürt çocukları mı? Peki, bu saldırgan grupla ilgili tek bir işlem yapılmış mı? Üniversite bir soruşturma açmış mı, savcılar ya da hâkimler harekete geçmiş mi? Hayır, hiçbir işlem yapılmamış. İşte, bizim bu beylere de Yunus’un deyimıyla bir yanıt vermemiz lazım: “Gitti beyler mürüvveti, binmişler birer atı/Yedikleri yoksul eti, içtikleri kan olmuştur.” diyor Yunus böyleleri için.

Sayın vekiller, bakın, yine, size ikinci bir olayı -geçen hafta yaşandı- anlatayım. Bakın, mübarek ramazan ayındayız, mübarek ramazan ayında gerçekleşen olay. Manisa Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde 63 yaşındaki Mehmet Sevinç 5 Nisanda vefat eder. Mehmet Sevinç’in yüksek tansiyonu var, tek kişilik hücrede tutulur ve iddiaya göre -doğruysa- 3 Nisan günü sabaha doğru üç otuz sularında odasında baygın hâlde bulunur. Peki, ondan sonra ne olur? Aile cezaevinin önüne gider, aileyle tek bir bilgi paylaşılmaz, tesadüfen cezaevinden çıkan hekim, Mehmet Sevinç’in beyin kanaması geçirdiğini söyler. Buraya kadar diyebilirsiniz ki: “Sorun ne?” Ondan sonra Mehmet Sevinç’in ailesi cenazeyi Kocaeli Darıca’ya götürmek ister ama devletliler Mehmet Sevinç’in ailesine cenaze aracı tahsis etmez. Bununla bitmez, aile kendi imkânlarıyla Mehmet Sevinç’i Darıca’ya götürür, cenazeyi yıkamak ve cenaze işlemini yapmak üzere imama giderler; imam “Yasaktır.” der, cenazeyi yıkamaz ve dinî vecibelerini yerine getirmez. Mübarek ramazan ayındayız değil mi arkadaşlar? Bir cenazenin yıkanmaması ve dinî vecibelerin yerine getirilmemesi sadece ölene verilen bir ceza mı yoksa ailesine ya da bir bütün olarak Kürtlere verilen bir ceza mı?

Peki, size bir olayı daha anlatayım: Mehmet Sevinç sağken başına gelenler, ölünce olup bitenler “cezaevi” denilen şeyin konu Kürtler olunca aslında ne olduğunu gösteren sadece bir olay. Sevinç gibi adı bilinmeyen ya da az duyulan insanlarla ilgili bu olabilir ama ben bir kişiden bahsedeceğim, bu sıralarda milletvekilliği yaptı, sizinle çalışma arkadaşlığı yaptı: Aysel Tuğluk. Aysel Tuğluk, demans hastalığına yakalanmış durumda ve günden güne hafızası siliniyor ve günden güne bakıma daha çok muhtaç hâle geliyor. Birçok kişi ve kurumlar kampanyalar düzenliyor, hukuki durumun açık olduğunu, bu zulmün bir an önce bitirilmesi gerektiğini anlatmaya çalışıyorlar. Elbette anlamadıkları için değil, tam aksine, iyi anladıkları için bırakmıyorlar. Adli Tıp, infaz savcılığı, cezaevi yönetimi, mahkemeler, ilgili ve yetkili kim varsa her adımda yeni bir numara uydurup maalesef, Aysel Tuğluk’u serbest

bırakmıyorlar. İktidar tarafından tek bir ses çıkmıyor. İktidar yetkilileri sessizliğiyle aslında yapılanları takdir ediyor ve “Aferin, böyle devam edin. Kürt politikasına esasen bir itirazımız yok. Hem sonra, bizim bu teröristlerle ne işimiz olur?” gibi bir yaklaşım içindeler.

Bakın, Aysel Tuğluk ne yaşamıştı: Aysel Tuğluk’un hafızası yerindeyken annesi vefat etti, annesinin cenazesine katıldı ve İncek’te yine bir faşist grup, Aysel Tuğluk’un annesinin defnedilmiş cenazesini -mezardan çıkarmışlardı- çıkarmak zorunda bırakmışlardı ve cenaze Mersin’e götürülerek defnedildi. Aysel Tuğluk şimdi hâlâ çılgınlığıyla bize sesleniyor. Sizin sıra arkadaşınızı Aysel Tuğluk. Peki “Ne olacak?” dersiniz; muhtemelen yarın AİHM hak ihlali kararı verecek tıpkı geçen hafta Leyla Güven’de olduğu gibi. Leyla Güven’le ilgili hak ihlali kararı verildi ama Leyla Güven şu anda hâlâ cezaevinde tutuluyor.

Vallahi, birkaç sözüm de muhalefete olacak. Şimdi, muhalefet bir helalleşmeden bahsediyor; evet, geçmiş olaylarla ilgili bir helalleşmeden bahsediyor, Dersim’le ilgili, Roboski’yle ilgili veya geçmişte yaşanan birçok olayla ilgili. Tayyip Erdoğan da Dersim’le ilgili bir zamanlar demişti ki: “Gerekirse özür dilenir.” Ama demek ki hâlâ gerekmiyor. Ama muhalefet helalleşmeden bahsediyorsa... Bakın, geçmiş olayları bir tarafa bırakın ama günümüzde yaşanan bu olaylarla ilgili bir sesinizi duymak istiyoruz. Ne diyorsunuz Kürt’ün cenazesine yapılan bu duruma, ne diyorsunuz Aysel Tuğluk’un içeride tutulmasına, ne diyorsunuz Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesinde Kürt çocuklarının yaşadıklarına? Şimdi, birağın geçmişi, bunlarla ilgili bir cümle duymak istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, evet, bu iktidar lafa gelince Kürt’ün kardeşi, onun için Kürtlerin bir sorunu yok ama “Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz.” denir; işte, aynanız yaşattıklarınızdır. Onun için dönüp de Kürt’e “Bizim kardeşimizdir. Kürtlerle ilgili bir sorunuz yok.” dersiniz bu olaylar yüzünüze çarpar. O açıdan, gelin, bu düşmanlığı bir tarafa bırakın, Kürtlere zulme devam etmeyin ve Kürtler kardeşinizse cenazesine de ölüsüne de dirisine de bu zulmü yapmayın diyorum.

Hepinizin iftarı mübarek olsun, kabul olsun.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

(AK PARTİ sıralarından “Yakışmadı!” sözü)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, bu olayların gerçeğiyle ilgili bir şey söyleyin, bana yakışıp yakışmadığını siz bırakın bir tarafa.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Ne kazandın?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kim diyor yakışmadığını?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un 189 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Trabzon Milletvekili Salih Cora’nın yerinden sarfettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Toğrul önce “Ne diyorsunuz, sesinizi hiç duymadık.” dedi. O, sesin çıkmadığından değil de hakikaten Sayın Toğrul’un duymamış olduğundan olacak.

Aysel Tuğluk’un annesinin cenazesine yapılan büyük saygısızlıkta burada nöbetçiydim, en sert tepkiyi gösterdik; Halkların Demokratik Partisinin diğer Grup Başkan Vekili şahittir, tutanaklarda mevcuttur.

Nasıl bir tesadüf ki Ali Haydar Hakverdi yanımda şimdi, Turan Aydoğan’la birlikte Aysel Tuğluk’u cezaevinde ziyaret ettiler, çıkışta açıklama yaptılar. Başta İdris Baluken’e -buradan yine bir selam olsun- önce içeride olmuş, çıkmış veya şu an içeride olan grup başkan vekillerine, genel başkan yardımcılara çok sayıda ziyareti Cumhuriyet Halk Partisi olarak gerçekleştirdik ve bunlardan hiçbirini de resmî görevlerin gerekliliğinden değil, partimizin MYK’sinin görevlendirmesiyle, arkadaşlarımızın kendi sorumluluklarıyla yaptık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün Cumhuriyet Halk Partisine bu konuda yöneltilecek bir eleştiri bence yoktur.

Oradan “Sizin temaslarınızı biliyoruz.” diyen Sayın Cora’ya da şunu söyleyelim: Biz Milliyetçi Hareket Partisinin tutuklu milletvekillerini de ziyaret etmiştik 24’üncü Dönemde. Yarın öbür gün bir hukuksuz içeri atılma olursa, emin olun, sizlerin de hakkını koruyacak, Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin de hakkını koruyacak olan yine Cumhuriyet Halk Partisinden başkası olmaz. CHP varsa herkes için var. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (Devam)

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük’ün 145’nci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca, teklifin açık oylamasını 14 Nisan 2022 Perşembe gününe bırakıyorum. Belirtilen gündeki birleşimde gündemin “Oylaması Yapılacak İşler” kısmında teklifin tümünün açık oylaması yapılacaktır.

Birleşime iki dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 19.05

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya) , Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

V.- ÖNERİLER (Devam)**B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- Danışma Kurulunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 102’nci yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2022 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanmasına, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin Grup Başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin Genel Başkanlarına talepleri hâlinde beşer dakika süreyle söz verilmesine ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesine ilişkin önerisi

13/4/2022

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 13 Nisan 2022 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Mahir Ünal

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

Özgür Özel

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Hakkı Saruhan Oluç

Halkların Demokratik Partisi

Grubu Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İYİ Parti

Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 102’nci yıl dönümünün ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nın kutlanması, günün anlam ve öneminin belirtilmesi amacıyla Genel Kurulda özel gündemle görüşme yapılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 23 Nisan 2022 Cumartesi günü saat 14.00’te toplanması, bu toplantıda yapılacak görüşmelerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen siyasi partilerin grup başkanlarına onar dakika, grubu bulunmayan siyasi partilerin genel başkanlarına talepleri hâlinde beşer dakika süreyle söz verilmesi ve bu birleşimde başka konuların görüşülmemesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190)*

BAŞKAN – 2'nci sırada yer alan 190 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 191 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- *Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 14 Nisan 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum, hayırlı iftarlar diliyorum.

Kapanma Saati: 19.09

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, bebek bezi ve hijyenik pedlerin fiyat artışlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61432)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İttüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 17.03.202

Deniz Yavuzylmaz

Zonguldak Milletvekili

2020 yılı Aralık ayında ortalama 185 liradan satılan 200'lü bebek bezleri, 2021 yılının kasım ayında 300 lirayı geçmiştir. TÜİK verilerine göre 2020 yılı Aralık ayında tanesi 0,66 lira olan hijyenik pedler ise 2021 yılı Aralık ayında 1,05 liraya yükselmiştir.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Derya Yanık, pedler ile bebek ve hasta bezlerine yönelik fiyat çalışması yapılabileceğini şubat ayında açıklamıştır. Bugüne dek kadın pedleri ve bebek bezleri ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmadığı ancak yapılabileceğini ifade ettiği konuşmasında, "KDV düştüğünde maalesef bu ürünlere yansıtılmıyor. Ama bunun dışında bir üst sınır gibi başlıkları çalışabiliriz." Açıklamasında bulunmuştur.

2020 yılında yaş grubuna göre çocuk nüfus oranının 26,9'unu 0-4 yaş arasındaki çocuklar oluşturmaktadır. Bu zaruri ihtiyaç kaleminden, muhalefet milletvekillerinin çeşitli itirazlarına, kanun tekliflerine rağmen, bebek bezinden %18 KDV alınmaya devam edilmektedir. 2022 yılı bebek bezi fiyatlarına göre, 3 bebek sahibi asgari ücretli bir çalışan, günlük 5'er adet bezden 22,5 lira, aylık olarak ise 675 lira sadece bebek bezi masrafı olarak harcamak zorunda bırakılmaktadır.

Kadın pedlerinde ise TÜİK verilerine göre, geçtiğimiz yıl aralık ayında birim fiyatı 0,6692 TL olan hijyenik pedler, bir yılda %51,04 zamlanmıştır. Buna göre 2021 Aralık ayında "hijyenik kadın bağı" birim fiyatı 1,0561 TL olmuştur. Bununla beraber marketlerde hijyenik pedlerin birim fiyatı lirayı aşmaktadır.

Avustralya merkezli uluslararası eğitim ve savunuculuk örgütü Global Citizen, 11 ülkede ped ve tamponun ücretsiz olduğunu bildirmiştir. 2020'de İsviçre, ped ve tamponu ihtiyacı olan herkese ücretsiz sağlayan ilk ülke olmuştur.

Ekonomik krizde olduğumuz bu dönemde temel ihtiyaç olan ped ve bebek bezlerine ulaşımın önündeki maddi engellerin ortadan kaldırılması, sosyal devlet olmanın bir gereğidir.

Bu bağlamda;

1. Bebek bezinin fiyat artışının nedenlerini tespit edip söz konusu fiyat artışlarının önüne geçmek adına Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Yürütülmekte ise bu çalışmanın içeriği nedir?
2. Ped fiyatlarındaki artışın nedenlerini tespit edip söz konusu fiyat artışlarının önüne geçmek adına Bakanlığınızca herhangi bir çalışma yürütülmekte midir? Yürütülmekte ise bu çalışmanın içeriği nedir?
3. 2021 yılında Bakanlığınızca dar gelirli ailelere bebek bezi yardımı yapılmış mıdır? Yapılmış ise toplam kaç aileye kaç adet bebek bezi yardımı yapılmıştır?
4. 2022 yılında Bakanlığınızca dar gelirli ailelere bebek bezi yardımı yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise toplam kaç aileye kaç adet bebek bezi yardımı yapılmaktadır?
5. 2021 yılında Bakanlığınızca dar gelirli kadınlara hijyenik ped yardımı yapılmış mıdır? Yapılmış ise toplam kaç kadına kaç adet hijyenik ped yardımı yapılmıştır?
6. 2022 yılında Bakanlığınızca dar gelirli kadınlara hijyenik ped yardımı yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise toplam kaç kadına kaç adet hijyenik ped yardımı yapılmaktadır?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 370
Konu : Soru Önergesi (7/61432)

12.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30.03.2022 tarihli ve 992238 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz YAVUZYILMAZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/61432 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Zonguldak Milletvekili Sayın **Deniz YAVUZYILMAZ**'a Ait 7/61432 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda 40'tan fazla sosyal yardım programı yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bebek bezi özelinde tematik bir yardım programımız bulunmamakla birlikte Bakanlığımızca 15.05.2015 tarihi ve sonrasında canlı doğum gerçekleştiren Türk vatandaşlarına ve Mavi Kart sahiplerine doğum yardımı yapılmaktadır. Program kapsamında; birinci çocuk için 300 TL, ikinci çocuk için 400 TL, üçüncü ve sonraki çocuklar için 600 TL nakdi yardım yapılmaktadır.

Ayrıca, hane içinde kişi başına düşen geliri net asgari ücretin 1/3'ünden az olan hanelere çoklu doğum sonucu olan ve hayattaki 0-24 aylık her bir çocuğuna (iki ve üzeri), Sağlık Bakanlığının Çocukluk Dönemi Aşı Takviminde yer alan aşuları, süresi içinde yaptırılması kaydıyla, hanelerin beslenme ve öz bakım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla aylık 215 TL olmak üzere Çoklu Doğum Yardımı gerçekleştirilmektedir.

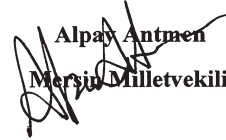
Öte yandan, 29 Mart 2022 tarihli ve 31793 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar" a göre, 1 Nisan 2022 tarihinden itibaren kadın hijyen ürünleri ve bebek bezlerinin KDV oranı %18' den %8'e düşürülmüştür.

2.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2018-2021 Mart tarihleri arasında tehdit edildiği gerekçesiyle kolluk güçlerine başvuran kadınlara,

2016-2022 yılları arasında intihar eden, öldürülen, taciz ve şiddete uğrayan kadın sayılarına, İlişkin soruları ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61547), (7/61548)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
21.03.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

- 1- 2018 Ocak ila 2021 Mart tarihleri arasında geçen sürede kaç kadın tehdit edildiği gerekçesi ile emniyet ve savcılığa başvuruda bulunmuştur?
- 2- Bu kişilerden kaçına koruma verilmiş, kaçının şikayeti ne şekilde değerlendirilmiştir?
- 3- Bu şikayet ve başvuruları yapan kadınlardan kaç başvuru tarihi sonrasında; darp edilmiş, kaçı yaralanmış ve kaçı öldürülmüştür?
- 4- Bahsi geçen şikayetleri yapan kadınların şikayet ettiği kişilerin kaçının daha önceden bir sabıkası bulunmaktadır? Bunlar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
22.03.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

- 1- Ocak 2016 ila 1 Mart 2022 tarihleri arasında geçen sürede kaç kadın intihar etmiştir?
- 2- Ocak 2016 ila 1 Mart 2022 tarihleri arasında geçen sürede kaç kadın öldürülmüştür?
- 3- Ocak 2016 ila 1 Mart 2022 tarihleri arasında geçen sürede kaç kadın, Toplumsal Alanda Kadına Yönelik Şiddet, Tecavüz ve Taciz, Ev İçi Şiddete uğramıştır?
- 4- Ocak 2016 ila 1 Mart 2022 tarihleri arasında geçen sürede kaç kadının fuhuşa zorlandığı tespit edilmiştir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-364
Konu : Soru Önergeleri

12.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.03.2022 tarihli ve 992244 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mersin Milletvekili Sayın Alpay ANTMEN tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/61547 ve 7/61548 Esas Numaralı yazılı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Mersin Milletvekili Sayın **Alpay ANTMEN**'e Ait **7/61547 ve 7/61548** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmalarımız; çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımla sıfır tolerans ilkesiyle sürdürülmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları, illere göre dağılımı konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP sistemi, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.

3.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Bakanlığın 2002-2022 yılları arasındaki projelerine ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/61809)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı **Sayın Derya Yanık** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. 2002 – 2022 tarihleri arasında bakanlığınızın yapamadığı projeler nelerdir?
Toplamda kaç tanedir?
2. Bahsi geçen projelerin yapılmama gerekçesi nedir?
3. 2002 – 2022 tarihleri arasında bakanlığınız tarafından toplamda kaç proje gerçekleştirildi? Bu projeler nelerdir?
4. 2002 – 2022 yılları arasında gerçekleşen projelerin verimliliği nedir?
5. Bahsi geçen projeler kimlere verildi?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610-369
Konu : Soru Önergesi (7/61809)

12.04.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.04.2022 tarihli ve 994364 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/61809 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

İstanbul Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait 7/61809 Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlara ilişkin yatırım programları Resmi Gazete'de yayımlanmakta, program dahilinde yatırım iş ve işlemleri devam etmektedir. Bakanlığımıza ait, programa alınmış yarım kalan ya da iptal edilen yatırım bulunmamaktadır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 5

79'UNCU BİRLEŞİM
13 NİSAN 2022 ÇARŞAMBA
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun 13, 14, 19, 20, 21, 26, 27 ve 28 Nisan 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 23.03.2022 tarihli 70'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Adalet Komisyonu**

13.04.2022 Çarşamba - Saat: 14.30

***Plan ve Bütçe Komisyonu**

15.04.2022 Cuma - Saat: 10.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

79'UNCU BİRLEŞİM

13 NİSAN 2022 ÇARŞAMBA

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 14.04.2022)

2.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 14.04.2022)

3.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarçı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporunun Açık Oylaması (Oylama Tarihi: 14.04.2022)

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

2.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

3.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 317) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4098) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2022) (X)

5.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 296) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

8.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

13.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

15.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

16.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019)(X)

19.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyön veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması” Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

37.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

42.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

44.- (**S. Sayısı: 323**) Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam ve 109 Milletvekilinin Türk Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4290) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu ve Adalet Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.04.2022)

45.- (**S. Sayısı: 324**) İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan, Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Cahit Özkan ile 92 Milletvekilinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Teklifi (2/4331) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.04.2022)
(X)

TBMM Basımevi/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 189

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2219 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	9
• Teklif Metni	10
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	10
• Anlaşma Metni	11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 533764 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2219)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	İçişleri Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup ülkelerin bu sorunlarla mücadelede başarı sağlamaları için ikili ve çok taraflı işbirliğinde bulunulması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, diğer ülkelerle akdedilen güvenlik işbirliği anlaşmaları ile özellikle terörizm ve örgütlü suçların önlenmesi amacıyla güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim imkânı sağlanmakta ve ikili işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır.

Bu itibarla, 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması" kapsamında Taraflar;

a) Suç gelirlerinin aklanması, bilişim alanında suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar,

b) Yasa dışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı,

c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç,

ç) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif maddelerin ve toksiklerin yasa dışı ticareti,

d) Para, pasaport, vize ve diğer resmi evrakta sahtecilik,

e) Organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı,

f) Özellikle tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar,

Konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi amacıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

Bahse konu Anlaşma ile Türkiye ve Zambiya arasında yürütülmekte olan güvenlik işbirliği faaliyetlerinin daha da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-150939

13 Eylül 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

25/02/2020

Esas No: 2/2219

Karar No: 137

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 13/09/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması”, 02/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 07/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen 2/2219 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 19/2/2020 tarihli 20’nci toplantısında İçişleri Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; yasa dışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal ve radyoaktif maddelerin yasa dışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer resmî evrakta sahtecilik, organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı, tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri ve bunların eylem metotları ile terörizmin finansmanı gibi sınıraşan suçlar ile sınıraşan örgütlü suçların önlenmesi, bastırılması, suç soruşturmaları ve mali soruşturmaların yürütülmesi amacıyla iş birliğinde bulunulmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Afrika açılımı ve ortaklık politikamız kapsamında Lusaka Büyükelçiliğimizin 2011 yılında faaliyete geçmesi sonrasında Zambiya’yla ilişkilerimizin hızlı bir ivmeyle ilerlediği, üst düzey ziyaretlerle de bu ivmenin pekiştiği,

Cumhurbaşkanımızın ziyareti sırasında Zambiya’yla imzalanan tarım, eğitim, iletişim ve güvenlik alanındaki 12 anlaşmanın ilişkilerimizde bir dönüm noktası olduğu,

Zambiya’yla imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma’nın geçtiğimiz ay Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, bu sayede Zambiya’yla ekonomik ilişkilerimizin bugünkü 40 milyon dolarlık ticaret hacminin çok daha üzerine çıkarılmasının hedeflendiği,

Zambiya’yla ilişkilerimizin bir diğer boyutunu güvenlik konusunun oluşturduğu, görüşmekte olduğumuz Güvenlik ve İş Birliği Anlaşması’nın da bu alanda gerekli çerçeveyi çizerek iş birliği için önemli bir yol haritası sunduğu,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlara karşı mücadele, teknik yardım, eğitim ve teçhizat alanında iş birliğinin bu Anlaşma'nın özünü teşkil ettiği,

Zambiya makamlarından ülkedeki FETÖ yapılanmasıyla ilgili beklentilerimizin de esasen bu Anlaşma'nın yapım sürecini hızlandırdığı, son dönemde, özellikle FETÖ'yle mücadelede aldıkları tedbirlerle Zambiya makamlarının dayanışmasının ülkemizde takdir ve memnuniyetle takip edildiği, 15 Temmuz hain darbe girişimini ilk kınayan ülkelerden birinin de Zambiya olduğu,

Zambiya Hükümeti'nin FETÖ iltisaklı iki okuldan birini devraldığı, bu okulun on iki aylık bir geçiş döneminin ardından Türkiye Maarif Vakfı'na devredileceği,

Anlaşmayla, ülkemizin, başta FETÖ olmak üzere terör ve organize suçlarla mücadelede hukuki delil niteliği sağlayacak verilere daha hızlı ve etkin şekilde ulaşmasının mümkün olacağı,

Zambiya özelinde ülkemizi de ilgilendiren örgütlü suçların hareket alanlarının kısıtlanacağı, suçun ve suçluların daha kısa sürede tespit edilmesinin sağlanacağı,

Anlaşmayla Zambiya kolluk kuvvetlerinin idari ve kurumsal kapasitesinin artırılması için araç, eğitim, teknik yardım hibesi ve danışmanlık gibi konularda destek verilmesi için de hukuki zemin sağlanmış olacağı,

Zambiya'da bulunan İçişleri Bakanlığı müşavirimizin hâlihazırda çalışmalarını sürdürdüğü,

Düzenleme ya da sonlandırma olmaması durumunda Anlaşma'nın geçerliliğini beş yıl süreyle koruyacağı, mutabakata varmamız durumunda yenilenebileceği,

Zambiya tarafında Anlaşma'nın onay sürecinin tamamlandığı,
ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar ve Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Antalya	İzmir
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Aydın Adnan Sezgin</i>
Ankara	Ankara	Aydın

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mustafa Canbey
Balıkesir

Üye
Atilla Ödünç
Bursa

Üye
Ali Şahin
Gaziantep
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Üye
Ahmet Berat Çonkar
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Yunus Emre
İstanbul

Üye
Ümit Özdağ
İstanbul

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir
(Muhalefet şerhi ektedir)

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası Anlaşmaların Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ilişkin kanun teklifine dair muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2219 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Muhalefet Şerhimdir.

15 Temmuz darbe girişiminden sonra Fetullah Gülen Cemaati'yle ortaklığını bitiren AKP iktidarının yaptığı ilk hamle “Afrika açılımı olmuştur. 2016 yılından bugüne AKP iktidarı birçok Afrika ülkesiyle ilişkilerini yeniden programlayarak cemaatin etkinlik alanını zayıflatmayı hedeflemiştir. Birçok Afrika ülkesine Cumhurbaşkanı sıfatıyla ülke tarihinin en üst düzey ziyaretini yapan Erdoğan'ın duraklarından biri de Zambiya Cumhuriyeti'dir. Zambiya'ya 2018 yazında ziyaret gerçekleştiren Erdoğan'a o dönem, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Maliye Bakanı Berat Albayrak, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ve MİT Başkanı Hakan Fidan da eşlik etmiştir. Bu ziyaret sonrasında Zambiya'yla 12 anlaşma imzalanmıştır. Çoğunluğunun ticari olduğu bu anlaşmalar özellikle savunma sanayisi alanında gerçekleşmiştir.

HDP olarak militarist ve güvenlikçi anlaşmaların halklara karşı işlediğini düşünmekle birlikte Türkiye'de savunma sanayisinin Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın damadı ve ailesi tarafından yönetildiği gerçeğinden hareketle bu kanun teklifine muhalif olduğumu beyan ederim.

20.02.2020

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka'da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ZAMBİYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti,

Her iki Tarafın egemenliği, eşitliği ve çıkarlarına karşılıklı saygı ilkesi çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti ile Zambiya Cumhuriyeti arasındaki dostluk ilişkilerini daha da güçlendirmek ve geliştirmek ve her iki Devlette barış ortamı içinde refahı ve istikrarı geliştirmek arzusuyla,

Uluslararası terör eylemleri ve uluslararası örgütlü suçlarda ortaya çıkan artıştan duydukları endişeyle,

Teknik yardım, eğitim ve teçhizat alanında işbirliği geliştirme ihtiyacının farkında olarak, Vatandaşlarını ve ülkelerindeki diğer kişileri terör eylemlerinden ve diğer suç eylemlerinden etkin biçimde koruma ilkesine uygun olarak,

Her iki Tarafın ulusal mevzuatını ve uluslararası yükümlülüklerini göz önünde bulundurarak,

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinde tanımlanmış temel ilkelere olduğu kadar insan haklarının korunmasını da dikkate alarak,

Devletlerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine saygı göstererek ve iki Taraf arasındaki dostane ilişkileri güçlendirmek arzusuyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

MADDE 1

İşbirliği Yükümlülüğü

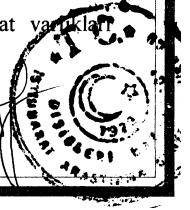
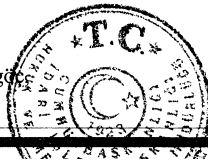
Taraflar ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalara uygun şekilde özellikle terör, organize suçlar, emtia, göçmen kaçakçılığı, insan ticareti, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ve bunların imalinde kullanılan ara kimyasallar ile ilgili suçlar olmak üzere sınır aşan suçlarla mücadelede işbirliği yapacaklardır.

MADDE 2

İşbirliği Alanları

1. Taraflar kendi imkânları çerçevesinde, aşağıda belirtilen alanlarda suçu önlemek, bastırmak ve suç soruşturmalarını yürütmek için işbirliğinde bulunacaklardır:

- a) Suç gelirlerinin aklanması, bilişim alanında suçlar, kültür ve tabiat varlıklarını koruma, kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınır aşan örgütlü suçlar;
- b) Yasadışı uyuşturucu üretimi ve kaçakçılığı,
- c) İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasadışı göç.

- d) Silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif maddelerin ve toksinlerin yasa dışı ticareti,
e) Para, pasaport, vize ve diğer her türlü resmi evrakta sahtecilik;
f) Organize suçlar, alkol ve tütün mamulleri, akaryakıt ile her türlü gümrüklü eşya kaçakçılığı,

2. Taraflar ayrıca yürürlükteki ulusal mevzuatlarına ve uygulanabilir uluslararası sözleşmeler ile yürürlükteki BM Güvenlik Konseyi Kararlarından doğan uluslararası yükümlülüklerine uygun olarak terör eylemlerini önlemek, bastırmak ve terörizmin finansmanını engellemek için işbirliğinde bulunacaklardır. Bu bağlamda;

Taraflar, sınırları içerisinde diğer Tarafın vatandaşlarına ve güvenliğine yönelik terör eylemlerinin hazırlanması ve işlenmesini önlemek amacıyla etkin tedbirler alacaklardır.

3. Terörizmle mücadelede işbirliği; özellikle Tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri, terör örgütleri eylem metotları, terörizmin finansmanı konularında bilgi, istihbarat, değerlendirme paylaşımı ile operasyonel ve aynı zamanda terörle mücadelede kullanılan teknik ve taktik yöntemleri konusunda işbirliğini kapsayacaktır.

a) Taraflar, terörizmle mücadelede, kendi topraklarında diğer Tarafın aleyhine faaliyet gösteren terör örgütlerinin yazılı ve görsel basın yayın organları ile bağlı diğer paravan kuruluşlarının faaliyetlerini engelleyeceklerdir. Taraflar bunları yasadışı örgütler olarak değerlendirerek, kendi ulusal mevzuatlarına uygun olarak etkili tedbirler alacaklardır.

b) Taraflar, kendi topraklarında terör örgütlerine mali destek sağlayan veya barınma, konaklama, eğitim, tedavi gibi lojistik destek dâhil diğer şekillerde destek veren kişi ve kuruluşlara yönelik etkili mücadele yöntemleri geliştirerek uygulamaya koyacaklardır.

c) Taraflar, rehin alma ve ulaşım araçlarının kaçırılması gibi eylemler dâhil, terör eylemlerinin önlenmesi ve mücadele edilmesine ilişkin yöntemler hakkında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacak ve bahsi geçen konuyla ilgili olarak ortak çalışmalar gerçekleştireceklerdir.

d) Taraflar, terörle mücadelede kullanılan silah, teçhizat ve teknik donanım konularında bilgi ve tecrübe değişiminde bulunacaklardır.

e) Taraflar, terör örgütlerinin eline geçmesini önlemek amacıyla terör eylemlerinin hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde kullanılabilecek teknolojik donanım ile her türlü silah ve mühimmat hareketini izleyerek işbirliği yapacak ve bilgi değişiminde bulunacaklardır.

4. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamındaki ortak faaliyetlerin etkileşim ve koordinasyon etkinliğini artırmak için irtibat görevlileri atayabilirler.

5. Taraflar, Hizmet İçi Eğitim Sertifika Programı, Temel Kolluk Personeli Eğitimi Programı, İlk Kademe Kolluk Amiri Eğitimi Programı, Türkiye Polis Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlıklarına bağlı Enstitülerde Yüksek Lisans, Doktora Programları ve amir/yönetici pozisyonundaki personele öncelik verilmek üzere Tezsiz Yüksek Lisans Eğitimi alanlarında işbirliğinde bulunabilirler. Bu kapsamda verilecek eğitimlerin mali konuları ve şartları gibi ayrıntıları içeren hususlar daha sonra imzalanacak olan Eğitim İşbirliği Protokolü ile belirlenecektir.

6. Taraflar, mutabık kalınması halinde barış ve huzurun sağlanmasında görevli Polis, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarının idari ve kurumsal kapasitelerinin artırılması için araç, eğitim, teknik yardım, malzeme hibesi, danışmanlık gibi konularda destek sağlanması hususunda kısa ve uzun vadeli program ve projeler gerçekleştirebilir ve işbirliğinde bulunabilirler. Taraflar karşılıklı olarak geçici ve sürekli Kolluk İrtibat Görevlileri görevlendirilerek ortak güvenlik politikaları geliştirebilir ve işbirliğinde bulunabilirler.

7. Tarafların denizde kolluk görevi icra eden/denizde sınır aşan suçları takip eden teşkilatları arasında yakın işbirliği kurulabilmesi maksadıyla mutabakat ile;

- a) Karşılıklı ziyaretler,
  - b) Üst düzey görüşmeler,
  - c) Teknik toplantılar,
  - d) Gemilerde/karargâhlarda personel mübadelesi,
  - e) Gemilerle karşılıklı liman ziyaretleri, ortak eğitim/tatbikatlar,
  - f) Eğitim merkezlerinde kursiyer eğitimi,
  - g) Bilgi paylaşımı için internet tabanlı güvenlik sistemi kurulması faaliyetleri icra edebilir.
8. Taraflar, suç yöntemleriyle daha etkin mücadele etmek, adli tıp kapasitelerini güçlendirmek için işbirliğinde ve bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

MADDE 3

Yardım Talebi ve Uygulanması

1. Bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği, ilgili yetkili makamlar tarafından yapılan yardım taleplerine bağlı olarak veya söz konusu yardımın diğer tarafın menfaatine olduğunu düşünen yetkili makamın kendi girişimi üzerine gerçekleştirilecektir.

2. Diğer Tarafın menfaatine olduğunu düşündürecek gerekçeler olduğu takdirde Taraflardan herhangi biri diğer Tarafa, herhangi bir talep olmaksızın, bilgi aktarımında bulunabilir.

3. Yardım talebi yazılı olarak sunulur. Acil durumlarda talep sözlü olarak iletilen ancak bunun yedi (7) günü geçmeyecek şekilde yazılı olarak teyit edilmesi gerekir.

4. Yardım talebinde aşağıdaki bilgiler yer alacaktır:

- a) Talepte bulunan Taraf ile yardım talebinin iletildiği merciinin adı,
- b) Olaya ilişkin detaylı bilgi,
- c) Talebin amaç ve gerekçeleri,
- d) Talep edilen yardımın tanımı,
- e) Talebin aciliyet durumu,
- f) Talebin etkin bir şekilde yerine getirilmesine katkıda bulunacak diğer bilgiler.

5. Yardım talebinin yerine getirilmesi veya işbirliği faaliyetinin taraflardan birinin egemenliğini veya güvenliğini tehlikeye atması ya da ulusal mevzuatı, uluslararası yükümlülükleri veya diğer önemli çıkarlarıyla çatışması halinde, ilgili Taraf söz konusu talebi bütünüyle reddedebilir ya da talebin yerine getirilmesini belirli koşullara bağlayabilir.

6. Talepte bulunulan Taraf, talebin mümkün olduğunca ivedi ve tam olarak yerine getirilmesi için gereken tüm önlemleri alır.

7. Talebin yerine getirilmesi esnasında talepte bulunulan Tarafın hukuku geçerli olacaktır.

8. Talepte bulunulan Taraf, talebin uygun biçimde yerine getirilmesi için gerektiğinde talepte bulunulan Tarafın daha fazla bilgi talebinde bulunabilir.

9. Talepte bulunulan Taraf, herhangi bir talebin ivedilikle yerine getirilmesinde kendi Devletinde başlatılan hukuki süreç müdahale ettiğini düşünüyorsa, talebin yerine getirilmesini

erteleyebilir ya da talep eden Taraf ile yapılan istişareler sonucunda gerekli görülen koşullara bağlayabilir. Talep eden Taraf önerilen koşullarda destek verilmesini kabul ederse, bu koşullara uygun hareket edecektir.

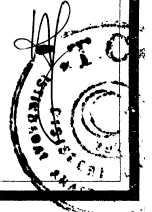
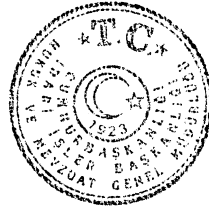
10. Talepte bulunulan Taraf Devletin ulusal mevzuatı başka bir zaman kısıtlaması koymuyorsa, ilgili yetkili merci, talebin yerine getirilmesine ilişkin sonucu talep eden Tarafa talebin alındığı tarihten itibaren otuz (30) gün içerisinde bildirecektir.

11. Yardım talebinin tamamen ya da kısmen reddedilmesi durumunda, talepte bulunulan Taraf ret gerekçelerini talep eden tarafa bildirecektir.

MADDE 4

Bilgi ve Evrakın Kullanımına İlişkin Kısıtlamalar

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında iletilen bilgi ve kişisel verilerin sadece Anlaşmanın amaçları doğrultusunda ve ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları insan hakları sözleşmeleri uyarınca kişilerin insan haklarına saygı gösterilerek kullanılacağını kabul ederler.
2. Taraflar arasında teati edilen kişisel veriler ve özellikle hassas bilgiler, Tarafların veriler ve bilgiler konusundaki ulusal mevzuatına uygun olarak, ulusal veriler için geçerli olan standartlara göre korunacaktır.
3. İşbu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda Taraflar, hassas ve kişisel verilerin kasit olmaksızın veya kanunsuz imhası, kasit olmaksızın kaybolması veya ifşası, yetkisiz değişimi ve erişimi veya her türlü yetkisiz işlem için gerekli teknik ve kurumsal tedbirleri uygulayacaklardır. Taraflar, özellikle, kişisel verilere sadece erişim yetkisi bulunanların erişimini temin etmek için gerekli her türlü tedbiri almalıdırlar.
4. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında temin edilen bilgi, belge ve diğer ortak materyalleri, talepte bulunulan Tarafın yetkili makamlarından yazılı izin olmaksızın üçüncü taraflara iletmezler. Bu yükümlülük bu Anlaşma sona erdikten sonra da geçerlidir.
5. Bilgiyi alan Taraf, bilgiyi ileten Tarafın talebi üzerine, bu Anlaşma kapsamında aldığı eksik veya doğru olmayan ya da alınması veya kullanılması bu Anlaşmayı veya bilgiyi sağlayan Tarafın geçerli kurallarını ihlal eden verileri, kendi ulusal mevzuatı ile uyumlu olacak şekilde kullanımını durdurmak, düzeltmek veya silmekle yükümlüdür.
6. Taraflardan biri bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafıtan aldığı verilerin doğru olmadığını farkına vardığında, bu verilere yanlışlıkla güvenilmesini engellemek amacıyla, hususiyeti diğer tarafa bildirmek suretiyle, özellikle ilave, silme veya düzeltme işlemleri dâhil gerekli önlemleri alacaktır.
7. Taraflardan her biri, bu Anlaşma kapsamında diğer Tarafa iletilen veya diğer Tarafıtan alınan verilerin doğru veya güvenilir olmadığını, ya da ciddi şüpheye sebebiyet verebileceğinin farkına varırsa diğer Tarafı bilgilendirecektir.

MADDE 5
Personele İlişkin Hususlar

1. Anlaşma kapsamında, işbirliği alanlarında belirtilen faaliyetlerin icrası maksadıyla diğer Tarafın personeli, bulunduğu ülkedeki yasalara ve yürürlükte bulunan mevzuata tabi olacaktır ve aykırı hareket etmesi durumunda personelin görevine son verilebilir.
2. Eğitim maksadıyla diğer Tarafın ülkesinde bulunan ilgili Tarafın personeli, ceza ve disiplin mevzuatı bakımından bulunduğu ülkedeki personel gibi telakki edilecektir ve disiplin cezaları yönünden olduğu gibi, ceza mevzuatı bakımından da bulunduğu ülkedeki mevzuat çerçevesinde işlem görecektir.
3. Karşı tarafın ülkesinde bulunan ilgili Taraf personeli ve yakınlarının (eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklar) acil sağlık hizmetleri ev sahibi ülke tarafından ücretsiz olarak yerine getirilir. Uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer her türlü sağlık hizmeti harcamaları ve personelin veya yakınlarının tedavi ihtiyacı nedeniyle ülkesine nakil masrafları, kendi ülkesi tarafından ödenir.

MADDE 6
Anlaşmanın Uygulanmasında Yetkili Kurumlar

1. Bu Anlaşmayı uygulama yetkisine sahip olan kurumlar:
  - a) Türkiye tarafı için : İçişleri Bakanlığı
  - b) Zambiya tarafı için : İçişleri Bakanlığı
2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini takip eden 30 gün içerisinde, Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması ve gerekli iletişim kanallarının kurulması amacıyla temasları doğrudan sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesini teati edeceklerdir.
3. Taraflar bu Anlaşma hükümlerinin uygulanması amacıyla doğrudan temasları sürdürmeye yetkili ulusal birimlerinin listesinde meydana gelebilecek her türlü değişikliği birbirlerine derhal bildireceklerdir.
4. Taraflar, yukarıda belirtilen yetkili birimlere ek olarak, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, karşılıklı irtibat görevlileri ve bu Anlaşma kapsamına giren suç alanlarındaki diğer uzmanları aracılığıyla işbirliğinde bulunacaklardır.

MADDE 7
Toplantı ve İstişareler

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına işlerlik kazandırmak için Yetkili Makamların temsilcileri, gerek duyulması halinde, bu Anlaşma kapsamında kaydedilen ilerlemeyi değerlendirmek amacıyla karşılıklı toplantı ve istişarelerde bulunabileceklerdir.
2. Toplantılar dönüşümlü olarak Türkiye ve Zambiya'da gerçekleştirilecektir.

MADDE 8
Uyuşmazlıkların Çözümü

Bu Anlaşmanın yorumlanması ya da uygulanmasından doğabilecek olası uyuşmazlıklar, Madde 5'de belirtilen yetkili Makamlar arasındaki istişareler ve diplomatik kanallardan yapılacak müzakereler yoluyla sulh içerisinde çözümlenir.

MADDE 9

Bu Anlaşmanın Diğer Uluslararası Anlaşmalarla İlişkileri

Bu Anlaşma Taraflarca yapılmış diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerle hâlel getirmeyecektir.

MADDE 10

Masraflar

1. Bu Anlaşma kapsamında bir talebin işleme konulmasından doğacak olan masraflar, talepte bulunan Tarafça karşılanacaktır.
2. Aksine bir mutabakata varılmadığı sürece, toplantılara ilişkin giderler ev sahibi ülke Tarafınca, heyetlerin uluslararası seyahat giderleri ise gönderen Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 11

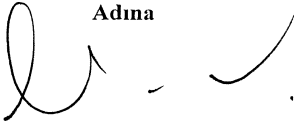
Nihai Hükümler

1. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını Tarafların birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. İşbu anlaşma, tarafların karşılıklı rızası dahilinde üzerinde değişiklik yapılana ya da taraflardan herhangi biri tarafından sonlandırılana kadar 5 (beş) yıl yürürlükte kalacak olup, tarafların mutabakatı üzerinde yenilenebilecektir.
3. Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra, Taraflardan biri diğerine metinde değişiklik yapılmasını önerebilir.

Değişiklikler, işbu maddenin birinci paragrafında belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, Hükümetlerce tam yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar tarafından 28 Temmuz 2018 tarihinde Lusaka'da, tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde Türkçe ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha halinde imzalanmış ve mühürlenmiştir. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Hulusi AKAR
Milli Savunma Bakanı

Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Stephen KAMPYONGO
İçişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2020